

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
Lao People's Democratic Republic

ປະເທດແຟງລັງ
Finland

ສະຫະພາບເອີຣົບ
European Union

ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ
United Nations Development Programme

ໂຄງການ 00062427:

ເພີ່ມທະວີການປະກອບສ່ວນຂອງກົດໝາຍສາກົນ

ໃນການປົກຄອງໂດຍກົດໝາຍຢູ່ ສປປ ລາວ

Project 00062427:

*Enhancing the Contribution of International Law
to the Strengthening of the Rule of Law in the Lao PDR*

ທັນວາ 2011

December 2011

ຄຳນຳ

ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ, ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຂອງກົດໝາຍສາກົນລາວ 00062427 ໄດ້ມີການເຜີຍແຜ່ປະມວນສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ, ເຫຼັ້ມ III, ເພື່ອເຜີຍແຜ່ບັນດາສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ລົງນາມ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ບັນດາເອກະສານສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດອື່ນທີ່ຄວາມສຳຄັນ ໃນຖານະ ສປປ ລາວ ເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ການຈັດພິມນີ້ ສືບຕໍ່ຈາກການຈັດພິມໃນສອງເຫຼັ້ມຜ່ານມາ, ເຫຼັ້ມ I ແລະ ເຫຼັ້ມ II, ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ພັນທະຕ່າງໆຂອງ ສປປລາວ ແລະ ພາລະໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຕະຫຼອດເຖິງ ສະຖາບັນຕ່າງໆ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ.

ການຈັດພິມນີ້ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຄື ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ, ລັດຖະບານປະເທດແຟັງລັງ ແລະ ສະຫະພາບເອີຣົບ ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງໃນກິດຈະກຳຂອງໂຄງການກົດໝາຍສາກົນ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ທັນວາ 2011

ກົມສົນທິສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ

(ໂຄງການກົດໝາຍສາກົນ

www.ilp.gov.la)

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄຳນຳ	2
ຍັດຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ສະຫະປະຊາຊາດ RES 60/251 ວ່າດ້ວຍ ສະພາສິດທິມະນຸດ	3 - 8
ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ສິດຂອງຄົນພິການ	9 - 46
ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານການທໍລະມານ ແລະ ການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດອື່ນໆ ອັນໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມ	47 - 63
ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ	64 - 89
ອານຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ກ່ຽວກັບ ການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ	90 - 100
ອານຸສັນຍາຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ກ່ຽວກັບ ການເອົາເດັກເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນທາງດ້ານອາວຸດ	101 - 107

ສະມັດຊາໃຫຍ່

ແຈກຢາຍ: ທົ່ວໄປ

3 ເມສາ 2006

ກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 60

ວາງລະຫັດ 46 ແລະ 120

ຍັດຕິໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍ ສະມັດຊາໃຫຍ່

[ໂດຍບໍ່ໄດ້ອ້າງອີງເຖິງຄະນະກຳມະການໃຫຍ່ (A/60/L.48)]

60/251. ສະພາສິດທິມະນຸດ

ສະມັດຊາໃຫຍ່,

ໂດຍຍືນຍັນຄືນວ່າ ບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນກົດບັດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ລວມທັງການົວພັນມິດຕະພາບເພື່ອການພັດທະນາລະຫວ່າງບັນດາປະຊາຊາດ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຫຼັກການແຫ່ງສິດສະເໝີພາບ ແລະ ສິດຕັດສິນຊະຕາກຳດ້ວຍຕົນເອງຂອງປະຊາຊົນ, ແລະ ການບັນລຸການຮ່ວມມືສາກົນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສາກົນ ກ່ຽວກັບ ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບພື້ນຖານທັງໝົດ,

ໂດຍຍືນຍັນຄືນອີກວ່າ ຖະແຫຼງການສາກົນ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິມະນຸດ¹ ຖະແຫຼງການວຽນ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ,² ແລະ ຄຳນຶງເຖິງ ສົນທິສັນຍາພື້ນຖານ ວ່າດ້ວຍ ສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດພິນລະເມືອງ,³ ສົນທິສັນຍາພື້ນຖານ ວ່າດ້ວຍ ສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ³ ແລະ ສົນທິສັນຍາດ້ານສິດທິມະນຸດອື່ນໆ,

ໂດຍຍືນຍັນຄືນຕໍ່ໄປອີກ ສິດທິມະນຸດມີລັກສະນະຈັກກະວານ, ບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້, ຂຶ້ນຕໍ່ກັນ, ເພິ່ງພາກັນ, ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງ ແລະ ກັນ, ແລະ ສິດທິມະນຸດຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງຍຸດຕິທຳ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ, ມີຈຸດຢືນອັນດຽວກັນ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນເທົ່າກັນ,

¹ ຍັດຕິ 217 A(III).

² A/CONF.157/24 (Part I), chap. III.

³ ເບິ່ງ ຍັດຕິ 2200 A (XXI), ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ໂດຍຍືນຍັນຄືນວ່າ ໃນຄວາມສຳຄັນລະດັບລັດ ແລະ ພາກພື້ນທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງແຫຼ່ງທີ່ມາທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສາສະໜາຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈົດຈຳ, ທຸກລັດ, ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນທາງດ້ານລະບົບການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງພວກເຂົາ, ມີໜ້າທີ່ສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບພື້ນຖານຂອງເຂົາເຈົ້າ,

ໂດຍເໝັນຍາວ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ່າງໆຂອງທຸກລັດ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດບັດ, ເຄົາລົບນັບຖືສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບພື້ນຖານເພື່ອທຸກຄົນ, ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກໃດໆ ກ່ຽວກັບເຊື້ອຊາດ, ສີເຜິ້ງ, ເພດ, ພາສາ ຫຼື ສາສະໜາ, ລະບອບການເມືອງ ຫຼື ທັດສະນະອື່ນໆ, ລັດ ຫຼື ຕົ້ນກຳເນີດສັງຄົມ, ຊັບສົມບັດ, ຕົ້ນກຳເນີດ ຫຼື ສະຖານະອື່ນໆ,

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ, ການພັດທະນາ ແລະ ສິດທິມະນຸດ ແມ່ນບັນດາເລົ່າຄຳຂອງລະບົບສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ກອງທຶນເພື່ອຄວາມປອດໄພຂອງສ່ວນລວມ ແລະ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ, ແລະ ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ການພັດທະນາ, ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ສິດທິມະນຸດ ມີຄວາມພົວພັນກັນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ,

ໂດຍຍືນຍັນເຖິງ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທຸກລັດໃນການສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມສາກົນໃນການຍົກລະດັບການແລກປ່ຽນຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງກວ້າງຂວາງລະຫວ່າງຄວາມສິວິໄລ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສາສະໜາຕ່າງໆ, ແລະ ໂດຍເນັ້ນຢູ່ວ່າ ບັນດາລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ສະຖາບັນສາສະໜາຕ່າງໆ ແລະ ສົມວນຊົນ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສົ່ງເສີມຄວາມອົດກັ້ນ, ແລະ ເຄົາລົບເສລີພາບໃນການເຊື່ອຖື ແລະ ບໍ່ເຊື່ອຖືສາສະໜາ,

ໂດຍຮັບຮູ້ໄດ້ ວຽກງານທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການປົກປັກປຮັກສາ ແລະ ການສ້າງຄວາມສຳເລັດຕ່າງໆຂອງຕົນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງຕ່າງໆ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຄວາມສຳຄັນຂອງການຮັບປະກັນຢ່າງອັດຕະວິໄສ, ພາວະວິໄສ ແລະ ບໍ່ສາມາດເລືອກພິຈາລະນາບັນຫາສິດທິມະນຸດ, ແລະ ລົບລ້າງການເພີ່ມທະວີບັນດາມາດຕະຖານ ແລະ ການເມືອງ,

ໂດຍຮັບຮູ້ຕື່ມອີກວ່າ ການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດຄວນຈະຕ້ອງປະຕິບັດບົນພື້ນຖານຫຼັກການຮ່ວມມື ແລະ ການສົນທະນາຢ່າງຈິງໃຈ ແລະ ແນໃສ່ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດຂອງບັນດາລັດສະມາຊິກ ເພື່ອແນໃສ່ການປະຕິບັດພັນທະຕ່າງໆໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດແກ່ທຸກຄົນ,

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນລະດັບ ລັດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ,

ໂດຍຍືນຍັນຄືນເຖິງ ພາລະກິດທີ່ໜັກໜ່ວງຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບ ກົນໄກສິດທິ ມະນຸດ, ກັບເປົ້າໝາຍຮັບປະກັນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສິດຜົນປະໂຫຍດໂດຍບັນດາສິດທິຕ່າງໆ, ສິດພົນ ລະເມືອງ, ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ລວມທັງສິດໃນການພັດທະນາ, ແລະ ໄປສິ້ນສຸດຢູ່ທີ່ການແກ້ໄຂບັນຫາ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງສະພາສິດທິມະນຸດ,

1. ໂດຍຕົກລົງ ສ້າງຕັ້ງສະພາສິດທິມະນຸດ, ຕັ້ງຢູ່ເຊີແນວ, ເພື່ອປ່ຽນແທນຄະນະກຳມະການສິດທິ ມະນຸດ, ຊຶ່ງແມ່ນໜຶ່ງໃນອົງກອນຊ່ວຍວຽກຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່; ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະທຳການທົບ ທວນ ສະຖານະພາບຂອງສະພາສິດທິມະນຸດພາຍໃນ 5 ປີ;
2. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດ ຈະຕ້ອງຜິດຊອບໃນວຽກງານສົ່ງເສີມການເຄົາລົບນັບຖືການ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິດເສລີພາບພື້ນຖານເພື່ອທຸກຄົນ, ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກໃດໆ ແລະ ຢ່າງຍຸດຕິທຳ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ;
3. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດ ຈະແກ້ໄຂບັນດາກໍລະນີທີ່ມີການລະເມີດສິດທິມະນຸດ, ລວມ ທັງການລະເມີດຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ເປັນລະບົບ, ສ້າງຂໍ້ສະເໜີແນະຕ່າງໆທັນທີ. ນອກຈາກນັ້ນກໍຄວນ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການປະສານງານຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສອດແຊກບັນຫາສິດທິມະນຸດເຂົ້າໃນ ລະບົບສະຫະປະຊາຊາດ;
4. ໂດຍຕົກລົງຕື່ມອີກວ່າ ວຽກງານຂອງສະພາສິດທິມະນຸດຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມບັນດາຫຼັກການ ຂອງສາກົນ, ພາວະວິໄສ, ເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ບໍ່ມີການເລືອກປະຕິບັດ, ຈັດຕັ້ງການສົນທະນາ ແລະ ຮ່ວມມືໃນລະດັບສາກົນ, ດ້ວຍທັດສະນະທີ່ເພີ່ມທະວີການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະ ນຸດ, ສິດຂອງພົນລະເມືອງ, ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ລວມທັງສິດ ໃນການພັດທະນະ;
5. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດ ຈະປະກອບມີ:
 - (ກ) ສົ່ງເສີມການສຶກສາ ແລະ ຮຽນຮູ້ ກໍຄືການບໍລິການດ້ານສິດທິມະນຸດຕ່າງໆ, ຊ່ວຍເຫຼືອທາງ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຄຳເຫັນແກ້ບັນດາລັດ ສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
 - (ຂ) ເປັນເວທີສົນທະນາ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິມະນຸດ;
 - (ຄ) ສ້າງຂໍ້ສະເໜີແນະ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາກົດໝາຍສາກົນໃນຂົງເຂດສິດທິມະນຸດຕື່ມອີກ ໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່;

- (ງ) ສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ບັນດາພັນທະດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງລັດສະມາຊິກ ແລະ ຕິດຕາມບັນດາເປົ້າໝາຍ ແລະ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຕ່າງໆທີ່ພົວພັນເຖິງການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງໂດຍກອງປະຊຸມຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນຕ່າງໆ;
 - (ຈ) ຈັດຕັ້ງການທົບທວນປະຈຳໄລຍະ, ບົນພື້ນຖານພາວະວິໄສ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື, ປະຕິບັດໂດຍແຕ່ລະລັດ ກ່ຽວກັບພັນທະດ້ານສິດທິມະນຸດ ແລະ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງເພື່ອຮັບປະກັນດ້ວຍວິທີການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນໃນການປົກປັກຮັກສາດ້ວຍການເຄົາລົບໂດຍທຸກລັດ; ການທົບທວນຈະເຮັດໂດຍກົນໄກການຮ່ວມມື, ບົນພື້ນຖານການສົນທະນາປົກສາທາລີນຳກັນ, ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຄົບຖ້ວນຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໂດຍການພິຈາລະນາສະໜອງຄວາມອາດສາມາດທີ່ຕ້ອງການຕ່າງໆ; ກົນໄກດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໜ້າທີ່ປະກອບສ່ວນ ແລະ ບໍ່ຊ້ຳກັບວຽກງານຂອງບັນດາອົງກອນທີ່ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນດ້ວຍສົນທິສັນຍາ; ສະພາສິດທິມະນຸດຈະພັດທະນາຮູບແບບຕ່າງໆ ແລະ ຈັດແບ່ງເວລາທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ການທົບທວນປະຈຳໄລຍະພາຍໃຕ້ກົນໄກສິດທິມະນຸດໃນໄລຍະ 1 ປີ ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກໄດ້ຈັດຂຶ້ນ;
 - (ສ) ປະກອບສ່ວນ, ໂດຍຜ່ານການສົນທະນາປົກສາທາລີ ແລະ ການຮ່ວມມື, ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການສະກັດກັ້ນການລະເມີດສິດທິມະນຸດ ແລະ ຕອບສະໜອງຢ່າງທັນການໃຫ້ແກ່ກໍລະນີອັນຮີບດ່ວນກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ;
 - (ຊ) ດຳເນີນພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ ທີ່ພົວພັນເຖິງວຽກງານຂອງຫ້ອງການຂ້າໜຶ່ງໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອສິດທິມະນຸດ, ໂດຍການຕົກລົງຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ດ້ວຍຍັດຕິ 48/141, ລົງວັນທີ 20 ທັນວາ 1993;
 - (ຍ) ປະຕິບັດວຽກງານການຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດ ໃນຂົງເຂດສິດທິມະນຸດກັບບັນດາລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນ, ສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດຕ່າງໆ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ;
 - (ດ) ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ;
 - (ຕ) ສົ່ງບົດລາຍງານປະຈຳໄລຍະໃຫ້ແກ່ສະມັດຊາໃຫຍ່;
6. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດຈະດຳເນີນ, ທົບທວນ ແລະ, ເທົ່າທີ່ຈຳເປັນ, ປັບປຸງ ແລະ ຈັດຫາຄວາມສາມາດອັນເໝາະສົມ, ໜ້າທີ່, ກົນໄກ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ່າງໆຂອງຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ ເພື່ອທີ່ຈະຮັກສາລະບົບຂັ້ນຕອນພິເສດ, ຊ່ຽວ

- ຊານໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຮ້ອງທຸກ, ສະພາສິດທິມະນຸດຈະຕ້ອງສຳເລັດການທົບ
ທວນໃນໄລຍະເວລາ 1 ປີ ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກໄດ້ຈັດຂຶ້ນ;
7. ໂດຍຕົກລົງຕື່ມອີກວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດຈະປະກອບມີ 47 ລັດສະມາຊິກ, ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້
ຮັບການເລືອກຕັ້ງໂດຍກົງ ແລະ ບຸກຄົນໂດຍການລົງຄະແນນສຽງແບບບິດລັບໂດຍສະມັດ
ຊາໃຫຍ່; ບັນດາສະມາຊິກ ຈະອີງໃສ່ການແບ່ງປັນໄປຕາມພູມິສາດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ, ແລະ
ສ່ວນທີ່ນັ້ງແມ່ນຈະໄດ້ຈັດແບ່ງໄປຕາມແຕ່ລະກຸ່ມຊົນເຜົ່າດັ່ງນີ້: ກຸ່ມບັນດາປະເທດອາຟຣິກາ
13 ບ່ອນ; ກຸ່ມບັນດາປະເທດອາຊີ 13 ບ່ອນ; ກຸ່ມບັນດາປະເທດເອີຣົບຕາເວັນອອກ 6 ບ່ອນ;
ກຸ່ມບັນດາປະເທດອາເມລິກາລາຕິນ ແລະ ກາລິບຽນ 8 ບ່ອນ; ແລະ ກຸ່ມບັນດາປະເທດ
ເອີຣົບຕາເວັນຕົກ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ 7 ບ່ອນ; ບັນດາສະມາຊິກຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ
ຈະມີວາລະປະຕິບັດໜ້າທີ່ 3 ປີ ແລະ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄັດເລືອກຕື່ມອີກຢ່າງທັນທີ ພາຍຫຼັງ 2
ວາລະຕິດຕໍ່ກັນ;
8. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະມາຊິກໃນສະພາສິດທິມະນຸດຈະເປີດໃຫ້ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງ
ການສະຫະປະຊາຊາດ; ໃນການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກສະພາສິດທິມະນຸດ, ສະມາຊິກລັດ
ຕ່າງໆ ຈະໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຜົນງານຂອງຜູ້ຮັບສະໝັກຕ່າງໆ ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ
ທິມະນຸດ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈໃນການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຕ່າງໆທີ່ກ່າວ
ມານັ້ນ; ສະມັດຊາໃຫຍ່, ໂດຍສຽງສອງສ່ວນສາມຂອງສະມາຊິກທີ່ມີໜ້າ ແລະ ລົງຄະແນນ
ສຽງ, ອາດຈະລະບົບສິດຕ່າງໆຂອງການເປັນສະມາຊິກໃນສະພາສິດທິມະນຸດຂອງສະມາຊິກ
ໃດໜຶ່ງຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ ທີ່ກະທຳຜິດຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ມີການລະເມີດຢ່າງເປັນລະບົບ
ຂອງສິດທິມະນຸດ;
9. ໂດຍຕົກລົງອີກວ່າ ບັນດາສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບເລືອກໃນສະພາສິດທິມະນຸດຈະຮັກສາມາດຕະ
ຖານສູງສຸດໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ, ຈະໃຫ້ການຮ່ວມມືຢ່າງເຕັມສ່ວນ
ກັບສະພາສິດທິມະນຸດ ແລະ ໄດ້ຮັບການທົບທວນປະຈຳໄລຍະພາຍໃຕ້ກົນໄກການປະຕິບັດ
ໜ້າທີ່ຂອງສະມາຊິກ;
10. ໂດຍຕົກລົງຕື່ມໄປອີກວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດຈະປະຊຸມກັນຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຕະຫຼອດປີ
ແລະ ຕາມວາລະຢ່າງໜ້ອຍສາມຄັ້ງຕໍ່ປີ, ລວມທັງ ກອງປະຊຸມຫຼັກ, ໃນໄລຍະເວລາທັງໝົດບໍ່
ຕ່ຳກວ່າສິບອາທິດ, ແລະ ກໍຈະສາມາດຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມສະໄໝພິເສດໄດ້ໃນເມື່ອຈຳເປັນ,
ຕາມການສະເໜີຂອງສະມາຊິກສະພາສິດທິມະນຸດ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ
ຂອງສະມາຊິກສະພາສິດທິມະນຸດ;

11. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດຈະສົ່ງບັນດາລະບຽບການໃນການສ້າງຕັ້ງທີ່ມີຜົນສັກສິດ ໄປຍັງຄະນະກຳມະການຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່, ຍົກເວັ້ນຈະມີຂໍ້ຕົກລົງອື່ນທີ່ເຮັດໂດຍສະມັດຊາ ໃຫຍ່ ຫຼື ສະພາສິດທິມະນຸດ, ແລະ ໂດຍຕົກລົງວ່າ ການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບ ບັນດາຜູ້ສັງເກດການ, ລວມທັງບັນດາລັດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ, ບັນດາ ອົງກອນພິເສດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທຽມເທົ່າລັດຖະບານຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນສິດ ທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ, ກໍຄື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ຈະອີງໃສ່ການຊັບຊ້ອນຕ່າງໆ, ລວມທັງຍັດຕິ 1996/31 ລົງວັນທີ 25 ກໍລະກົດ 1996 ຂອງສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ, ຊຶ່ງຮັບປະກັນໄດ້ເຖິງ ການປະກອບສ່ວນຢ່າງມີປະສິດທິພາບຂອງເນື້ອໃນຕ່າງໆ;
12. ໂດຍຕົກລົງອີກວ່າ ວິທີການເຮັດວຽກຂອງສະພາສິດທິມະນຸດຈະຕ້ອງປ່ອງໃສ, ຍຸດຕິທຳ ແລະ ບໍລິຫານ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລືຢ່າງຈິງຈັງ, ສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການອະນຸຍາດໃຫ້ຕິດຕາມ ການປຶກສາຫາລືໃຫ້ຂັ້ນສະເໝີແນະຕ່າງໆ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງພວກເຂົາ ແລະ ກໍຄື ການອະນຸຍາດສຳລັບເນື້ອໃນທີ່ສຳຄັນໂດຍບັນດາຂັ້ນຕອນພິເສດ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆ;
13. ໂດຍແນະນຳວ່າ ສະພາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສະເໜີໃຫ້ຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ ມີການສະຫຼຸບວຽກງານຂອງຕົນໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງທີ 62, ແລະ ລົບລ້າງຄະນະກຳມະການໃນ ວັນທີ 16 ມິຖຸນາ 2006;
14. ໂດຍຕົກລົງວ່າ ການເລືອກຕັ້ງບັນດາສະມາຊິກໃໝ່ຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ; ວາລະປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ຂອງສະມາຊິກຈະຕ້ອງເປັນໄລຍະ, ແລະ ແຕ່ລະການຕົກລົງດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງເຮັດເປັນ ຄັ້ງດຽວທີ່ມີການເລືອກຕັ້ງດ້ວຍການຈຳສະຫຼາກ, ໂດຍຈະພິຈາລະນາຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ໃນດ້ານພູມິສາດໃນການຈັດແບ່ງ;
15. ໂດຍຕົກລົງອີກວ່າ ການເລືອກຕັ້ງບັນດາສະມາຊິກຂອງສະພາສິດທິມະນຸດຈະຕ້ອງຈັດຂຶ້ນໃນ ວັນທີ 9 ພຶດສະພາ 2006, ແລະ ໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃນວັນທີ 19 ມິຖຸນາ 2006;
16. ໂດຍຕົກລົງຕື່ມອີກວ່າ ສະພາສິດທິມະນຸດຈະທຳການທົບທວນວຽກງານ ແລະ ການເຄື່ອນ ໄຫວວຽກງານຂອງຕົນໃນ ຫ້າ ປີ ພາຍຫຼັງສະພາສິດທິມະນຸດໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ສິ່ງປົດ ລາຍງານໄປຍັງສະມັດຊາໃຫຍ່.

ກອງປະຊຸມຄົບຄະນະຄັ້ງທີ 72

15 ມີນາ 2006

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ສິດຂອງຄົນພິການ

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ສະຫະປະຊາຊາດ

ໃນຍຸດຕິ ເລກທີ A/RES/61/106 ລົງວັນທີ 13 ທັນວາ 2006

ໂດຍອີງຕາມມາດຕາ 42 ຂອງສິນທິສັນຍາ ໄດ້ເປີດໃຫ້ລົງນາມ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ

ໃນວັນທີ 30 ມີນາ 2007 ແລະ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນວັນທີ 3 ພຶດສະພາ 2008

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ: 25 ຕຸລາ 2009

ອາລຳພະບົດ

ລັດພາຄີສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້,

ໂດຍຫວນຄົນ ເຖິງບັນດາຫລັກການຊຶ່ງໄດ້ປະກາດໄວ້ໃນກົດບັດອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຊຶ່ງຮັບຮູ້ກຽດສັກສີຄຳຄວາມເປັນມະນຸດ ແລະ ສິດອັນສະເໝີພາບ ແລະ ບໍ່ສາມາດປະຕິເສດໄດ້ຂອງສະມາຊິກຄອບຄົວມະນຸດທຸກຄົນ ແມ່ນພື້ນຖານຂອງເສລີພາບ, ຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ສັນຕິພາບຂອງໂລກ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ໃນຖະແຫລງການສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິນທິສັນຍາພື້ນຖານດ້ານສິດທິມະນຸດສອງສະບັບຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ປະກາດ ແລະ ເຫັນດີວ່າມະນຸດແຕ່ລະຄົນມີສິດໄດ້ຮັບທຸກໆສິດ ແລະ ເສລີພາບທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນຖະແຫລງການ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກໃດໆທັງສິ້ນ.

ໂດຍຍືນຍັນອີກເທື່ອໜຶ່ງ ເຖິງລັກສະນະທີ່ວ່າໄປ, ລັກສະນະຕັດແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້ ແລະ ລັກສະນະຂຶ້ນຕໍ່ກັນຂອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ເສລີພາບທັງໝົດ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງຄົນພິການໃນການໄດ້ຮັບການຄຳປະກັນ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ເສລີພາບທັງໝົດໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກ.

ໂດຍຫວນຄົນ ເຖິງສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ພົນລະເມືອງ, ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບແບບການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ, ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບແບບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ, ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຕົ້ນການທໍລະມານ, ການກະທຳ ຫລື ການລົງໂທດທີ່ໂຫດຮ້າຍ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ແລະ ເສື້ອມຊາມ, ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ, ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນຖານທັງໝົດ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຄວາມພິການແມ່ນເປັນຫຼັກຄວາມຄິດ ທີ່ມີການວິວັດທະນາການຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຄວາມພິການ ແມ່ນເກີດມາຈາກການພົວພັນລະຫວ່າງບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຮ່າງກາຍສົມບູນ ແລະ ສິ່ງກົດຂວາງທາງດ້ານທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມເຊິ່ງກົດກັນຕໍ່ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນສັງຄົມຢ່າງສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳດ້ານນະໂຍບາຍ ມີໃນແຜນດຳເນີນງານໂລກ ກ່ຽວກັບຄົນພິການ ແລະ ໃນຫຼັກການທີ່ເປັນມາດຕະຖານສຳລັບການສ້າງໂອກາດອັນສະເໝີພາບໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ ໃນການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມ, ການສ້າງ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ການດຳເນີນງານໃນລະດັບຊາດ ແລະ ໃນລະດັບສາກົນ ເພື່ອສືບຕໍ່ສ້າງໂອກາດອັນສະເໝີພາບໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຫັນເອົາບັນຫາຄົນພິການ ໃຫ້ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຍຸດທະສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ,

ໂດຍຮັບຮູ້ຕື່ມອີກວ່າ ການຈຳແນກຄົນພິການຍ້ອນຄວາມພິການຂອງເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ແມ່ນການລະເມີດກຽດສັກສີ ແລະ ຄຸນຄ່າຄວາມເປັນມະນຸດ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຄົນພິການມີຫຼາຍປະເພດແຕກຕ່າງກັນ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການສິ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຂອງຄົນພິການທຸກໆຄົນ, ລວມທັງຜູ້ຈຳ ເປັນໃຫ້ມີການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງເປັນປະຈຳ,

ດ້ວຍຄວາມເປັນຫ່ວງເປັນໃຍ ຕໍ່ບັນຫາທີ່ວ່າເຖິງຈະມີເອກະສານສາກົນ ແລະ ຄຳໝັ້ນສັນຍາສາກົນຫຼາຍປານໃດກໍຕາມ ແຕ່ຄົນພິການຍັງສືບຕໍ່ປະເຊີນກັບສິ່ງກົດຂວາງໃນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສິດຂອງພວກເຂົາ ເຈົ້າຍັງຖືກລະເມີດຢູ່ທົ່ວທຸກທິດແຫ່ງຂອງໂລກ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອປັບປຸງເງື່ອນໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄົນພິການຢູ່ແຕ່ລະປະເທດ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຮັບຮູ້ເຖິງການປະກອບສ່ວນອັນລ້ຳຄ່າໃນປະຈຸບັນ ແລະ ທີ່ຍື່ມຊ້ອນຂອງຄົນພິການເຂົ້າໃນການສ້າງຄວາມສົມບູນພູນສຸກທົ່ວໄປ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊຸມຊົນຄົນພິການ ແລະ ການສິ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ການສິ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງພວກເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ແມ່ນຈະເພີ່ມຄວາມຮູ້ສຶກ

ເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນສັງຄົມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາຄົນ, ພັດທະນາດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ແລະ ການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດອັນສຳຄັນເປັນກ້າວໆ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມເປັນຕົວຂອງຕົວເອງ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງ ຄົນພິການ, ລວມທັງ ເສລີພາບໃນການເອົາທາງເລືອກຂອງຕົນເອງ,

ໂດຍເຫັນວ່າ ຄົນພິການຄວນໄດ້ຮັບໂອກາດເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງທ້າວທັນ ໃນຂະບວນການຕົກລົງ ຕັດສິນບັນຫາພາຍໃນ ແລະ ແຜນງານທີ່ພົວພັນໂດຍກົງກັບພວກເຂົາເຈົ້າ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ເງື່ອນໄຂທີ່ທຸກຄົນພິການພະເຊີນ ເຊິ່ງພວກເຂົາເຈົ້າຖືກຈຳແນກໃນຫຼາຍ ຮູບແບບ ແລະ ຢ່າງຮ້າຍແຮງບົນພື້ນຖານເຊື້ອຊາດ, ສີເຜິ້ວ, ເພດ, ພາສາ, ສາສະໜາ, ຄວາມຄິດເຫັນ ທາງການເມືອງ ຫຼື ຄວາມຄິດເຫັນອື່ນໆ, ຕົ້ນກຳເນີດຊົນຊາດ, ຊົນເຜົ່າ, ເຜົ່າດັ່ງເດີມ ຫຼື ສັງຄົມ, ຊັບສິນ, ການເກີດ, ອາຍຸ ຫຼື ຖານະອື່ນໆ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຍິງສາວພິການ ມັກມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການທຳຮ້າຍ ຫຼື ການລະເມີດ, ການປ່ອຍປະລະເລີຍ ຫຼື ການກະທຳແບບລະເລີຍ, ການກະທຳບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ການຊຸດຮີດທັງຢູ່ພາຍໃນເຮືອນ ຫຼື ຢູ່ນອກເຮືອນກໍຕາມ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ເດັກພິການຄວນໄດ້ຮັບທຸກໆສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ສະເໝີພາບກັບເດັກຜູ້ອື່ນໆ ແລະ ໂດຍຫວນຄືນເຖິງບັນດາພັນທະ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ກ່າວນີ້ ເຊິ່ງຮັບຮອງເອົາໂດຍລັດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ.

ໂດຍເນັ້ນໜັກ ເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການເຊື່ອມບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນທຸກຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການແຕ່ລະຄົນໄດ້ຮັບທຸກໆສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ,

ໂດຍຍົກໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງ ການທີ່ຄົນພິການສ່ວນໃຫຍ່ດຳລົງຊີວິດດ້ວຍຄວາມທຸກຍາກລຳ ບາກ ແລະ ຕໍ່ບັນຫານີ້ ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນອັນແທ້ຈິງ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບຂອງສະພາບຄວາມທຸກ ຍາກທີ່ມີຕໍ່ຄົນພິການ,

ໂດຍຄຳນຶງວ່າ ເງື່ອນໄຂແຫ່ງສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຢ່າງເຕັມ ສ່ວນຕໍ່ຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການຂອງກົດບັດອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ພ້ອມທັງການປະຕິບັດສິນ ທິສັນຍາ ແລະ ເອກະສານສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ໃນການປົກປ້ອງຢ່າງ ເຕັມສ່ວນຕໍ່ຄົນພິການ ໂດຍສະເພາະໃນເວລາເກີດມີການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ແລະ ການຍຶດຄອງ ຂອງຕ່າງຊາດ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການເຂົ້າເຖິງສິ່ງແວດລ້ອມທາງດ້ານວັດຖຸ, ສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ, ໃນການຊ່ວຍໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງເຕັມສ່ວນ,

ດ້ວຍຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າ ໃນຂະນະທີ່ບຸກຄົນໜຶ່ງມີພັນທະຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນ ແລະ ຕໍ່ສັງຄົມທີ່ຕົນດຳລົງຊີວິດ ບຸກຄົນນັ້ນຍັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອການສົ່ງເສີມ ແລະ ປະຕິບັດສິດທິຖືກຮັບຮູ້ໄວ້ໃນກົດບັດສິດທິມະນຸດສາກົນ,

ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ສົນທິສັນຍາສາກົນທີ່ມີລັກສະນະກວມລວມ ແລະ ມີເນື້ອໃນຕັດແຍກອອກຈາກກັນບໍ່ໄດ້ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ກຽດສັກສີຂອງຄົນພິການ ຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂຄວາມດ້ອຍໂອກາດທາງສັງຄົມອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງຄົນພິການ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າໃນວຽກງານທາງດ້ານພົນລະເມືອງ, ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໂດຍໄດ້ຮັບໂອກາດສະເໝີພາບທັງຢູ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດພັດທະນາແລ້ວກໍຕາມ,

ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ຄອບຄົວແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຳມະຊາດ ແລະ ພື້ນຖານຂອງສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກສັງຄົມ ແລະ ລັດ, ສ່ວນຄົນພິການ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າຄວນໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄອບຄົວໄດ້ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບສິດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ສະເໝີພາບ,

ໄດ້ຕົກລົງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 1

ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຄຳປະກັນໃຫ້ຄົນພິການທຸກຄົນໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທັງໝົດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ສະເໝີພາບ ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມການເຄົາລົບກຽດສັກສີທີ່ມີມາແຕ່ເກີດຂອງຄົນພິການ.

ຄົນພິການແມ່ນລວມເອົາບຸກຄົນທີ່ມີຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ມັນສະໝອງ ຫລື ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ສົມບູນຊຶ່ງບວກກັບສິ່ງກົດຂວາງອື່ນໆແລ້ວ ອາດຈະກົດກັນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າໃນສັງຄົມຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ.

ມາດຕາ 2

ຄຳນິຍາມ

ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້:

ຄຳວ່າ “ການສື່ສານ” ປະກອບດ້ວຍການປາກເວົ້າ ແລະ ການໃຫ້ສັນຍານດ້ານພາສາ, ການສະແດງດ້ວຍຂໍ້ຄວາມ, ແລະ ຕົວອັກສອນນູນ (ບຣາຍ), ແລະ ການສື່ສານດ້ວຍການຈັບບາຍ, ສິ່ງພິມຂະໜາດກວ້າງ, ການຂີດຂຽນ, ການຟັງ, ການໄດ້ຍິນ, ການເຂົ້າຫາລະບົບສື່ມວນຊົນຕ່າງໆ, ພາສາມື, ຄົນອ່ານ ແລະ ລະບົບຂຶ້ນລົງ, ວິທີການ ແລະ ຮູບແບບການສື່ສານ, ນັບທັງເຂົ້າຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ;

ຄຳວ່າ “ພາສາ” ປະກອບດ້ວຍການເວົ້າ, ການເຮັດສັນຍານທາງດ້ານພາສາ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສາປາກເວົ້າ.

ຄຳວ່າ “ການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ” ໝາຍເຖິງການແບ່ງແຍກ, ການບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ການຈຳກັດບົນພື້ນຖານຄວາມພິການຊຶ່ງມີຈຸດປະສົງ ຫຼື ຜົນທີ່ທຳລາຍ ຫຼື ປະຕິເສດການຮັບຮູ້, ການໄດ້ຮັບ ຫຼື ການປະຕິບັດສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ, ພື້ນລະເມືອງ ຫຼື ໃນຂົງເຂດອື່ນໆຢ່າງສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ. ໃນນັ້ນລວມເອົາທຸກຮູບແບບການຈຳແນກ, ນັບທັງການປະຕິເສດສິ່ງທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກອັນເໝາະສົມ.

ຄຳວ່າ “ການປະກອບສິ່ງທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ເໝາະສົມ” ໝາຍເຖິງການດັດແປງ ຫຼື ການດັດປັບທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຈຳເປັນທີ່ບໍ່ສ້າງຄວາມໜັກໜ່ວງກວ່າແຮງທີ່ບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນຕາມຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງໃນກໍລະນີສະເພາະໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຄຳປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບ ຫຼື ປະຕິບັດສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທັງໝົດບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ.

ຄຳວ່າ “ການອອກແບບລັກສະນະທົ່ວໄປ” ໝາຍເຖິງການອອກແບບຜະລິດຕະພັນ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກແຜນງານ ແລະ ການບໍລິການທີ່ທຸກຄົນສາມາດຊົມໃຊ້ໃນລະດັບຫລາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້, ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ດັດແປງ ແລະ ອອກແບບສະເພາະ. “ການອອກແບບລັກສະນະທົ່ວໄປ” ຈະຕ້ອງລວມເອົາອຸປະກອນທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ກຸ່ມຄົນພິການຖ້າວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 3

ຫລັກການທົ່ວໄປ

ຫຼັກການຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ປະກອບມີ:

- (ກ) ການເຄົາລົບກຽດສັກສີຂອງຄວາມເປັນມະນຸດ, ຄວາມເປັນຕົວຂອງຕົວເອງ ລວມທັງເສລີພາບດ້ານທາງເລືອກຂອງຕົນ, ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລາດສ່ວນບຸກຄົນ;
- (ຂ) ການບໍ່ຈຳແນກ;
- (ຄ) ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ບໍ່ຖືກແບ່ງແຍກໃນສັງຄົມ;
- (ງ) ການເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມແຕກຕ່າງ ແລະ ການຍອມຮັບຄວາມພິການເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງມະນຸດ ແລະ ການເປັນມະນຸດ;
- (ຈ) ຄວາມສະເໝີພາບດ້ານໂອກາດ;
- (ສ) ການເຂົ້າຫາໄດ້;
- (ຊ) ຄວາມສະເໝີພາບຍິ່ງ-ຊາຍ;
- (ຍ) ການເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມສາມາດທີ່ຂະຫຍາຍຕົວຂຶ້ນເລື້ອຍໆຂອງຄົນພິການ ແລະ ການເຄົາລົບສິດຂອງຄົນພິການ ເພື່ອຮັກສາລັກສະນະຈຸດພິເສດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 4

ພັນທະໂດຍທົ່ວໄປ

1. ລັດພາຄີຮັບຮອງວ່າຈະຄ້ຳປະກັນ ແລະ ສົ່ງເສີມເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳຢ່າງເຕັມສ່ວນທາງດ້ານສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທັງໝົດຂອງຄົນພິການ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກໃດໆບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນພິການ. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ລັດພາຄີຮັບຮອງວ່າຈະ:

- (ກ) ຮັບຮອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມທາງດ້ານນິຕິບັນຍັດ, ບໍລິຫານ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດທີ່ຖືກຮັບຮູ້ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້;
- (ຂ) ຮັບຮອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ, ລວມທັງມາດຕະການດ້ານນິຕິບັນຍັດເພື່ອດັດແກ້ ຫຼື ລົບລ້າງກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ພາກປະຕິບັດທີ່ລະເມີດຕໍ່ຄົນພິການ,
- (ຄ) ຄຳນຶງເຖິງການປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມສິດຂອງຄົນພິການໃນການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆ;

- (໑) ບໍ່ມີການກະທຳ ຫຼື ພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ມີການກະທຳຢ່າງຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້;
 - (ຈ) ເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມທັງໝົດ ເພື່ອລົບລ້າງການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການທີ່ກໍ່ຂຶ້ນໂດຍບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດເອກະຊົນໃດໜຶ່ງ;
 - (ສ) ດຳເນີນການ ຫຼື ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ, ເຄື່ອງອຸປະກອນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ອອກແບບໂດຍທົ່ວໄປຕາມທີ່ກ່າວໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 2 ຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ເຊິ່ງຈະຕ້ອງການການປັບປຸງໜ້ອຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ໄດ້ຈ່າຍໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນຂອງຄົນພິການ, ເພື່ອສົ່ງເສີມການມີ ແລະ ນຳໃຊ້ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວ, ແລະ ເພື່ອສົ່ງເສີມການອອກແບບໂດຍທົ່ວໄປໃນການສ້າງມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ;
 - (ຊ) ດຳເນີນການ ຫຼື ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ແລະ ການສົ່ງເສີມການມີ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ລວມທັງເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ, ເຄື່ອງອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະເຄື່ອນໄຫວໄປມາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມກັບຄົນພິການ, ໂດຍໃຫ້ບຸລິມະສິດແກ່ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີລາຄາທີ່ສາມາດຊື້ໄດ້;
 - (ຢ) ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ ກ່ຽວກັບ ເຄື່ອງອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະເຄື່ອນໄຫວໄປມາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ລວມທັງເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່, ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ, ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ;
 - (ດ) ສົ່ງເສີມການຝຶກອົບຮົມນັກວິຊາການ ແລະ ພະນັກງານເຮັດວຽກກັບຄົນພິການ ໃຫ້ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບບັນດາສິດທິຖືກຮັບຮູ້ໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການທີ່ດີກວ່າເກົ່າຕາມທີ່ໄດ້ຮັບປະກັນໄວ້ໂດຍສິດເຫຼົ່ານັ້ນ;
2. ຕໍ່ກັບສິດທາງດ້ານເສກຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳນັ້ນ ລັດພາຄີແຕ່ລະລັດອີງຕາມຊັບພະຍາກອນສູງສຸດທີ່ຕົນມີ, ແລະ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ, ອີງຕາມຂອບການຮ່ວມມືສາກົນ, ຮັບຮອງຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດເຫຼົ່ານີ້ເທື່ອລະກ້າວ ໂດຍບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ການປະຕິບັດພັນທະຕາມສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ມີຜົນປະຕິບັດໃນທັນທີອີງຕາມກົດໝາຍສາກົນ.
3. ໃນການສ້າງ ແລະ ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ແລະ ໃນຂະບວນການຕົກລົງຕັດສິນບັນຫາອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄົນພິການ, ລັດພາຄີຈະໄດ້ປຶກ

ສາທາລິກັບຄົນພິການ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີຄົນພິການເຂົ້າຮ່ວມນຳຢ່າງທ້າວທັນ, ນັບທັງເດັກພິການ ໂດຍຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

4. ບໍ່ມີຂໍ້ບັນຍັດໃດໆທີ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ຂໍ້ບັນຍັດທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຫຼາຍກວ່ານີ້ ໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດສິດຂອງຄົນພິການ ແລະ ຊຶ່ງອາດມີໃນກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ຫຼື ກົດໝາຍສາກົນທີ່ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕໍ່ລັດນັ້ນ. ຈະບໍ່ມີການຈຳກັດ ຫຼື ຫຼີກລ້ຽງຈາກການປະຕິບັດສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານເຫລົ່ານັ້ນ ຫຼືວ່າ ຮັບຮູ້ສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບເຫຼົ່ານັ້ນ ໃນລະດັບນ້ອຍກວ່າ.

5. ຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງກວມເອົາທຸກພາກສ່ວນຂອງລັດສະຫະພັນໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດ ຫຼື ຂໍ້ຍົກເວັ້ນໃດໆ.

ມາດຕາ 5

ຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ການບໍ່ຈຳແນກ

1. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ວ່າ ທຸກຄົນມີຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກກົດໝາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກກົດໝາຍຢ່າງສະເໝີພາບ ໂດຍບໍ່ສະຈາກການຈຳແນກໃດໆ.

2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຫ້າມທຸກການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ ແລະ ຮັບປະກັນການປົກປ້ອງຢ່າງສະເໝີພາບ ແລະ ມີຜົນສັກສິດທາງກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ຄົນພິການຈາກການຖືກຈຳແນກໃນທຸກຮູບແບບ.

3. ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ກຳຈັດການຈຳແນກ ລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນບາດກ້າວທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະກອບສິ່ງທີ່ຈຳເປັນອັນສົມເຫດສົມຜົນ.

4. ມາດຕະການສະເພາະ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນໃນການເລັ່ງລັດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ບັນລຸຄວາມສະເໝີພາບຂອງຄົນພິການໃນພາກປະຕິບັດນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ຖືເປັນການຈຳແນກພາຍໃຕ້ເນື້ອໃນຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 6

ແມ່ຍິງພິການ

1. ລັດພາຄີ ຮັບຮູ້ວ່າແມ່ຍິງ ແລະ ຍິງສາວພິການ ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຖືກຈຳແນກທະວີຂຶ້ນ ແລະ ຕໍ່ບັນຫານີ້ ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ສະເໝີພາບ.

2. ລັດພາຄີ ຈະເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແມ່ຍິງມີການພັດທະນາ ແລະ ມີຄວາມກ້າວໜ້າຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ເພື່ອຈຸດປະສົງຄັ້ງປະກັນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບ ແລະ ຖືກປະຕິບັດສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 7

ເດັກພິການ

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກພິການໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ ທີ່ເທົ່າທຽມກັບເດັກຄົນອື່ນໆ.

2. ໃນທຸກການກະທຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເດັກພິການ ແມ່ນຈະຕ້ອງມີການຄຳນຶງເຖິງຜົນປະໂຫຍດສູງ ສຸດຂອງເດັກ.

3. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໄດ້ຄັ້ງປະກັນໃຫ້ເດັກພິການມີສິດໃນການສະແດງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນຂອງ ຕົນຢ່າງມີອິດສະຫລະໃນທຸກບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພວກເຂົາເຈົ້າ ເຊິ່ງຄວາມຄິດເຫັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ນັ້ນ ຈະຕ້ອງຖືກໃຫ້ນ້ຳໜັກທີ່ເໝາະສົມຕາມອາຍຸກະສຽນ ແລະ ຄວາມເປັນຜູ້ໃຫຍ່ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບເດັກຄົນອື່ນໆ ແລະ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງເໝາະສົມຕໍ່ບັນຫາ ຄວາມເປັນພິການ ແລະ ອົງຕາມອາຍຸເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າປະຕິບັດສິດໃນການສະແດງຄວາມຄິດ ເຫັນ.

ມາດຕາ 8

ການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້

1. ລັດພາຄີ ຮັບຮອງວ່າ ຈະເອົາມາດຕະການສະເພາະໜ້າ, ມີຄວາມສັກສິດ ແລະ ເໝາະສົມ:

(ກ) ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄົນພິການໃນທົ່ວສັງຄົມ, ລວມທັງໃນລະດັບຄອບຄົວ ແລະ ສິ່ງເສີມ ການເຄົາລົບສິດ ແລະ ກຽດສັກສີຂອງຄົນພິການ;

- (ຂ) ເພື່ອຕ້ານແນວຄິດຄອງເດີມ, ຄວາມອັກຄະຕິ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ກັບຄົນພິການນັບທັງພຶດຕິກຳເຫລົ່ານີ້ ເຊິ່ງມີຂຶ້ນບົນພື້ນຖານທາງເພດ ແລະ ອາຍຸໃນຂົງເຂດການດຳລົງຊີວິດ;
- (ຄ) ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຄົນພິການ.
2. ມາດຕະການເພື່ອຈຸດປະສົງທີ່ກ່າວນີ້ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ:
- (ກ) ລິເລີ່ມ ແລະ ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການໂຄສະນາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນເພື່ອ:
- (I) ບຳລຸງຄູນສ້າງການຍອມຮັບ ກ່ຽວກັບ ສິດຂອງຄົນພິການ;
 - (II) ສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຮັບຮູ້ຂອງສັງຄົມໃຫ້ກວ້າງຂວາງຕໍ່ຄົນພິການ;
 - (III) ສົ່ງເສີມການຮັບຮູ້ຄວາມສຳນືສຳນານ, ຄວາມດີງາມ, ຄວາມສາມາດ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຄົນ ພິການຢູ່ໃນບ່ອນເຮັດວຽກ ແລະ ຕະຫລາດແຮງງານ;
- (ຂ) ສົ່ງເສີມລະບົບການສຶກສາທຸກລະດັບ ນັບທັງການສຶກສາອົບຮົມເດັກນ້ອຍ ໃຫ້ມີທັດສະນະເຄົາລົບສິດຂອງຄົນພິການ;
- (ຄ) ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສົມວນຊົນ ສະແດງຮູບລັກສະນະຂອງຄົນພິການ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້;
- (ງ) ສົ່ງເສີມໂຄງການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄົນພິການ ແລະ ສິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 9

ການເຂົ້າເຖິງ

1. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄົນພິການມີຄວາມສາມາດໃນການດຳລົງຊີວິດຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນທຸກບັນຫາຂອງຊີວິດ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການເຂົ້າເຖິງສິ່ງແວດລ້ອມທາງວັດຖຸ, ການຂົນສົ່ງ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານນັບທັງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆທີ່ເປີດ ໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ເຂດຊົນນະບົດ. ມາດຕະການເຫຼົ່ານັ້ນ ຊຶ່ງ

ປະກອບດ້ວຍການກຳນົດ ແລະ ການກຳຈັດອຸປະສັກ ແລະ ສິ່ງກົດຂວາງໃນການເຂົ້າເຖິງແມ່ນຈະໄດ້ນຳມາປະຕິບັດຕໍ່:

- (ກ) ຕຶກອາຄານ, ຖະໜົນຫົນທາງ, ລະບົບຂົນສົ່ງ ແລະ ສະຖານທີ່ໃນອາຄານ ແລະ ນອກອາຄານ, ລວມທັງໂຮງຮຽນ, ສະຖານທີ່ພັກເຊົາ, ສະຖານທີ່ປິ່ນປົວ ແລະ ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ;
- (ຂ) ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການສື່ສານ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ, ນັບທັງການບໍລິການດ້ານລະບົບໄຟຟ້າ ແລະ ການບໍລິການສຸກເສີນ.

2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການເພື່ອ:

- (ກ) ສ້າງ, ປະກາດໃຊ້ ແລະ ຕິດຕາມການປະຕິບັດມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່ຳສຸດສຳລັບການເຂົ້າເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ເປີດບໍລິການ ຫຼື ສະໜອງໄວ້ໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະຊົນ;
- (ຂ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຫົວໜ່ວຍພາກເອກະຊົນທີ່ສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ການບໍລິການຊຶ່ງເປີດ ຫຼື ສະໜອງໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະຊົນ ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງທຸກໆບັນຫາຂອງການເຂົ້າເຖິງຂອງຄົນພິການ;
- (ຄ) ຈັດການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບບັນຫາການເຂົ້າເຖິງຂອງຄົນພິການໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ;
- (ງ) ສະໜອງເຄື່ອງໝາຍເປັນຕົວອັກສອນນູນ ແລະ ໃນຮູບແບບທີ່ອ່ານ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍໃນຕຶກອາຄານ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆ;
- (ຈ) ສະໜອງຮູບແບບທີ່ມີຄົນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ເປັນສື່ກາງ, ນັບທັງການນຳພາ, ຜູ້ອ່ານ ແລະ ຜູ້ແປພາສາເຄື່ອງໝາຍມືອາຊີບ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າໄປຍັງອາຄານ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆທີ່ເປີດໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະຊົນ;
- (ສ) ສົ່ງເສີມຮູບການອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຄົນພິການ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- (ຊ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານໃໝ່ໆນັບທັງອິນເຕີເນັດ;
- (ຍ) ສົ່ງເສີມການອອກແບບ, ການພັດທະນາ, ການຜະລິດ ແລະ ການແຈກຢາຍເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້ແຕ່ໃນໂລຍະດິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຕັກໂນໂລຊີນັ້ນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ດ້ວຍລາຄາຕ່ຳ.

ມາດຕາ 10

ສິດໃນການດຳລົງຊີວິດ

ລັດພາຄີຍິນຍັ້ນຕື່ມວ່າ ມະນຸດທຸກຄົນມີສິດໂດຍກຳເນີດໃນການມີຊີວິດ ແລະ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບສິດດັ່ງກ່າວຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 11

ສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ກໍລະນີສຸກເສີນດ້ານມະນຸດສະທຳ

ລັດພາຄີ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບພັນທະຂອງຕົນພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາກົນ, ນັບທັງກົດໝາຍສາກົນດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ກົດໝາຍສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ, ຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຄົນພິການໃນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ລວມທັງໃນເວລາທີ່ມີການປະທະກັນດ້ານອາວຸດ, ສະພາບສຸກເສີນດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ.

ມາດຕາ 12

ການຮັບຮູ້ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ

1. ລັດພາຄີ ຍິນຍັ້ນຕື່ມວ່າຄົນພິການມີສິດໃນການຮັບຮູ້ເປັນບຸກຄົນໃນທົ່ວທຸກແຫ່ງທີ່ຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍເໝືອນກັບບຸກຄົນອື່ນ.

2. ລັດພາຄີ ຮັບຮູ້ວ່າຄົນພິການມີຄວາມສາມາດຕາມກົດໝາຍບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນຢູ່ໃນທຸກຂົງເຂດ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບປະກັນໃນເມື່ອມີຄວາມຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສະໜັບສະໜູນໃນການປະຕິບັດຄວາມສາມາດນັ້ນ; ລັດພາຄີ, ຕາມພັນທະທີ່ຕົນມີພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາກົນ, ລວມທັງກົດໝາຍສາກົນດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ໄພທຳມະຊາດທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

3. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າອາດມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການປະຕິບັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

4. ລັດພາຄີ ຈະຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ທຸກມາດຕະການທີ່ພົວພັນເຖິງການປະຕິບັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດ ໝາຍ ມີການກຳນົດກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອສະກັດກັ້ນການ

ທາລຸນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ. ການປ້ອງກັນທີ່ກ່າວນີ້ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມາດຕະການທີ່ພົວພັນກັບການປະຕິບັດຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ເຄົາລົບສິດ, ເຈດຈຳນົງ ແລະ ຄວາມມັກຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ປາສະຈາກຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ອິດທິພົນທີ່ເໝາະສົມແມ່ນໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງບຸກຄົນ, ນຳໃຊ້ໃນເວລາສິ້ນເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ມີການທົບທວນຄືນຢ່າງເປັນປະຈຳໂດຍອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດ, ເອກະລາດ ແລະ ບໍ່ລຳອຽງ ຫຼື ອົງການສານ. ການປ້ອງກັນທີ່ກ່າວມານີ້ ຈະຕ້ອງໃຫ້ສົມສ່ວນກັບລະດັບທີ່ບັນດາມາດຕະການເຫຼົ່ານັ້ນມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນນັ້ນ.

5. ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງມາດຕານີ້, ລັດພາຄີ ຈະເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຮັບປະກັນສິດສະເໝີພາບຂອງຄົນພິການໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ ຫລື ການສືບທອດຊັບສົມບັດ, ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເງິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ມີຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງການກູ້ຢືມເງິນຈາກທະນາຄານ, ໂຮງຊວດຈຳ ແລະ ບັນດາຮູບການອື່ນໆກ່ຽວກັບສິນເຊື່ອດ້ານການເງິນ, ແລະ ຮັບປະກັນຊັບສົມບັດຂອງຄົນພິການບໍ່ໃຫ້ຖືກເອົາໄປໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ.

ມາດຕາ 13

ການເຂົ້າເຖິງວຽກງານຍຸຕິທຳ

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳຢ່າງມີປະສິດທິຜົນບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ, ລວມທັງການສະໜອງສິ່ງທີ່ຈຳເປັນທາງດ້ານຂັ້ນຕອນ ແລະ ເໝາະສົມກັບອາຍຸ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມນັບທັງການເປັນພະຍານໃນທຸກຂັ້ນຕອນການດຳເນີນຄະດີ ນັບແຕ່ຂັ້ນຕອນການສືບສວນສອບສວນ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີແຕ່ຂັ້ນຕົ້ນຂຶ້ນໄປ.

2. ເພື່ອຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳຢ່າງມີປະສິດທິຜົນນັ້ນ, ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບຜູ້ທີ່ເຮັດໃນຂົງເຂດການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຍຸຕິທຳ ລວມທັງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຄ້າຍຄຸມຊັງ.

ມາດຕາ 14

ເສລີພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງບຸກຄົນ

1. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບຄວາມສະເໝີພາບຂັ້ນພື້ນຖານຄືກັນກັບຄົນອື່ນເຊັ່ນ:

(ກ) ມີສິດເສລີພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງບຸກຄົນ;

(ຂ) ບໍ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບຢ່າງບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ພາລະການ. ສ່ວນການຕັດອິດສະລະພາບຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ, ແລະ ບໍ່ມີກໍລະນີໃດທີ່ຈະເອົາຄວາມພິການມາເປັນຂໍ້ອ້າງໃນການຕັດອິດສະລະພາບ.

2. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ, ໃນເມື່ອຄົນພິການທາງຖືກຕັດອິດສະລະພາບຕາມຂະບວນການ, ພວກເຂົາເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການຄຳປະກັນຕາມກົດໝາຍສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ ແລະ ຈະຕ້ອງຖືກປະຕິບັດຕໍ່ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງ ແລະ ຫຼັກການຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ນັບທັງການຕອບສະໜອງສິ່ງທີ່ຈຳເປັນອັນເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 15

ອິດສະລະພາບຈາກການທໍລະມານ ຫຼື ການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດຢ່າງໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມ

1. ບໍ່ມີຄົນພິການໃດຈະຖືກທໍລະມານ ຫຼື ຖືກກະທຳ ຫຼື ຖືກລົງໂທດຢ່າງໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ແລະ ເສື້ອມຊາມ. ໂດຍສະເພາະບໍ່ມີບຸກຄົນໃດ ຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການທົດລອງທາງແພດ ຫຼື ທາງວິທະຍາສາດໂດຍປາສະຈາກການເຫັນດີຂອງເຂົາເຈົ້າ.

2. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ມີປະສິດທິຜົນທາງດ້ານນິຕິບັນຍັດ, ບໍລິຫານ, ຕຸລາການ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ເພື່ອປ້ອງກັນຄົນພິການຈາກການຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດຢ່າງໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມ.

ມາດຕາ 16

ອິດສະລະພາບຈາກການຖືກຂູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນ

1. ລັດພາຄີ ຈະເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມທາງດ້ານນິຕິບັນຍັດ, ບໍລິຫານ, ສັງຄົມ, ການສຶກສາ ອົບຮົມ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ເພື່ອປ້ອງກັນຄົນພິການຈາກທຸກຮູບແບບການຂູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນ, ລວມທັງການກະທຳເຫຼົ່ານີ້ທີ່ອີງໃສ່ລັກສະນະທາງເພດຂອງຄົນພິການ, ທັງຢູ່ໃນເຮືອນ ແລະ ຢູ່ນອກເຮືອນ.

2. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອສະກັດກັ້ນທຸກຮູບແບບການກົດຂວາງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນດ້ວຍການຄຳປະກັນຮູບແບບທີ່ເໝາະສົມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ

ການຄ້າຊື້ທີ່ຄຳນຶງເຖິງເພດ ແລະ ອາຍຸໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ ແລະ ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງດູແລພວກເຂົາເຈົ້າ, ລວມທັງການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສຶກສາກ່ຽວກັບການທີ່ຈະຫຼີກລ້ຽງໄດ້, ການຮັບຮູ້ ແລະ ການລາຍງານກ່ຽວກັບກໍລະນີຂອງການຊູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນ. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການໃຫ້ການປົກປ້ອງຄົນພິການຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງອາຍຸ, ເພດ ແລະ ຄວາມພິການ.

3. ເພື່ອສະກັດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ທຸກຮູບແບບຂອງການຊູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນເກີດຂຶ້ນ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ບັນດາສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຄົນພິການໄດ້ຖືກຕິດຕາມໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ເອກະລາດ.

4. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອສະໜັບສະໜູນການກັບດີຄືນ, ການຟື້ນຟູທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ການຮັບຮູ້ ແລະ ຈິດຕະສາດຂອງຄົນພິການ, ຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກຮູບແບບໃດໆກໍ່ຕາມຂອງການຊູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫລື ການທາລຸນ, ແລະ ການປັບຕົວເຂົ້າໃນສັງຄົມຄືນໃໝ່ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ລວມທັງການສະໜອງການບໍລິການໃນການປ້ອງກັນ. ການຟື້ນຟູ ແລະ ການປັບຕົວເຂົ້າໃນສັງຄົມທີ່ກ່າວນີ້ ຈະຕ້ອງເກີດມີໃນສະພາບແວດລ້ອມຊຶ່ງມີການດູແລດ້ານສຸຂະພາບ, ສະຫວັດດີການ, ການເຄົາລົບຕົນເອງ, ກຽດສັກສີ ແລະ ຄວາມເປັນຕົວຕົນຂອງບຸກຄົນ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ເຖິງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທີ່ແທ້ຈິງທີ່ພົວພັນກັບເພດ ແລະ ອາຍຸ.

5. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງອອກກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ນັບທັງກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ສຸມໃສ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການພົບເຫັນ, ສືບສວນສອບສວນ ແລະ ດຳເນີນຄະດີກໍລະນີການຊູດຮີດ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທາລຸນ, ເມື່ອມີຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 17

ການປົກປ້ອງຄວາມສົມບູນຂອງບຸກຄົນ

ຄົນພິການທຸກຄົນມີສິດໄດ້ຮັບການເຄົາລົບຕໍ່ຄວາມສົມບູນທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຢ່າງສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ.

ມາດຕາ 18

ເສລີພາບໃນການສັນຈອນໄປມາ ແລະ ການຖືສັນຊາດ

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການໃນການມີເສລີພາບໃນການສັນຈອນໄປມາ, ອິດສະລະພາບໃນການຕັ້ງຖິ່ນຖານ ແລະ ຖືສັນຊາດບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນ, ລວມທັງການຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການ:

- (ກ) ມີສິດໃນການໄດ້ ຫລື ປ່ຽນແປງສັນຊາດ ແລະ ບໍ່ຖືກຖອນສັນຊາດໂດຍພາລະການ ຫຼື ເອົາຄວາມພິການມາເປັນພື້ນຖານ;
- (ຂ) ບໍ່ຖືກອີງໃສ່ຄວາມພິການແລ້ວຕັດຄວາມສາມາດໃນການໄດ້ຮັບ, ຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເອກະສານທີ່ກ່ຽວກັບສັນຊາດ ຫຼື ເອກະສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັດປະຈຳຕົວ, ຫຼື ນຳໃຊ້ຂະບວນການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າ-ອອກເມືອງ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການໃຊ້ສິດເສລີພາບໃນການສັນຈອນໄປມາ;
- (ຄ) ມີເສລີພາບໃນການເດີນທາງອອກຈາກປະເທດ ລວມທັງປະເທດຂອງຕົນເອງ;
- (ງ) ບໍ່ຖືກຕັດສິດໃນການເຂົ້າມາປະເທດຂອງຕົນບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ ຫຼື ພາລະການ.

2. ເດັກພິການຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈົດທະບຽນໂດຍທັນທີພາຍຫຼັງການເກີດ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບການຕັ້ງຊື່, ໄດ້ສັນຊາດ ແລະ ຖືກຮັບຮູ້ ແລະ ໄດ້ຮັບການລ້ຽງດູຈາກພໍ່ແມ່ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້.

ມາດຕາ 19

ການດຳລົງຊີວິດຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ເຂົ້າຢູ່ໃນໝູ່ຊຸມຊົນ

ລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຮັບຮູ້ສິດສະເໝີພາບຂອງຄົນພິການໃນການດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນໝູ່ຊຸມຊົນ ໂດຍມີການເລືອກທີ່ສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ, ແລະ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໝາະສົມເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ຄົນພິການໄດ້ຮັບສິດດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນຢູ່ໃນຊຸມຊົນ, ລວມທັງຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້:

- (ກ) ຄົນພິການມີໂອກາດໃນການເລືອກບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ເລືອກວ່າຈະຢູ່ບ່ອນໃດ ແລະ ຢູ່ຮ່ວມກັບໃຜບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ ແລະ ບໍ່ຖືກບັງຄັບໃຫ້ຢູ່ສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງສະເພາະ;
- (ຂ) ຄົນພິການມີສິດໄດ້ຮັບການບໍລິການເຮືອນຢູ່, ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆຂອງຊຸມຊົນໃນການຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສ, ລວມທັງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອສ່ວນບຸກຄົນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຄຳ້ຊູການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອໃນການເຂົ້າຢູ່ໃນໝູ່ຊຸມຊົນ;

- (ຄ) ຕໍ່ກັບການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຊຸມຊົນສຳລັບປະຊາຊົນທົ່ວໄປກໍ່ມີໄວ້ສຳລັບຄົນພິການ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ມາດຕາ 20

ການເຄື່ອນໄຫວໄປມາສ່ວນບຸກຄົນ

ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຄື່ອນໄຫວໄປມາໄດ້ຢ່າງເປັນເອກະລາດຫຼາຍທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ໃນນັ້ນລວມທັງ:

- (ກ) ໃຫ້ຄວາມສະດວກແກ່ຄົນພິການໃນການເຄື່ອນໄຫວໄປມາໃນລັກສະນະ ແລະ ຕາມເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າເລືອກ ແລະ ດ້ວຍລາຄາອັນສົມເຫດສົມຜົນ;
- (ຂ) ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຄົນພິການໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອທີ່ມີຄຸນນະພາບດ້ານອຸປະກອນ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຮູບການການຊ່ວຍເຫລືອຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ, ລວມກັບການຜະລິດບັນດາສິ່ງຕ່າງໆເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍລາຄາອັນສົມເຫດສົມຜົນ;
- (ຄ) ຕອບສະໜອງການຝຶກອົບຮົມດ້ານຄວາມຊຳນິຊຳນານ ກ່ຽວກັບ ການເຄື່ອນໄຫວໄປມາແກ່ຄົນພິການ ແລະ ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກກັບຄົນພິການ;
- (ງ) ຊຸກຍູ້ພາກສ່ວນທີ່ຜະລິດອຸປະກອນເຄື່ອນໄຫວໄປມາ ແລະ ເຄື່ອງເຕັກໂນໂລຊີຊ່ວຍໃນການເຄື່ອນໄຫວໄປມາໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ທຸກບັນຫາຂອງການເຄື່ອນໄຫວໄປມາຂອງຄົນພິການ.

ມາດຕາ 21

ອິດສະລະພາບໃນການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ, ການມີຄຳເຫັນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການອັນເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ປະຕິບັດສິດໃນການສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ການມີຄຳຄິດເຫັນ, ລວມທັງອິດສະລະພາບໃນການຊອກສະແຫວງຫາ, ໃນການໄດ້ຮັບ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຄວາມຄິດບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໆ ແລະ ໂດຍຜ່ານຮູບແບບຕ່າງໆໃນການສື່ສານທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າເລືອກ, ເຊິ່ງກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 2, ໃນນັ້ນປະກອບດ້ວຍ:

- (ກ) ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານສໍາລັບປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ໃຫ້ແກ່ຄົນພິການໃນຮູບແບບທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ແທດເໝາະກັບຄວາມພິການແຕ່ລະປະເພດຖືກຕາມກາລະເວລາ ແລະ ໂດຍບໍ່ມີການເພີ່ມລາຄາ;
- (ຂ) ຍອມຮັບ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຄົນພິການນຳໃຊ້ພາສາມື, ອັກສອນນູນ, ການສື່ສານ ແບບມີການເພີ່ມທາງເລືອກ ແລະ ວິທີການ, ແບບວິທີ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການສື່ສານທີ່ ເຂົາເຈົ້າເລືອກໃຊ້ໃນວຽກງານທາງລັດຖະການ;
- (ຄ) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພາກເອກະຊົນ ຊຶ່ງສະໜອງການບໍລິການໃຫ້ແກ່ມະຫາຊົນທົ່ວໄປ ລວມທັງອິນເຕີເນັດໃຫ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການບໍລິການຊຶ່ງຄົນພິການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້;
- (ງ) ຊຸກຍູ້ສົມມວນຊົນ, ລວມທັງຜູ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງອິນເຕີເນັດ ໃຫ້ການບໍລິການແກ່ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າເຖິງໄດ້ໂດຍຄົນພິການ;
- (ຈ) ຮັບຮູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ພາສາມື.

ມາດຕາ 22

ເຄົາລົບຊີວິດສ່ວນຕົວ

1. ຄົນພິການຄົນໃດກໍຕາມ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບບ່ອນຢູ່ອາໄສ ຫຼື ການຈັດບ່ອນຢູ່ໃຫ້ຈະບໍ່ຖືກຫຍຸ້ງກ່ຽວໂດຍພາລະການ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເຂົ້າໃນຊີວິດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ບ້ານເຮືອນ ຫຼື ການສື່ສານ ຫຼື ຖືກລົບລຸ່ງກຽດສັກສີ ແລະ ຊື່ສຽງ. ຄົນພິການມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງໂດຍກົດໝາຍຈາກການຫຍຸ້ງກ່ຽວ ຫຼື ການລົບລຸ່ງດັ່ງກ່າວ.
2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງປົກປ້ອງຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ, ສຸຂະພາບ ແລະ ພື້ນຟູຂອງຄົນພິການບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 23

ການເຄົາລົບທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ຄອບຄົວ

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອກຳຈັດການຈຳແນກຕໍ່ຄົນພິການໃນທຸກບັນຫາທີ່ກ່ຽວພັນກັບການແຕ່ງງານ, ຄອບຄົວ, ຄວາມເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ສາຍພົວພັນ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນເພື່ອຮັບປະກັນ:

- (ກ) ໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການທຸກຄົນຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເກນອາຍຸທີ່ສາມາດແຕ່ງງານ ແລະ ສ້າງຄອບຄົວ ບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນອິດສະລະ ແລະ ຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຜູ້ບ່າວສາວ;
- (ຂ) ມີການຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການໃນການຕັດສິດຢ່າງມີອິດສະລະ ແລະ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບຈຳນວນ ແລະ ໄລຍະຫ່າງໃນການເອົາລູກ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບອາຍຸທີ່ເໝາະສົມ, ການສຶກສາກ່ຽວກັບການວາງແຜນເອົາລູກ ແລະ ຄອບຄົວ ແລະ ມີການສະໜອງວິທີການອັນຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປະຕິບັດສິດເຫລົ່ານັ້ນ;
- (ຄ) ຄົນພິການລວມທັງເດັກພິການ ຈະຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງການຈະເລີນພັນຂອງຕົນບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ.

2. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄົນພິການ ກ່ຽວກັບ ພາລະໜ້າທີ່ຜູ້ປົກຄອງ, ຂອບເຂດການເປັນຜູ້ປົກຄອງ, ພາລະໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຮັບເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ ຫຼື ສະຖາບັນທີ່ຄ້າຍຄືກັນນີ້ທີ່ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ; ໃນທຸກກໍລະນີຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສະໜອງການຊ່ວຍເຫລືອອັນເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ຄົນພິການໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບການລ້ຽງດູລູກເຕົ້າ.

3. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ເດັກພິການມີສິດເທົ່າທຽມໃນຊີວິດຄອບຄົວ. ເພື່ອປະຕິບັດສິດດັ່ງກ່າວນີ້ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ແລະ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການປົດປັ້ງ, ການປະຖິ້ມ, ການປ່ອຍປະລະເລີຍ ແລະ ການແບ່ງແຍກ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແຕ່ຫົວທີ ແລະ ກວມລວມ, ການບໍລິການ ແລະ ການລ້ຽງດູເດັກພິການ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ.

4. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເດັກແຍກຈາກພໍ່ແມ່ແບບຂັດກັບເຈດຈຳນົງຂອງເຂົາ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ມີອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ມີການຕິດຕາມທົບທວນຈາກອົງການຕຸລາການຫາກກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍວ່າ ການແຍກເດັກຈາກພໍ່ແມ່ຄືດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກເອງ. ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມເດັກຈະບໍ່ຖືກແຍກອອກຈາກພໍ່ແມ່ຍ້ອນຄວາມເປັນພິການຂອງເດັກ ຫຼື ຂອງພໍ່ ຫຼື ແມ່ ຫຼືວ່າຄວາມເປັນພິການຂອງທັງພໍ່ ແລະ ແມ່.

5. ຖ້າວ່າຄອບຄົວບໍ່ສາມາດເບິ່ງແຍງເດັກພິການໄດ້, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອໃຫ້ການເບິ່ງແຍງແບບອື່ນແກ່ຄອບຄົວທີ່ມີສະມາຊິກຫລາຍຄົນ ແລະ ຖ້າວ່າບໍ່ສາມາດໃຫ້ການເບິ່ງແຍງຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້, ແມ່ນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຊຸມຊົນທີ່ຄອບຄົວອາໄສຢູ່.

ມາດຕາ 24

ການສຶກສາ

1. ລັດພາຄີຮັບປະກັນສິດໃນການໄດ້ຮັບການສຶກສາຂອງຄົນພິການ. ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການປະຕິບັດສິດ ດັ່ງກ່າວໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກ ແລະ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບທາງດ້ານໂອກາດ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສຶກສາແບບຮຽນຮ່ວມໃນທຸກລະດັບ ແລະ ລະບົບການຮຽນແບບຍາວນານທີ່ມີຈຸດປະສົງແນໃສ່:

- (ກ) ການພັດທະນາມະນຸດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກມີກຽດສັກສີ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງຕົນເອງ ພ້ອມທັງ ເພີ່ມທະວີການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ, ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງມວນມະນຸດ;
- (ຂ) ພັດທະນາບຸກຄະລິກກະພາບ, ພອນສະຫວັນ ແລະ ຫົວຄິດປະດິດສ້າງກໍ່ຄືຄວາມສາມາດທາງດ້ານມັນສະໝອງ ແລະ ຮ່າງກາຍຢ່າງເຕັມຄວາມສາມາດ;
- (ຄ) ເຮັດໃຫ້ຄົນພິການສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນສັງຄົມໄດ້ຢ່າງມີອິດສະຫລະ;

2. ໃນການປະຕິບັດສິດທິດັ່ງກ່າວນີ້, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້:

- (ກ) ຄົນພິການບໍ່ຖືກກົດກັນໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນລະບົບການສຶກສາທົ່ວໄປຍ້ອນຄວາມພິການຂອງເຂົາ, ແລະ ເດັກພິການຈະບໍ່ຖືກກົດກັນໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນລະບົບການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມບໍ່ເສຍຄ່າ ແລະ ພາກບັງຄັບ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມ;
- (ຂ) ຄົນພິການສາມາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມທີ່ບໍ່ເສຍຄ່າ ແລະ ຊັ້ນມັດທະຍົມ ເຊິ່ງເປັນການສຶກສາແບບຮຽນຮ່ວມ, ມີຄຸນນະພາບຢ່າງສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໃນຊຸມຊົນບ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າອາໄສຢູ່;
- (ຄ) ມີການປະກອບສິ່ງຈຳເປັນທີ່ເໝາະສົມແກ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງບຸກຄົນ;
- (ງ) ຄົນພິການໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອອັນຈຳເປັນພາຍໃນລະບົບການສຶກສາທົ່ວໄປ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການສຶກສາທີ່ມີປະສິດທິຜົນຂອງເຂົາເຈົ້າ;

3. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຄົນພິການສາມາດຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບທັກສະການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ການພັດທະນາສັງຄົມ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າຮ່ວມໃນການສຶກສາຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ສະເໝີພາບ ແລະ ໃນນາມເປັນສະມາຊິກຂອງຊຸມຊົນ. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ລັດ ພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ຊຶ່ງລວມມີ:

- (ກ) ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຮຽນອັກສອນນູນ, ອັກສອນອື່ນໆ, ແບບວິທີເພີ່ມເຕີມ ແລະ ທາງເລືອກ, ວິທີການ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການສື່ສານ, ທິດນຳ ແລະ ທັກສະຂອງການ ເຄື່ອນໄຫວໄປມາ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາຊຶ່ງ ກັນ ແລະ ກັນລະຫວ່າງຄົນພິການດ້ວຍກັນ;
- (ຂ) ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຮຽນພາສາມື ແລະ ສິ່ງເສີມລັກສະນະສະເພາະທາງພາສາ ສຳລັບຄົນພິການຫຼື;
- (ຄ) ຮັບປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະ ໂດຍສະເພາະເດັກຜູ້ພິການຕາ, ພິການຫູ ຫຼື ພິການທັງຕາ ແລະ ຫູ ໄດ້ຮັບດ້ານພາສາ ໄດ້ຮັບການສຶກສາເປັນພາສາ, ແບບວິທີ ແລະ ວິທີການສື່ສານທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ສຸດສຳລັບບຸກຄົນ ແລະ ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໃຫ້ພັດທະນາດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼາຍທີ່ສຸດ.
4. ເພື່ອຊ່ວຍຮັບປະກັນໃນການປະຕິບັດສິດທິດັ່ງກ່າວນີ້, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈ້າງຄູສອນລວມທັງຄູພິການຜູ້ທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນພາສາມື ແລະ ຕົວອັກ ສອນນູນ, ແລະ ເພື່ອຝຶກອົບຮົມນັກວິຊາການ ແລະ ພະນັກງານຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກການສຶກສາໃນ ທຸກລະດັບ. ການຝຶກອົບຮົມນັ້ນຈະຕ້ອງລວມເອົາການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມພິການ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບວິທີ, ວິທີການ ແລະ ຮູບແບບເພີ່ມເຕີມ ແລະ ທາງເລືອກອື່ນໆຂອງການສື່ ສານທີ່ເໝາະສົມ, ເຕັກນິກ ແລະ ອຸປະກອນການສຶກສາ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຄົນພິການ.
5. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການສາມາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຊັ້ນສູງທົ່ວໄປ, ການຝຶກ ອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ການສຶກສາໄລຍະຍາວໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກ ແລະ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ. ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງ ຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີການປະກອບສິ່ງຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຄົນພິການຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.

ມາດຕາ 25

ສຸຂະພາບ

ລັດພາຄີຮັບຮູ້ວ່າ ຄົນພິການມີສິດໄດ້ຮັບມາດຖານດ້ານສຸຂະພາບຢູ່ໃນລະດັບສູງທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ ເປັນໄປໄດ້ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການ ທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ຊຶ່ງມີການຄຳນຶງເຖິງເລື່ອງ ເພດ, ລວມທັງການຟື້ນຟູສຸຂະພາບ ໂດຍສະເພາະລັດພາຄີຈະຕ້ອງ:

- (ກ) ສະໜອງການປິ່ນປົວ ແລະ ໂຄງການດ້ານສຸຂະພາບໃນລະດັບຄຸນນະພາບ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານອັນດຽວກັນໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ ຫຼື ໃນລາຄາທີ່ສາມາດຈ່າຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄົນພິການທີ່ໄດ້ສະໜອງໃຫ້ຄົນອື່ນໆ, ລວມທັງໃນຂົງເຂດສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສຸຂະພາບຈະເລີນພັນ ແລະ ແຜນການພື້ນຖານສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນທົ່ວໄປ;
- (ຂ) ສະໜອງການປິ່ນປົວໃຫ້ແກ່ຄົນພິການທີ່ຈຳເປັນສະເພາະແຕ່ລະປະເພດຄວາມພິການ, ລວມທັງການວິນິໄສ ແຕ່ທຳອິດ ແລະ ໃຫ້ການປິ່ນປົວຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ການບໍລິການທີ່ແນ່ໃສ່ທຸລຸດຜ່ອນ ແລະ ປ້ອງກັນຄວາມເປັນພິການໃນອະນາຄົດ, ລວມທັງເດັກ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ;
- (ຄ) ສະໜອງການບໍລິການສຸຂະພາບຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດກັບຊຸມຊົນຂອງປະຊາຊົນເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ລວມທັງຢູ່ເຂດ ຊົນນະບົດ;
- (ງ) ວາງຂໍ້ບັງຄັບເພື່ອໃຫ້ວິຊາການແພດໝໍດູແລປິ່ນປົວຄົນພິການທີ່ມີຄຸນນະພາບເທົ່າກັບການປິ່ນປົວຄົນອື່ນ, ລວມທັງບົນພື້ນຖານການປິ່ນປົວຢ່າງມີອິດສະລະ ແລະ ຄວາມຍິນຍອມທີ່ມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຊຶ່ງນອກຈາກໃນເລື່ອງອື່ນແລ້ວດ້ວຍການບູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບສິດທິມະນຸດ, ກຽດສັກສີ, ຄວາມເປັນຕົວຕົນເອງ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງຄົນພິການ ໂດຍຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ປະກາດໃຊ້ບົດຈັນຍາບັນກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວສຸຂະພາບໂດຍພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ;
- (ຈ) ຫ້າມມີການຈຳແນກຄົນພິການໃນການຈັດຫາກ່ຽວກັບການປະກັນສຸຂະພາບ, ແລະ ການປະກັນຊີວິດ ຊຶ່ງການປະກັນດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໂດຍກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ, ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບຕອບສະໜອງ ຢ່າງຍຸຕິທຳ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ;
- (ສ) ສະກັດກັ້ນການປະຕິເສດທີ່ມີລັກສະນະຈຳແນກໃນການໃຫ້ການປິ່ນປົວ ຫຼື ໃຫ້ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ຫຼື ດ້ານອາຫານ ແລະ ປະເພດນ້ຳ ບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ.

ມາດຕາ 26.

ການພື້ນຟູທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ການພື້ນຟູສະມັດຕະພາບ

1. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການອັນເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ, ລວມທັງການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນຂອງຄົນພິການ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄົນພິການສາມາດບັນລຸ ແລະ ຮັກສາໄວ້ຊຶ່ງຄວາມເປັນເອກະລາດ, ຄວາມສາມາດທາງກາຍ, ທາງສະຕິບັນຍາ, ສັງຄົມ ແລະ ວິຊາຊີບຢ່າງເຕັມປຽມ, ແລະ

ການຢູ່ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນທຸກແຕ່ງຕັ້ງຂອງຊີວິດຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງ, ເພີ່ມທະວີ ແລະ ຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານການຟື້ນຟູຈິດໃຈ ແລະ ສະມັດຕະພາບໃຫ້ກວ້າງຂວາງເປັນຕົ້ນໃນຂົງເຂດສຸຂະພາບ, ການມີວຽກເຮັດງານທຳ, ການສຶກສາ ແລະ ການບໍລິການສັງຄົມໃນລັກສະນະທີ່ເຮັດໃຫ້ການບໍລິການດັ່ງກ່າວ:

(ກ) ເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ຫົວທີ່ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ອີງໃສ່ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມຖະໜັດຂອງບຸກຄົນທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ;

(ຂ) ສະໜັບສະໜູນການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການເຊື່ອມຊຶມໃນໝູ່ຊຸມຊົນ ແລະ ທຸກບັນຫາຂອງສັງຄົມ, ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ມີໄວ້ສຳລັບຄົນພິການຢູ່ໃກ້ຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ລວມທັງຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ.

2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການສ້າງແຜນຝຶກອົບຮົມຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ສືບຕໍ່ໄປໃຫ້ມີກົວິຊາການ ແລະ ພະນັກງານ ທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການບໍລິການການຟື້ນຟູຈິດໃຈ ແລະ ການຟື້ນຟູສະມັດຕະພາບ.

3. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການມີໄວ້, ການຮູ້ຈັກເກັບ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງຊ່ວຍ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ອອກແບບສຳລັບຄົນພິການ ໂດຍພົວພັນກັບການຟື້ນຟູຈິດໃຈ ແລະ ການຟື້ນຟູສະມັດຕະພາບ.

ມາດຕາ 27.

ການເຮັດວຽກ ແລະ ການຈ້າງງານ

1. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການໃນການເຮັດວຽກ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ; ໃນນີ້ລວມມີສິດໄດ້ຮັບໂອກາດ ເພື່ອຫາລ້ຽງຊີບດ້ວຍການເຮັດວຽກງານທີ່ຕົນເລືອກ ຫຼື ຮັບເອົາດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈໃນຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານແຮງງານ ຊຶ່ງເປີດໃຫ້ຮັບເອົາ ແລະ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ສຳລັບຄົນພິການ. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງປ້ອງກັນ ແລະ ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດສິດໃນການອອກແຮງງານ ລວມທັງຜູ້ທີ່ເປັນພິການຈາກການເຮັດວຽກດ້ວຍການດຳເນີນບາດກ້າວທີ່ເໝາະສົມ ໃນນັ້ນລວມທັງການອອກກົດໝາຍເພື່ອ:

(ກ) ຫ້າມການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນພິການ ສຳລັບທຸກບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບການປະກອບອາຊີບ, ລວມທັງເງື່ອນໄຂໃນການຮັບເອົາຄົນສະໝັກງານ, ການວ່າຈ້າງ ແລະ ການປະກອບອາຊີບ, ການສືບຕໍ່ເຮັດວຽກ, ຄວາມກ້າວໜ້າໃນວຽກງານ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ;

- (ຂ) ປົກປ້ອງສິດຂອງຄົນພິການ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນໃນການມີເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ສະດວກສະບາຍ, ລວມທັງຄວາມສະເໝີພາບທາງດ້ານໂອກາດ ແລະ ການຈ່າຍຄ່າແຮງງານທີ່ສະເໝີພາບສຳລັບວຽກທີ່ມີມູນຄ່າເທົ່າກັນ, ເງື່ອນໄຂອອກແຮງງານທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ, ລວມທັງການປ້ອງກັນຈາກການລົບກວນ ແລະ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ;
 - (ຄ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດສິດໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ສິດຂອງອົງການກຳມະບານ ບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ;
 - (ງ) ເຮັດໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າເຖິງແຜນການທົ່ວໄປໃນການແນະນຳດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ວິຊາຊີບ, ການບໍລິການຈັດທາງານ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ການສືບຕໍ່ຝຶກອົບຮົມ;
 - (ຈ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ມີໂອກາດມີວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ມີຄວາມກ້າວໜ້າໃນອາຊີບ ໃນຕະຫຼາດແຮງງານກໍ່ຄືການຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການໃນການຊອກຫາວຽກ, ການໄດ້ວຽກ ແລະ ການສືບຕໍ່ເຮັດວຽກ ແລະ ການກັບເຂົ້າເຮັດວຽກຄືນ;
 - (ສ) ສົ່ງເສີມໂອກາດການປະກອບອາຊີບ, ເປັນເຈົ້າຂອງກິດຈະການ ແລະ ຈັດຕັ້ງວິສາຫະກິດສ່ວນຕົວ;
 - (ຊ) ຮັບເອົາຄົນພິການເຂົ້າເຮັດວຽກໃນຂະແໜງການຂອງລັດ;
 - (ຍ) ສົ່ງເສີມການໃຫ້ຄົນພິການມີວຽກເຮັດງານທຳຢູ່ໃນຂະແໜງການເອກະຊົນ ດ້ວຍການເອົານະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການອັນເໝາະສົມ ຊຶ່ງອາດປະກອບດ້ວຍແຜນດຳເນີນງານເພື່ອຮັບຮອງ, ສົ່ງຈູງໃຈ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ;
 - (ດ) ຮັບປະກັນການປະກອບສິ່ງຈຳເປັນແກ່ຄົນພິການຢູ່ໃນບ່ອນເຮັດວຽກ;
 - (ຕ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄົນພິການມີຄວາມຊຳນິຊຳນານງານ ໃນຕະຫຼາດແຮງງານທີ່ເປີດໃຫ້ໝົດທຸກຄົນ;
 - (ຖ) ສົ່ງເສີມການຟື້ນຟູດ້ານອາຊີບ ແລະ ວິຊາສະເພາະ, ການຍຶດຖືອາຊີບ ແລະ ໂຄງການນຳເອົາເຂົ້າເຮັດວຽກຄືນສຳລັບຄົນພິການ;
2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຄົນພິການຕົກເປັນຂ້າທາດ ຫຼື ທາດຮັບໃຊ້ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ບັງຄັບໃຫ້ເຮັດວຽກ.

ມາດຕາ 28.

ມາດຖານການດຳລົງຊີວິດທີ່ພຽງພໍ ແລະ ການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ

1. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການ ໃນການທີ່ຈະໄດ້ຮັບມາດຖານການດຳລົງຊີວິດຢູ່ ທີ່ພຽງພໍ ສຳລັບຕົນເອງ ແລະ ຄອບຄົວ, ລວມທັງອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ເງື່ອນໄຂການດຳລົງຊີວິດທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ແລະ ດຳເນີນບາດກ້າວທີ່ເໝາະສົມເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດສິດເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ.

2. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ສິດຂອງຄົນພິການໃນການຮັບການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ, ແລະ ການໄດ້ຮັບສິດດັ່ງກ່າວປາສະຈາກການຈຳແນກບົນພື້ນຖານຄວາມພິການ, ແລະ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມການປະຕິບັດສິດດັ່ງກ່າວນີ້, ຊຶ່ງລວມມີມາດຕະການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການບໍລິການນ້ຳສະອາດ ແລະ ຮັບປະກັນການບໍລິການອຸປະກອນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ພໍຊັ້ນໄດ້ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນພິການ;
- (ຂ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ຍິງສາວພິການ ແລະ ຄົນພິການຜູ້ອື່ນໆໄດ້ເຂົ້າເຖິງແຜນງານການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ ແລະ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ;
- (ຄ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການ ແລະ ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃນສະພາບທຸກຍາກໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດສຳລັບການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ພົວພັນກັບຄວາມພິການລວມທັງການຝຶກອົບຮົມ, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນ ແລະ ການດູແລການຜັກຜ່ອນ;
- (ງ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າເຖິງໂຄງການຂອງລັດກ່ຽວກັບການຈັດຫາບ່ອນທີ່ຢູ່ອາໄສ;
- (ຈ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການກິນເບ້ຍບຳນານ ແລະ ເຂົ້າເຖິງແຜນງານການກິນເບ້ຍບຳນານ.

ມາດຕາ 29.

ການເຂົ້າຮ່ວມໃນຊີວິດການເມືອງ ແລະ ວຽກງານລັດຖະການ

ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຊີວິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ໂອກາດໃນການຊົມໃຊ້ສິດເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ແກ່ຄົນພິການບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ ແລະ ຮັບຮອງວ່າຈະ:

- (ກ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຊີວິດການເມືອງ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນໂດຍກົງ ຫຼື ຜ່ານຜູ້ຕາງໜ້າຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ມາຈາກການເລືອກຕັ້ງຢ່າງເສດີ, ລວມທັງສິດ

ແລະ ໂອກາດໃນການປ່ອນປັດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ລົງສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ນອກຈາກບັນຫາອື່ນໆດ້ວຍການ:

- (i) ຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ຂັ້ນຕອນການລົງຄະແນນສຽງເລືອກຕັ້ງ, ສິ່ງອຳນວຍວາມສະດວກ ແລະ ວັດຖຸອຸປະ ກອນມີຄວາມເໝາະສົມ, ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ;
 - (ii) ປົກປ້ອງສິດຂອງຄົນພິການໃນການລົງຄະແນນສຽງຢ່າງປິດລັບໃນການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ໄດ້ກຳຕຳແໜ່ງທາງການຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ທາງລັດຖະການໃນທຸກລະດັບ ໂດຍມີການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການໃຊ້ເຄື່ອງເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບຊ່ວຍຄວາມພິການຕາມຄວາມເໝາະສົມ;
 - (iii) ຄຳປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນຢ່າງເສລີໃນນາມຜູ້ເລືອກຕັ້ງ ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງເຂົາເຈົ້າ ອະນຸຍາດໃຫ້ມີຜູ້ຊ່ວຍໃນການລົງຄະແນນສຽງເລືອກຕັ້ງຕາມການເລືອກຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- (ຂ) ສິ່ງເສີມຢ່າງຕັ້ງໜ້າສະພາບແວດລ້ອມ ຊຶ່ງໃນນັ້ນຄົນພິການສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເຕັມສ່ວນໃນການດຳເນີນວຽກງານທາງລັດຖະການ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກ ແລະ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນ ແລະ ຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າໃນວຽກງານທາງລັດຖະການຊຶ່ງປະກອບມີ:
- (i) ການເຂົ້າຮ່ວມໃນອົງການທີ່ບໍ່ແມ່ນຂອງລັດຖະບານ, ສະມາຄົມທີ່ເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນວຽກງານລັດຖະການ ແລະ ຊີວິດການເມືອງຂອງປະເທດ, ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມໃນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ວຽກງານບໍລິການຂອງພັກການເມືອງ;
 - (ii) ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມອົງການຈັດຕັ້ງຄົນພິການ ເພື່ອຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ຄົນພິການໃນລະດັບສາກົນ, ລະດັບຊາດ, ລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 30.

ການເຂົ້າຮ່ວມໃນຊີວິດວັດທະນະທຳ, ການຜັກຜ່ອນຢ່ອນອາລົມ ແລະ ກິລາ

1. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ ສິດຂອງຄົນພິການໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນຊີວິດວັດທະນະທຳຢ່າງເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນ, ແລະ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການ:

- (ກ) ເຂົ້າເຖິງວັດຖຸອຸປະກອນດ້ານວັດທະນະທຳໃນຮູບແບບທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້;

- (ຂ) ເຂົ້າເຖິງລາຍການໂທລະພາບ, ຮູບເງົາ, ລະຄອນ ແລະ ກິດຈະກຳວັດທະນະທຳອື່ນໆໃນຮູບແບບທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້;
- (ຄ) ເຂົ້າໄປຊົມໃນສະຖານທີ່ການສະແດງ ຫຼື ການບໍລິການທາງດ້ານວັດທະນະທຳເຊັ່ນ: ລະຄອນ, ຫໍພິພິດຕະພັນ, ຮູບເງົາ, ຫໍສະໝຸດ ແລະ ການບໍລິການດ້ານທ່ອງທ່ຽວເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ໄດ້ເຂົ້າໄປຍັງປູສະນີຍະສະຖານ ອລະ ສະຖານທີ່ທາງວັດທະນະທຳແຫ່ງຊາດທີ່ສຳຄັນ.
2. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ມີໂອກາດໃນການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ຄວາມສົນລະປະ ແລະ ສະຕິປັນຍາຂອງເຂົາເຈົ້າ, ບໍ່ພຽງແຕ່ນຳຜົນປະໂຫຍດຂອງເຂົາເຈົ້າເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ເພື່ອຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີຂອງສັງຄົມອີກດ້ວຍ.
3. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນທຸກບາດກ້າວທີ່ເໝາະສົມຕາມກົດໝາຍສາກົນ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ກົດໝາຍທີ່ປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາກາຍເປັນສິ່ງກົດກັນທີ່ບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ມີລັກສະນະຈຳແນກສຳລັບຄົນພິການໃນການນຳໃຊ້ວັດຖຸອຸປະກອນວັດທະນະທຳ.
4. ຄົນພິການມີສິດຢ່າງເທົ່າທຽມກັບຄົນອື່ນໃນການໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຄວາມເປັນເອກະລັກທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ພາສາສະເພາະຂອງເຂົາເຈົ້າ, ລວມທັງພາສາມື ແລະ ວັດທະນະທຳດ້ານພິການຫຼື.
5. ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳການຜັກຜ່ອນຢ່ອນອາລົມ ແລະ ຫຼິ້ນກິລາ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
- (ກ) ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄົນພິການໃນແຜນຫຼັກກິດຈະກຳດ້ານກິລາທຸກລະດັບໃຫ້ກວ້າງ ຂວາງເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້;
- (ຂ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ມີໂອກາດຈັດຕັ້ງ, ພັດທະນາ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳກິລາ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະກັບປະເພດຄວາມພິການ, ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການສະໜອງຂໍ້ແນະນຳ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບກັບຄົນອື່ນ;
- (ຄ) ຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ເຂົ້າໄປຍັງສະຖານທີ່ຫຼິ້ນກິລາ, ການຜັກຜ່ອນ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ;

- (ງ) ຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ເດັກພິການໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຫຼິ້ນ, ການຜັກຜ່ອນ ແລະ ໃນກິດຈະກຳເວລາຫວ່າງ ແລະ ກິລາ, ລວມທັງບັນດາກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນໃນລະບົບໂຮງຮຽນ;
- (ຈ) ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການບໍລິການຈາກຜູ້ທີ່ຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳຜັກຜ່ອນ, ທ່ອງທ່ຽວ, ເວລາວ່າງ ແລະ ກິລາ.

ມາດຕາ 31.

ສະຖິຕິ ແລະ ການຮັບໂຮມຂໍ້ມູນ

1. ລັດພາຄີຮັບປະກັນວ່າຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານອັນເໝາະສົມ, ລວມທັງຂໍ້ມູນສະຖິຕິ ແລະ ຂໍ້ມູນຄົ້ນຄວ້າເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການກຳນົດ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເພື່ອໃຫ້ຄວາມສັກສິດແກ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ຂະບວນການເກັບກຳ ແລະ ຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈະຕ້ອງ:
 - (ກ) ການປະຕິບັດຕາມການຄັ້ງປະກັນທີ່ເຮັດຂຶ້ນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ລວມທັງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມລັບ ແລະ ເຄົາລົບຕໍ່ຊີວິດສ່ວນຕົວຂອງຄົນພິການ;
 - (ຂ) ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນໃນການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ຫຼັກການຈັນຍາທຳກຽວກັບການເກັບກຳ ແລະ ນຳໃຊ້ສະຖິຕິ.
2. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຮັບໂຮມໄວ້ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງຖືກແຍກຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອຊ່ວຍປະເມີນການປະຕິບັດພັນທະຂອງລັດພາຄີພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ແລະ ຊອກຫາ ແລະ ແກ້ໄຂສິ່ງກົດຂວາງທີ່ຄົນພິການປະເຊີນໃນການປະຕິບັດສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າ.
3. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບພາລະຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເຜີຍແຜ່ສະຖິຕິເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ຄົນພິການ ແລະ ຄົນອື່ນໆເຂົ້າເຖິງໄດ້.

ມາດຕາ 32.

ການຮ່ວມມືສາກົນ

1. ລັດພາຄີຮັບຮູ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການຮ່ວມມືສາກົນ ແລະ ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນໃນການສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມແຫ່ງຊາດ ເພື່ອປະຕິບັດຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ແລະ ຈະດຳເນີນມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນບັນຫານີ້ລະຫວ່າງ

ບັນດາລັດດ້ວຍກັນ ແລະ ຕາມຄວາມເໝາະສົມຕາມຮ່ວມກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຄົນພິການ. ມາດຕະການເຫຼົ່ານີ້ຈະປະກອບດ້ວຍ:

- (ກ) ການຮັບປະກັນໃຫ້ການຮ່ວມມືສາກົນ ນັບທັງແຜນງານພັດທະນາສາກົນລວມເອົາຄົນພິການເຂົ້ານຳ ແລະ ໃຫ້ຄົນພິການເຂົ້າເຖິງໄດ້;
- (ຂ) ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການສ້າງຄວາມສາມາດດ້ວຍການແລກປ່ຽນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ບົດຮຽນປະສົບການ, ແຜນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ພາກປະຕິບັດທີ່ດີ;
- (ຄ) ການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກນິກວິທະຍາສາດ ; ແລະ
- (ງ) ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມ, ລວມທັງໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ແລກປ່ຽນເຕັກໂນໂລຊີທີ່ຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການຊຶ່ງເຂົ້າເຖິງໄດ້, ແລະ ດ້ວຍການສົ່ງເຕັກໂນໂລຊີ;

2. ຂໍ້ບັນຍັດຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ພັນທະຂອງແຕ່ລະລັດພາຄີ ໃນການປະຕິບັດພັນທະພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 33.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະດັບຊາດ

1. ລັດພາຄີ ໂດຍອີງຕາມລະບົບການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນຈະຕ້ອງສ້າງໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງຈຸດປະສານງານ ທີ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານສຳລັບດຳເນີນງານກັບບັນຫາຕ່າງໆຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາຕາມທາງຄວນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ການແຕ່ງຕັ້ງກົນໄກປະສານງານເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນວຽກງານທີ່ພົວພັນກັນໃນຂະແໜງການ ແລະ ລະດັບຕ່າງໆ.

2. ລັດພາຄີໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລະບົບກົດໝາຍ ແລະ ການປົກຄອງຂອງຕົນຈະຕ້ອງຮັກສາໄວ້, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຈັດຕັ້ງຂອບທີ່ລວມເອົາໜຶ່ງຫລືຫລາຍກວ່າໜຶ່ງກົນໄກຕາມຄວາມເໝາະສົມເພື່ອສົ່ງເສີມ, ປົກປ້ອງ ແລະ ຕິດຕາມການປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ໃນການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຈັດຕັ້ງກົນໄກດັ່ງກ່າວນີ້, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງການທີ່ພົວພັນກັບສະຖານະພາບ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສະຖາບັນປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ.

3. ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັນຄົມ ໂດຍສະເພາະຄົນພິການ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນຕົວແທນຄົນພິການຈະຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນຂະບວນການຕິດຕາມດັ່ງກ່າວນີ້.

ມາດຕາ 34.

ຄະນະກຳມະການສິດທະຄົນພິການ

1. ຄະນະກຳມະການສິດທິຄົນພິການ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າຄະນະກຳມະການ) ຊຶ່ງເຮັດພາລະໜ້າທີ່ຕໍ່ໄປນີ້

2. ນັບແຕ່ເວລາທີ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຄະນະກຳມະການຈະປະກອບຜູ້ດ້ວຍຊ່ວງຊາວ 12 ຄົນ. ຖ້າວ່າຈຳນວນການສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີໃນສົນທິສັນຍາເພີ່ມຂຶ້ນຮອດ 60, ຈຳນວນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຈະເພີ່ມຂຶ້ນອີກ 6 ຄົນ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຄະນະກຳມະການມີສະມາຊິກທັງໝົດ 18 ຄົນ.

3. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຖານະສ່ວນຕົວ ແລະ ຈະຕ້ອງມີຈັນຍາທຳສູງສິ່ງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນບັນຫາທີ່ຄຸ້ມຄອງໂດຍສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ໃນເມື່ອມີການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ສະໝັກຂອງຕົນ, ລັດພາຄີຈະຖືກສະເໜີໃຫ້ຄຳນຶງເປັນຢ່າງດີຕໍ່ຂັ້ນຍັດທີ່ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 4.3 ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

4. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຖືກເລືອກໂດຍລັດພາຄີໂດຍມີການຄຳນຶງເຖິງການແບ່ງປັນເຂດພູມິສາດຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ, ການສະແດງເຖິງອະລິຍະທຳທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ລະບົບກົດໝາຍທີ່ສຳຄັນຕົ້ນຕໍຕ່າງໆ, ຄວາມດຸ່ນດ່ຽງລະຫວ່າງຕົວແທນເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ຊ່ວຍຊາວພິການ.

5. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຈະຖືກຂັດເລືອກເອົາ ໂດຍການລົງຄະແນນສຽງປິດລັບຈາກບັນຊີລາຍຊື່ບຸກຄົນທີ່ຮັບສະໝັກຈາກລັດພາຄີ ໃນບັນດາຜູ້ຖືສັນຊາດຂອງຕົນໃນກອງປະຊຸມຂອງລັກພາຄີທີ່ຮຽກໂຮມໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ໃນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, ຈຳນວນລັດພາຄີຈະຕ້ອງມີເຖິງສອງສ່ວນສາມຈຶ່ງຄົບອົງປະຊຸມ. ບຸກຄົນທີ່ເລືອກເຂົ້າໃນຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງລັດພາຄີທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງໃນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ.

6. ການດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ ຢ່າງຊ້າບໍ່ເກີນຫົກເດືອນ ພາຍຫຼັງທີ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້. ຢ່າງໜ້ອຍສີ່ເດືອນ ກ່ອນການເລືອກຕັ້ງແຕ່ລະຄັ້ງ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ

ຈະສົ່ງຄຳເຊັນໄປຍັງລັດພາຄີຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ສິ່ງຜູ້ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງພາຍໃນສອງເດືອນ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຈັດລຽງລາຍຊື່ຜູ້ສະໝັກທັງໝົດຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນ, ໂດຍບອກຊື່ລັດພາຄີທີ່ສະເໜີຊື່ຜູ້ສະໝັກ ແລະ ຈັດສິ່ງບັນຊີດັ່ງກ່າວໄປຍັງລັດພາຄີຕ່າງໆຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

7. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຈະຖືກເລືອກຕັ້ງເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງຊຸດລະ ສີ່ປີ. ພວກເຂົາມີສິດສະໝັກເລືອກຕັ້ງເຂົ້າໃນຄະນະກຳມະການຊຸດໃໝ່ອີກໜຶ່ງເທື່ອ. ແນວໃດກໍຕາມ, ອາຍຸການຂອງສະມາຊິກ 6 ຄົນທີ່ຖືກເລືອກຕັ້ງໃນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກຳນົດ ສອງປີ; ພາຍຫຼັງການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ, ຊື່ຂອງສະມາຊິກ 6 ຄົນນັ້ນຈະຖືກເລືອກດ້ວຍການຈົກສະຫຼາກໂດຍປະທານກອງປະຊຸມ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

8. ການເລືອກຕັ້ງເອົາສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການເພີ່ມ 6 ຄົນ ຈະໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນຕາມການເລືອກຕັ້ງປົກກະຕິຕ່າງໆ, ຕາມຂໍ້ບັນຍັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງມາດຕານີ້.

9. ຖ້າຫາກສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການໃດໜຶ່ງເສຍຊີວິດ ຫຼື ລາອອກຈາກຕຳແໜ່ງ ຫຼື ແຈ້ງບອກເຫດຜົນອື່ນໆວ່າ ຕົນບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕໍ່ໄປໄດ້ອີກ, ລັດພາຄີຊຶ່ງໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງສະມາຊິກຄົນດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງຊ່ຽວຊານຄົນໃໝ່ທີ່ມີຄຸນສົມບັດຄົບຖ້ວນໄຂ ແລະ ຈະສະເໜີຮຽກປະຊຸມ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ບັນຍັດຂອງມາດຕານີ້, ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນການກຳນົດອາຍຸການທີ່ຍັງເຫຼືອ.

10. ຄະນະກຳມະການຈະອອກລະບຽບການພາຍໃນຂອງຕົນກ່ຽວກັບການດຳເນີນງານຂອງຕົນ.

11. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະປະກອບພະນັກງານທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ແລະ ຈະຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມຄັ້ງທຳອິດຂອງຄະນະກຳມະການຂຶ້ນ.

12. ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ, ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕອບແທນອື່ນໆ ຈາກບັງຄັບປະມານຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດວາງອອກອີງຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ.

13. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງມີສິດໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກ, ອະພິສິດ ແລະ ເອກະສິດຂອງນັກຊ່ຽວຊານ ທີ່ພວມປະຕິບັດງານໃຫ້ແກ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນພາກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອະພິສິດ ແລະ ການຄຸ້ມກັນຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 35.

ບົດລາຍງານໂດຍລັດພາຄີ

1. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ໂດຍຜ່ານເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບມາຕະການຕ່າງໆທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າໃນການປະຕິບັດສິນທິສັນຍາພາຍຫຼັງສອງປີ ນັບແຕ່ມີສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
2. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ລັດພາຄີຈະໄດ້ສົ່ງບົດລາຍງານຢ່າງຊ້ຳທຸກໆສີ່ປີ ແລະ ຕໍ່ຈາກນັ້ນຕ້ອງສົ່ງເມື່ອໃດທີ່ທາງຄະນະກຳມະການຫາກທວງເອົາ.
3. ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງຕົກລົງກ່ຽວກັບຂໍ້ແນະນຳຕໍ່ກັບເນື້ອໃນຂອງບົດລາຍງານຂອງລັດພາຄີ.
4. ໃນບົດລາຍງານສະບັບຕໍ່ໆມາ ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ສົ່ງບົດລາຍງານເບື້ອງຕົ້ນໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ບໍ່ຈຳເປັນລື້ມຄືນເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ໄດ້ສະເໜີໃນບົດລາຍງານເບື້ອງຕົ້ນ ທີ່ມີລັກສະນະກວມລວມແລ້ວນັ້ນ. ໃນເວລາກະກຽມບົດລາຍງານສົ່ງໃຫ້ຄະນະກຳມະການ, ລັດພາຄີຄວນດຳເນີນການຮ່າງບົດລາຍງານໃນລັກສະນະທີ່ເປີດເຜີຍ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ແລະ ໃຫ້ການພິຈາລະນາເປັນຢ່າງດີຕໍ່ຂັ້ນຍັດທີ່ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 4.3 ຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.
5. ບົດລາຍງານນັ້ນຕ້ອງຊີ້ບອກເຖິງປັດໄຈ ແລະ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ ທີ່ກະທົບຕໍ່ການປະຕິບັດພັນທະພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 36.

ການພິຈາລະນາບົດລາຍງານ

1. ບົດລາຍງານທຸກສະບັບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາໂດຍຄະນະກຳມະການ ຊຶ່ງຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳໄປຕໍ່ບົດລາຍງານນັ້ນໆ ຕາມທີ່ຕົນເຫັນວ່າເໝາະສົມ ແລະ ຈະສົ່ງໄປຍັງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ລັດພາຄີສາມາດສົ່ງຄຳຕອບພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນໆທີ່ຕົນເລືອກ ໄປຍັງຄະນະກຳມະການ. ຄະນະກຳມະການຍັງສາມາດທວງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກລັດພາຄີ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.
2. ຖ້າລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ບໍ່ສົ່ງບົດລາຍງານຂອງຕົນເປັນເວລາຍາວນານ ແລະ ຖ້າວ່າລັດພາຄີດັ່ງກ່າວບໍ່ສົ່ງບົດລາຍງານນັ້ນພາຍຫຼັງ 3 ເດືອນ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບການແຈ້ງການ, ຄະນະກຳມະການສາມາດແຈ້ງໄປຍັງລັດພາຄີດັ່ງກ່າວ ກ່ຽວກັບຄວາມຈຳເປັນຂອງການພິຈາລະນາການປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຢູ່ລັດພາຄີນັ້ນ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຊຶ່ງຄະນະກຳມະການໄດ້ຮັບ, ແລະ ຄະນະກຳມະການຈະ

ເຊື້ອເຊີນລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນານັ້ນນຳ. ຖ້າວ່າລັດພາຄີທາກຕອບດ້ວຍສິ່ງບົດລາຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄປຍັງຄະນະກຳມະການ, ແມ່ນຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂໍ້ບັນຍັດວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.

3. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານໂດຍລັດພາຄີເປັນທີ່ຮັບຊາບໃຫ້ໝົດທຸກລັດພາຄີ.

4. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານຂອງຕົນເປັນທີ່ຮັບຊາບຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃຫ້ແກ່ມວນຊົນປະເທດຂອງຕົນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະທີ່ວ່າໄປຂອງຄະນະກຳມະການຕໍ່ບົດລາຍງານຂອງຕົນ.

5. ໃນເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານໂດຍລັດພາຄີ ໄປຍັງອົງການວິຊາສະເພາະ, ກອງທຶນ ແລະ ແຜນງານຂອງສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອສະເໜີ ຫຼື ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການທີ່ມີ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ສັງເກດ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະຂອງຄະນະກຳມະການຕໍ່ຄຳຮ້ອງຂໍ ຫຼື ການຊີ້ແຈງເຫຼົ່ານັ້ນ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 37.

ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງລັດພາຄີ ແລະ ຄະນະກຳມະການ

1. ລັດພາຄີແຕ່ລະລັດຈະຕ້ອງຮ່ວມມືກັບຄະນະກຳມະການ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.
2. ໃນການພົວພັນກັບລັດພາຄີ, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງໃຫ້ພິຈາລະນາໃນທາງຄວນຕໍ່ວິທີການ ແລະ ວິທີທາງສຳລັບເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດ ໃນການປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຜ່ານການຮ່ວມມືກັບສາກົນ.

ມາດຕາ 38.

ການພົວພັນລະຫວ່າງຄະນະກຳມະການ ກັບ ຄະນະກຳມະການອື່ນໆ

ເພື່ອສະໜັບສະໜູນປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເພື່ອຊຸກຍູ້ຮ່ວມມືສາກົນໃນບັນຫາຕ່າງໆພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້,

1. ອົງການວິຊາສະເພາະ ແລະ ອົງການອື່ນໆຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາການປະຕິບັດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ພົວພັນກັບຂົງເຂດສິດທິຂອງຕົນ. ຄະນະກຳມະການສາມາດເຊີນເອົາອົງການວິຊາສະເພາະ ແລະ ອົງການອື່ນຂອງ ສປຊ ທີ່ມີສິດໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ເພື່ອມາໃຫ້ຄຳປຶກສາຜູ້ຊ່ຽວຊານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດສົນທິສັນຍາໃນຂົງເຂດ ສິດທິທີ່ຂອງອົງການເຫຼົ່ານັ້ນ. ຄະນະກຳມະການສາມາດສະເໜີໃຫ້ອົງການວິຊາສະເພາະ ແລະ ອົງ ການອື່ນໆຂອງ ສປຊ ສະໜອງບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດສົນທິສັນຍາທີ່ນອນຢູ່ໃນວຽກງານຂອງ ອົງການເຫຼົ່ານັ້ນ.

2. ໃນຂະນະທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ, ຖ້າເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງປຶກສາ ຫາລືກັບອົງການອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ອື່ນໆ ເພື່ອຈຸດປະ ສົງຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງຂອງຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການລາຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຂໍ້ຄິດ ເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳທີ່ໄປຂອງອົງການນັ້ນໆເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການຊ້ຳຊ້ອນ ແລະ ທັບກັນໃນການ ປະຕິບັດໜ້າທີ່.

ມາດຕາ 39.

ບົດລາຍງານຂອງຄະນະກຳມະການ

ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງລາຍງານໃນທຸກໆສອງປີ ໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ແລະ ສະພາ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານຂອງຕົນ, ແລະ ສາມາດໃຫ້ຂໍ້ຄິດເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳ ໄປອີງຕາມການພິຈາລະນາບົດລາຍງານ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຮັບຈາກລັດພາຄີ. ບັນດາຂໍ້ຄິດເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳທີ່ໄປເຫຼົ່ານັ້ນຈະປະກອບເຂົ້າໃນບົດລາຍງານຂອງຄະນະກຳມະການ ພ້ອມກັບຄຳ ເຫັນຈາກລັດພາຄີ.

ມາດຕາ 40.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ລັດພາຄີ

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງປະຊຸມກັນຢ່າງປົກກະຕິ ເພື່ອພິຈາລະນາບັນຫາກ່ຽວກັບການປະຕິບັດສົນທິ ສັນຍາສະບັບນີ້.

2. ພາຍໃນໄລຍະເວລາບໍ່ໃຫ້ກາຍ 6 ເດືອນ ພາຍຫຼັງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ກອງ ປະຊຸມຂອງລັດພາຄີຈະໄດ້ຖືກຮຽກໂຮມໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ. ກອງປະຊຸມຄັ້ງຕໍ່ໄປຈະຖືກຮຽກ

ໂຮມໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ພາຍໃນກຳນົດສອງປີ ຫຼື ໂດຍການຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີ.

ມາດຕາ 41.

ຜູ້ເກັບຮັກສາ

ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 42.

ການລົງນາມ

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດຮັບເອົາການລົງນາມໂດຍທຸກກຸ່ມລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ ຢູ່ທີ່ສຳນັກງານໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ນິວຢອກ ນັບແຕ່ວັນທີ 30 ມີນາ 2007 ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 43.

ການເຫັນດີຮັບເອົາຂໍ້ຜູກພັນ

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍລັດທີ່ລົງນາມ ແລະ ການຍັງຢືນຢ່າງເປັນທາງການໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນທີ່ໄດ້ລົງນາມ. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ລົງນາມໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 44.

ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ

1. “ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ” ໝາຍເຖິງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ປະກອບດ້ວຍລັດອະທິປະໄຕຂອງພາກພື້ນໜຶ່ງ, ຊຶ່ງລັດພາຄີໜຶ່ງໄດ້ມອບສິດອຳນາດໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ກັບບັນຫາທີ່ຄຸ້ມຄອງໂດຍສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງປະກາດຢູ່ໃນສານການຍັງຢືນຢ່າງເປັນທາງການ ຫຼື ສານການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນຕໍ່ກັບບັນ

ຫາທີ່ຄຸ້ມຄອງໂດຍສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ໃນຕໍ່ໜ້າ, ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ຜູ້ເກັບຮັກສາສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທີ່ສໍາຄັນໃດໆກໍ່ຕາມສໍາລັບຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນ.

2. ການກ່າວເຖິງ “ລັດພາຄີ” ຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ກໍ່ນຳໃຊ້ຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງເຫຼົ່ານັ້ນ ພາຍໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງນັ້ນໆ.

3. ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງມາດຕາ 45, ວັກ 1 ແລະ ມາດຕາ 47, ວັກ 2 ແລະ 3, ຈະບໍ່ຮັບເອົາສານທີ່ຍື່ນໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ.

4. ອົງການຈັດຕັ້ງເພື່ອເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ, ສໍາລັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນນັ້ນ, ສາມາດໃຊ້ສິດໃນການລົງຄະແນນສຽງເລືອກຕັ້ງໃນກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີ ໂດຍມີຈຳນວນສຽງເທົ່າກັບຈຳນວນສຽງຂອງລັດສະມາຊິກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ໃຊ້ສິດລົງຄະແນນສຽງເລືອກຕັ້ງຖ້າຫາກສະມາຊິກລັດຂອງຕົນໄດ້ໃຊ້ສິດຂອງເຂົາເຈົ້າແລ້ວ, ແຕ່ຈະໃຊ້ສິດດັ່ງກ່າວຖ້າວ່າລັດສະມາຊິກທີ່ກ່າວນັ້ນຫາກບໍ່ໃຊ້ສິດດັ່ງກ່າວຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 45.

ຜົນບັງຄັບໃຊ້

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີສາມສິບ ພາຍຫຼັງການຍື່ນສານໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຈຳນວນ 20 ສະບັບ.

2. ສໍາລັບແຕ່ລະລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ທີ່ໃຫ້ການຍື່ນຍື່ນຢ່າງເປັນທາງການ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາ ພາຍຫຼັງການຍື່ນສານຈຳນວນ 20 ສະບັບທີ່ກ່າວນັ້ນ, ສົນທິສັນຍາຈະເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີສາມສິບນັບແຕ່ມື້ຍື່ນສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 46.

ຂໍ້ສະຫງວນ

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດຂໍ້ສະຫງວນທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບວັດຖຸປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

2. ຂໍສະຫງວນສາມາດຖອນຄົນເວລາໃດກໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 47.

ການດັດແກ້

1. ລັດພາຄີແຕ່ລະລັດ ສາມາດຍື່ນຂໍສະເໜີດັດແກ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຍື່ນຂໍສະເໜີດັດແກ້ດັ່ງກ່າວຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ຈາກນັ້ນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ຈະແຈ້ງທຸກຂໍສະເໜີດັດແກ້ໄປຍັງບັນດາລັດພາຄີ, ພ້ອມທັງທາບທາມວ່າ ລັດພາຄີມີຄວາມປະສົງຈັດກອງປະຊຸມລັດພາຄີຂຶ້ນຫຼື ບໍ່ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງຮັບຮອງເອົາຂໍສະເໜີດັດແກ້ນັ້ນ. ໃນກໍລະນີນີ້, ພາຍໃນ 4 ເດືອນ ນັບແຕ່ມີທີ່ມີການແຈ້ງບອກດັ່ງກ່າວ, ຖ້າຫາກມີຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີທີ່ເຫັນດີຈັດກອງປະຊຸມ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ຈະຮຽກໂຮມປະຊຸມພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຂໍ້ດັດແກ້ໃດໆທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາດ້ວຍສຽງ ສອງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີທີ່ມີໜ້າ ແລະ ມີສິດລົງຄະແນນສຽງໃນກອງປະຊຸມ ຈະໄດ້ຖືກນຳສະເໜີໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ໄປຍັງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາ ແລະ ຫຼັງຈາກນັ້ນສິ່ງໄປຍັງທຸກລັດພາຄີເພື່ອຮັບຮອງເອົາ.

2. ຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ແລະ ເຫັນດີຕາມວັກ 1 ຂ້າງເທິງ ຈະມີຜົນບັງຄັບນັບແຕ່ມີທີ່ສາມສິບນັບແຕ່ມີ ການຍື່ນສານຮັບຮອງຈຳນວນສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນລັດພາຄີໃນມື້ການຮັບຮອງການດັດແກ້ນັ້ນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຂໍ້ດັດແກ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕໍ່ລັດພາຄີໃນມື້ທີ່ສາມສິບນັບແຕ່ມີຍື່ນສານຮັບຮອງຂອງຕົນ. ຂໍ້ດັດແກ້ຈະມີຜົນຜູກມັດສະເພາະແຕ່ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາເທົ່ານັ້ນ.

3. ຖ້າຫາກກອງປະຊຸມລັດພາຄີຕົກລົງດ້ວຍສຽງເປັນເອກະສັນ, ຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ຖືກຮັບຮອງ ແລະ ເຫັນດີຕາມວັກ 1 ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງສະເພາະກັບມາດຕາ 34, 38, 39 ແລະ 40 ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດພາຄີທັງໝົດໃນມື້ທີ່ສາມສິບ ນັບແຕ່ມີຍື່ນສານຮັບຮອງຈຳນວນສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນລັດພາຄີໃນມື້ຮັບຮອງຂໍ້ດັດແກ້ນັ້ນ.

ມາດຕາ 48.

ການຖອນຕົວ

ລັດພາຄີສາມາດຖອນອອກຈາກສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ ໂດຍແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ການຖອນຈະມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ມີທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ ສປຊ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 49.

ຮູບແບບທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້

ບົດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ມີໄວ້ໃນຮູບແບບທີ່ເຂົ້າເຖິງໄດ້.

ມາດຕາ 50.

ຕົ້ນສະບັບສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເຊິ່ງເຮັດເປັນພາສາອາລັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ຣັດເຊຍ ແລະ ແອັດສະປາຍ ແມ່ນມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນ.

ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານ, ບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ໄດ້ຮັບການມອບສິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກລັດຖະບານຂອງຕົນ ຈຶ່ງໄດ້ລົງນາມໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານການທໍລະມານ ແລະ ການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດອື່ນໆ ອັນໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື່ອມຊາມ (1984)

ຮັບຮອງເອົາ ແລະ ເປີດຮັບການລົງນາມ ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ

ໂດຍຍັດຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ເລກທີ 39/46 ລົງວັນທີ 10 ທັນວາ 1984

ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້: 26 ມິຖຸນາ 1987 ຕາມມາດ 27 ວັກ 1

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ລົງນາມ: 21 ກັນຍາ 2010

ໂດຍເຫັນວ່າ, ຕາມຫຼັກການທີ່ບັງໄວ້ຢູ່ໃນກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ການຮັບຮູ້ສິດສະເໜີພາບ ແລະ ບໍ່ອາດລົບລ້າງໄດ້ຂອງສະມາຊິກທຸກຄົນໃນວົງຄະນາຍາດແຫ່ງມວນມະນຸດນັ້ນ ແມ່ນພື້ນຖານ ແຫ່ງອິດສະລະພາບ, ຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ສັນຕິພາບຢູ່ໃນໂລກ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ສິດທິເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນມາຈາກກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ,

ໂດຍເຫັນວ່າ ພັນທະຂອງລັດ ພາຍໃຕ້ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແມ່ນ ມາດຕາ 55, ໃນການສົ່ງເສີມການເຄົາລົບ ແລະ ປົກປັກຮັກສາໂດຍທົ່ວໄປສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະ ພາບພື້ນຖານ,

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ມາດຕາ 5 ຂອງຖະແຫຼງການສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ແລະ ມາດຕາ 7 ຂອງສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດພົນລະເມືອງ ຊຶ່ງທັງສອງເອກະສານໄດ້ກຳນົດວ່າ ບໍ່ມີບຸກຄົນໃດທີ່ຈະຖືກທໍລະມານ ຫຼື ຖືກລົງໂທດ ຫຼື ໄດ້ຮັບການກະທຳທີ່ໂຫດຮ້າຍທາລຸນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື່ອມຊາມ,

ໂດຍຄຳນຶງອີກເຖິງ ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກໆຄົນຈາກການທໍລະມານ ແລະ ການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດອື່ນໆທີ່ໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື່ອມຊາມ, ຊຶ່ງສະມັດຊາໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໃນວັນທີ 9 ທັນວາ 1975,

ໂດຍປາຖະໜາ ຢາກເຮັດໃຫ້ການຕໍ່ສູ້ຕ້ານການທໍລະມານ ແລະ ການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດອື່ນໆ ທີ່ໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື່ອມຊາມນັ້ນ ມີປະສິດທິພາບສູງກວ່າເກົ່າໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ,

ລັດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງກັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ພາກທີ I

ມາດຕາ 1

1. ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄຳວ່າ “ທໍລະມານ” ໝາຍເຖິງ ການກະທຳໃດກໍຕາມ ທີ່ເຈດຕະນາ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ຄວາມບວບຊ້ຳອັນສາຫັດ, ທາງກາຍ ຫຼື ຈິດໃຈແກ່ບຸກຄົນ

ໃດໜຶ່ງເພື່ອ: ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມບອກຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຫຼື ຮັບສາລະພາບ, ລົງໂທດຜູ້ກ່ຽວ ຍ້ອນການກະທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນທີສາມ ຫຼື ຍ້ອນສິ່ງໄລ່ວ່າຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມໄດ້ມີ ການກະທຳດັ່ງກ່າວ, ຫຼື ຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ບັງຄັບຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ, ຫຼື ຈະແມ່ນດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ ບົນພື້ນຖານຂອງການຈຳແນກທຸກຢ່າງ ໃນເມື່ອວ່າຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ຄວາມເຈັບຊຳ້ນັ້ນທາງໄດ້ກໍ່ ຂຶ້ນໂດຍພະນັກງານຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ທາງລັດຖະການ, ຫຼື ເກີດຂຶ້ນດ້ວຍການຍຸ ຍົງສົ່ງເສີມ ຫຼື ຄວາມເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເມີນເສີຍຂອງພະນັກງານລັດ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ ເຮັດໜ້າທີ່ທາງ ລັດຖະການ. ການທໍລະມານບໍ່ໝາຍເຖິງຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ຄວາມບວບຊ້ຳທີ່ເກີດຈາກການລົງ ໂທດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ເກີດຂຶ້ນໂດຍບັງເອີນຈາກການລົງໂທດ ດັ່ງກ່າວ.

2. ມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບກະເທືອນຕໍ່ສົນທິສັນຍາສາກົນ ຫຼື ກົດໝາຍພາຍໃນໃດໆ ທີ່ອາດຈະລະ ບຸຊ້ບັນ ຍັດທີ່ອະທິບາຍການທໍລະມານ ທີ່ກວ້າງຂວາງກວ່າມາດຕາດັ່ງກ່າວນີ້.

ມາດຕາ 2

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໃຊ້ມາດຕະການທາງນິຕິບັນຍັດ, ບໍລິຫານ, ຕຸລາການ ຫຼື ມາດຕະການອື່ນໆ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການກະທຳແບບທໍລະທານ ບໍ່ວ່າຢູ່ໃນດິນແດນແຫ່ງໃດກໍຕາມທີ່ຢູ່ ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ.
2. ບໍ່ມີສະຖານະການພິເສດໃດໆທັງສິ້ນ, ຈະແມ່ນພາວະ ຫຼື ໄພຂົ່ມຂູ່ຂອງສົງຄາມ, ການຂາດສະຖຽນ ລະພາບດ້ານການເມືອງພາຍໃນ ຫຼື ພາວະສຸກເສີນອື່ນໆໃດກໍຕາມ, ທີ່ຈະຖືກນຳມາເປັນຂໍ້ອ້າງ ເພື່ອ ຍັງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການທໍລະມານ.
3. ຄຳສັ່ງຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ຂັ້ນເທິງ ຫຼື ອົງການລັດ ກໍຈະບໍ່ສາມາດອ້າງເອົາເປັນເຫດຜົນ ເພື່ອຍັງຢືນຄວາມ ຖືກ ຕ້ອງຂອງການທໍລະມານ.

ມາດຕາ 3

1. ຫ້າມລັດພາຄີຂັບໄລ່, ສົ່ງກັບ ຫຼື ສົ່ງຂ້າມແດນບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄປໃຫ້ລັດອື່ນ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີຫຼັກຖານ ອັນ ໜັກແໜ້ນ ແລະ ເຊື່ອວ່າຜູ້ກ່ຽວຈະຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍຂອງການທໍລະມານ.
2. ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ຢູ່ບ່ອນທີ່ມີຫຼັກຖານຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນຫຼືບໍ່, ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງ ຄຳນຶງເຖິງ ການພິຈາລະນາທຸກບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງປາກົດການລະເມີດສິດທິມະນຸດແບບ ດີ້ດ້ານ, ເປີດ ແປນ ຫຼື ແບບເປັນໝູ່ຢ່າງເນື່ອງມືດລຽນຕິດໃນລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 4

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ທຸກການທໍລະມານ ແມ່ນເປັນການກະທຳຜິດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍອາຍາຂອງຕົນ. ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອທຳການທໍລະມານ ກໍຄືການກະທຳສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ຫຼື ປະກອບສ່ວນ ໃນການທໍລະມານນັ້ນ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນການກະທຳຄວາມຜິດທາງອາຍາເຊັ່ນດຽວກັນ.
2. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງກຳນົດໃຫ້ການກະທຳຜິດເຫຼົ່ານີ້ ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ຕ້ອງຖືກລົງໂທດດ້ວຍໂທດທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ມາດຕາ 5

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການຕາມຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດອຳນາດສານຂອງຕົນຕໍ່ການກະທຳຜິດ ທີ່ບິ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 4 ໃນກໍລະນີຕໍ່ໄປນີ້:
2. ໃນທຳນອງດຽວກັນ, ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາມາດຕະການຕາມຄວາມເປັນຈິງ ເພື່ອກຳນົດອຳນາດສານຂອງຕົນຕໍ່ການກະທຳຜິດຄືດັ່ງກ່າວ, ໃນກໍລະນີຜູ້ຕ້ອງຫາກໍ່ມີໜ້າຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ ແຕ່ຕົນບໍ່ສົ່ງຜູ້ຕ້ອງຫາກໍ່ນັ້ນຂ້າມແດນຕາມຂັ້ນຍັດຂອງມາດຕາ 8 ໄປໃຫ້ລັດອື່ນທີ່ບິ່ງໄວ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.
3. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະກວມໄປເຖິງທຸກໆອຳນາດສານທາງອາຍາ ທີ່ໃຊ້ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍພາຍໃນ.

ມາດຕາ 6

1. ຫຼັງຈາກການພິຈາລະນາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ ແລະ ໃນເມື່ອມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈທີ່ວ່າ ສະພາບໄດ້ມີຄວາມຮັບປະກັນ, ລັດພາຄີໃດກໍຕາມ, ຊຶ່ງບຸກຄົນທີ່ຖືກຕ້ອງຫາດັ່ງທີ່ໄດ້ບິ່ງໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 4 ນັ້ນ ໄດ້ມີໜ້າຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນຈະຕ້ອງຄຸມຂັງຜູ້ກ່ຽວໄວ້ ຫຼື ໃຊ້ມາດຕະການທາງກົດໝາຍອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຫຼົບຫີນ. ການຄຸມຂັງ ແລະ ມາດຕະການດ້ານກົດໝາຍດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມຂັ້ນຍັດຂອງ ກົດໝາຍຂອງລັດດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ວ່າການດຳເນີນມາດຕະການເຫຼົ່ານີ້ ຈະສືບຕໍ່ໄດ້ສະເພາະແຕ່ໃນເວລາທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຫຼື ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນດຳເນີນໄດ້.
2. ລັດດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຂັ້ນຕົ້ນທັນທີ.
3. ບຸກຄົນໃດກໍຕາມທີ່ຢູ່ໃນການຄຸມຂັງຕາມວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທັນທີໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເໝາະສົມຂອງລັດທີ່ຜູ້ກ່ຽວຖືສັນຊາດ ແລະ ຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດ, ຫຼືວ່າ

ຜູ້ກ່ຽວເປັນຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ກໍໃຫ້ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ກ່ຽວໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບຜູ້ຕາງໜ້າຂອງລັດບ່ອນທີ່ຜູ້ກ່ຽວອາໄສຢູ່ຢ່າງເປັນປົກກະຕິນັ້ນ.

4. ເມື່ອລັດໃດໜຶ່ງໄດ້ຄຸມຂັງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຕາມມາດຕານີ້, ລັດນັ້ນຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ທຸກໆລັດທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕາ 5 ນັ້ນຊາບທັນທີວ່າ ບຸກຄົນນັ້ນໄດ້ຖືກກັກຂັງ ພ້ອມທັງສະຖານະການທີ່ພາໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຖືກກັກຂັງ. ລັດໃດກໍຕາມທີ່ໄດ້ດຳເນີນການສອບສວນຂັ້ນຕົ້ນດັ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້ນັ້ນ ຈະຕ້ອງລາຍງານຜົນຂອງການສືບສວນນັ້ນໃຫ້ບັນດາລັດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນຊາບໂດຍດ່ວນ ແລະ ຈະຕ້ອງບອກແຈ້ງວ່າຕົນມີຄວາມຕັ້ງໃຈທີ່ຈະປະຕິບັດສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ ຫຼືບໍ່.

ມາດຕາ 7

1. ລັດພາຄີທີ່ມີບຸກຄົນຖືກຕ້ອງຫາ ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 4 ນັ້ນ ຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ ແລະ ຕົກຢູ່ໃນກໍລະນີຕ່າງໆທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 5 ຈະຕ້ອງສົ່ງຄະດີດັ່ງກ່າວໃຫ້ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕົນ ເພື່ອສັ່ງຟ້ອງຂຶ້ນສານ ຖ້າຫາກວ່າຕົນບໍ່ໄດ້ສົ່ງຜູ້ກ່ຽວຂ້າມແດນໄປໃຫ້ລັດອື່ນ.
2. ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ ຈະຕົກລົງໃນທຳນອງດຽວກັນກັບກໍລະນີຂອງການກະທຳຜິດທົ່ວໄປທີ່ມີລັກສະນະຮ້າຍແຮງ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງລັດດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 5, ວັກ 2 ນັ້ນ, ມາດຕະຖານຂອງຫຼັກຖານທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ແກ່ການສັ່ງຟ້ອງຂຶ້ນສານ ແລະ ການຕັດສິນລົງໂທດ ຈະຕ້ອງເຂັ້ມງວດກວດຂັ້ນບໍ່ຕໍ່າກວ່າ ການນຳໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 5, ວັກ 1.
3. ບໍ່ວ່າບຸກຄົນໃດກໍຕາມທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີ ຍ້ອນໄດ້ມີການກະທຳຄວາມຜິດດັ່ງໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢູ່ໃນ ມາດຕາ 4 ນັ້ນ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງຍຸຕິທຳໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 8

1. ການກະທຳຄວາມຜິດທີ່ບົ່ງໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 4 ຈະຕ້ອງຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນໄດ້ໃນທຸກສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ລະຫວ່າງລັດພາຄີດ້ວຍກັນ. ລັດພາຄີໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຈະລະບຸການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວເຂົ້າຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນທຸກສະບັບທີ່ຈະເຮັດຂຶ້ນລະຫວ່າງລັດພາຄີດ້ວຍກັນ.
2. ຖ້າວ່າລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ທີ່ຖືເອົາການມີສົນທິສັນຍາເປັນເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນນັ້ນ ຫາກໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີໃຫ້ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຈາກລັດພາຄີອື່ນທີ່ບໍ່ມີສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນກັບຕົນ, ລັດພາຄີນັ້ນ ສາມາດຖືເອົາສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ສຳ

ລັບການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວ. ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຈະຕ້ອງອີງຕາມເງື່ອນໄຂອື່ນໆ ຊຶ່ງກົດໝາຍຂອງລັດທີ່ຖືກຮຽກຂໍ້ນັ້ນໄດ້ກຳນົດໄວ້.

3. ລັດພາຄີ ທີ່ບໍ່ຖືເອົາການມີສິນທິສັນຍາເປັນເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນນັ້ນ ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ວ່າ ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວເປັນການກະທຳຄວາມຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນໄດ້ລະຫວ່າງລັດພາຄີຫ້ວຍກັນ ໂດຍອີງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກົດໝາຍຂອງລັດທີ່ຖືກສະເໜີນັ້ນໄດ້ກຳນົດໄວ້.
4. ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນລະຫວ່າງລັດພາຄີຫ້ວຍກັນ, ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງຖືກກັນກັບວ່າ ໄດ້ຖືກກໍ່ຂຶ້ນບໍ່ສະເພາະແຕ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ໆການກະທຳຄວາມຜິດນັ້ນເກີດຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຫາກຍັງຖືວ່າໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນຢູ່ໃນດິນແດນຂອງທຸກໆລັດ ທີ່ກຳນົດໃຫ້ສ້າງອຳນາດສານຂອງຕົນ ຕາມມາດຕາ 5, ວັກ 1 ນັ້ນອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 9

1. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມອັນໃຫຍ່ຫຼວງທີ່ສຸດ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດໃດໜຶ່ງ ທີ່ບົ່ງໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 4, ລວມທັງການສະໜອງຫຼັກຖານທັງໝົດທີ່ຕົນມີ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນສຳລັບການດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວນັ້ນ.
2. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານຕຸລາການ ທີ່ອາດຈະມີຢູ່ລະຫວ່າງລັດພາຄີຫ້ວຍກັນ.

ມາດຕາ 10

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການສຶກສາ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ການເກືອດຫ້າມການທໍລະມານໄດ້ຖືກບັນຈຸຢ່າງສົມບູນເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປ້ອງກົດໝາຍ, ບັນດາບຸກຄົນສັງກັດຝ່າຍພົນລະເຮືອນ, ທະຫານ, ຫຼື ສາທາລະນະສຸກ, ລັດຖະກອນ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸມຂັງ, ການສອບສວນ ຫຼື ການປະພຶດຕໍ່ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຖືກຈັບຕົວ, ກັກຂັງ ຫຼື ຖືກຈຳຄຸກໃນຮູບການໃດກໍຕາມ.
2. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງລະບຸການເກືອດຫ້າມດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນກົດລະບຽບ ຫຼື ຄຳສັ່ງ ກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງພະນັກງານ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້.

ມາດຕາ 11

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເຮັດການທົບທວນຢ່າງເປັນລະບົບ ເບິ່ງລະບຽບການສອບສວນ, ຄຳສັ່ງ, ວິທີ ແລະ ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ລວມທັງການຈັດສັນການຄຸມຂັງ ແລະ ການປະພຶດຕໍ່ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຖືກກັກຕົວ, ຈັບກຸມ ຫຼື ຖືກຈຳຄຸກໃນຮູບການໃດກໍຕາມ ຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ, ແນໃສ່ສະກັດກັ້ນທຸກກໍລະນີຂອງການທໍລະມານ.

ມາດຕາ 12

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕົນ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການສືບສວນທີ່ຍຸຕິທຳໂດຍໄວ ຢູ່ບ່ອນໃດມີຫຼັກຖານອັນສົມເຫດສົມຜົນເປັນທີ່ແນ່ໃຈວ່າ ໄດ້ມີການກະທຳທໍລະມານຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 13

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ບໍ່ວ່າບຸກຄົນໃດກໍຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວອ້າງວ່າຜູ້ກ່ຽວໄດ້ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການທໍລະມານຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນນັ້ນ ມີສິດຮ້ອງທຸກຕໍ່ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດນັ້ນ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງພິຈາລະນາຄະດີຂອງຜູ້ກ່ຽວໂດຍໄວ ແລະ ມີຄວາມຍຸຕິທຳ. ແຕ່ລະລັດຈະຕ້ອງດຳເນີນບາດກ້າວ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ແລະ ພະຍານຖືກທຳຮ້າຍ ຫຼື ຖືກຂົ່ມຂູ່ຍ້ອນຄຳຮ້ອງທຸກ ຫຼື ຫລັກຖານທີ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່.

ມາດຕາ 14

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຢູ່ໃນລະບົບກົດໝາຍຂອງຕົນວ່າ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການກະທຳແບບທໍລະມານຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົວແປງ ແລະ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍຄວາມເສຍຫາຍລວມທັງວິທີການຟື້ນຟູໄປເຖິງຄວາມເປັນປົກກະຕິຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງບຸກຄົນເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້. ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຫາກເສຍຊີວິດຍ້ອນການທໍລະມານ ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຕ້ອງມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າທົດແທນຄວາມເສຍຫາຍຄືກັນ.
2. ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໆໃນມາດຕານີ້ ທີ່ຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດໃດໆຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຄວາມເສຍຫາຍ ຊຶ່ງອາດຈະກຳນົດໄວ້ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍພາຍໃນ.

ມາດຕາ 15

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຄຳຖະແຫຼງໃດໆທີ່ມີຂັ້ນຍ້ອນການທໍລະມານນັ້ນ ຈະບໍ່ຖືກນຳມາເປັນຫຼັກຖານໃນການດຳເນີນຄະດີໃດໆທັງສິ້ນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ຈະເປັນຫຼັກຖານ ເພື່ອສູ້ກັບຜູ້ຕ້ອງຫາວ່າ ໄດ້ທຳການທໍລະມານ ໂດຍຖືເປັນຫຼັກຖານວ່າ ຜູ້ເຄາະຮ້າຍໄດ້ມີຄຳຖະແຫຼງນັ້ນ.

ມາດຕາ 16

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າ ຈະສະກັດກັ້ນການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດອື່ນໆທີ່ໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມ ຊຶ່ງບໍ່ທັນເຖິງຂັ້ນທໍລະມານຕາມນິຍາມໃນມາດຕາ 1 ນັ້ນ ຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດສານຂອງຕົນ, ເມື່ອການກະທຳດັ່ງກ່າວແມ່ນລັດຖະກອນ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນຖານະທາງລັດຖະການເປັນຜູ້ກໍ່ຂຶ້ນ, ຫຼື ໂດຍການຍຸຍົງສິ່ງເສີມ ຫຼື ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເມີນເສີຍຂອງພວກດັ່ງກ່າວ. ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງພັນທະຕ່າງໆທີ່ລະບຸຢູ່ໃນມາດຕາ 10, 11, 12 ແລະ 13 ນັ້ນ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດສຳລັບກໍລະນີຮູບການກະທຳ ຫຼື ລົງໂທດທີ່ໂຫດຮ້າຍທາລຸນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມນັ້ນແທນຮູບການທໍລະມານ.
2. ຂັ້ນຍ້ອນຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແມ່ນປາສະຈາກການສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຂັ້ນຍ້ອນຂອງສົນທິສັນຍາສາກົນອື່ນໆ ຫຼື ກົດໝາຍພາຍໃນທີ່ເກືອດທ້າມການກະທຳ ຫຼື ການລົງໂທດທີ່ໂຫດຮ້າຍປ່າເຖືອນ, ໄຮ້ມະນຸດສະທຳ ຫຼື ເສື້ອມຊາມ, ຫຼື ກົດໝາຍທີ່ພົວພັນກັບການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຫຼື ການຂັບໄລ່ບຸກຄົນອອກຈາກປະເທດ.

ພາກທີ II

ມາດຕາ 17

1. ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍການຕ້ານການທໍລະມານ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ ຄະນະກຳມະການ) ຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ ທີ່ຈະໄດ້ກຳນົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຊ່ຽວຊານສິບຄົນ ຊຶ່ງເປັນບຸກຄົນທີ່ສິນລະທຳສູງສົ່ງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນຂົງເຂດວຽກງານສິດທິມະນຸດ, ແລະ ຈະຕ້ອງຮັບໃຊ້ວຽກງານໃນຖານະສ່ວນຕົວ. ນັກຊ່ຽວຊານນັ້ນຈະຖືກເລືອກຕັ້ງໂດຍລັດພາຄີ, ໂດຍມີການຄຳນຶງ ເຖິງການສະເລ່ຍຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຕາມພູມສາດ ພ້ອມນັ້ນກໍຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄຸນປະໂຫຍດຂອງການປະກອບສ່ວນຂອງຜູ້ທີ່ມີປະສົບປະການດ້ານກົດໝາຍ.
2. ການເລືອກຕັ້ງເອົາສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງດຳເນີນໄປດ້ວຍການລົງຄະແນນສຽງແບບບິດລັບເອົາບຸກຄົນທີ່ລັດພາຄີໄດ້ສະເໜີເຂົ້າສະໝັກແຂ່ງຂັນ. ແຕ່ລະລັດພາຄີມີສິດສະເໜີຜູ້ສະໝັກ ທີ່ເປັນຄົນສັນຊາດຂອງຕົນເຂົ້າແຂ່ງຂັນໄດ້ໜຶ່ງຄົນ. ລັດພາຄີຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄຸນປະໂຫຍດ ທີ່ຈະໄດ້ຈາກການສົ່ງບຸກຄົນທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດ ທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ

ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດພົນລະເມືອງ ແລະ ຍິນດີຮັບໃຊ້ ວຽກງານໃນຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍການຕົ້ນການທໍລະມານ.

3. ການເລືອກຕັ້ງເອົາສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງຈັດຂຶ້ນໃນກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີ ຊຶ່ງ ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເປັນຜູ້ຮຽກໂຮມໃນທຸກໆສອງປີ. ກອງປະຊຸມນີ້ ສອງ ສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີຈະປະກອບເປັນອົງປະຊຸມ. ບຸກຄົນທີ່ຖືກເລືອກຕັ້ງຈາກກອງປະຊຸມນີ້ ຈະ ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ສະໝັກທີ່ໄດ້ຮັບຄະແນນສູງຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນສູງສ່ວນຫຼາຍກາຍເຄິ່ງຂອງລັດພາຄີ ທີ່ມີໜ້າເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງຄະແນນສູງ.
4. ການດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງປະຖົມມະລືກ ບໍ່ໃຫ້ຊ້າກວ່າຫົກເດືອນ ພາຍຫຼັງສົນທິສັນຍາສະ ບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້. ຢ່າງໜ້ອຍ 4 ເດືອນ ກ່ອນວັນເລືອກຕັ້ງແຕ່ລະຄັ້ງ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງເຮັດຈົດໝາຍເຊື່ອເຊີນເຖິງບັນດາລັດພາຄີ ເພື່ອໃຫ້ສິ່ງລາຍຊື່ຜູ້ສະໝັກ ຮັບເລືອກຕັ້ງໃຫ້ພາຍໃນ 3 ເດືອນ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຕ້ອງຈັດລຽງລາຍຊື່ຜູ້ສະໝັກຕາມລຳດັບ ຕົວອັກສອນ ໂດຍບອກແຈ້ງຊື່ລັດພາຄີທີ່ສະເໜີພວກກ່ຽວ, ຫລັງຈາກນັ້ນຈະຕ້ອງສົ່ງບັນຊີລາຍຊື່ດັ່ງ ກ່າວໄປໃຫ້ລັດພາຄີ.
5. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງຖືກເລືອກຕັ້ງເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງສະໄໝລະສີ່ປີ. ເຂົາເຈົ້າມີ ສິດສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່ໄດ້ ຖ້າວ່າຖືກສົ່ງເຂົ້າສະໝັກຄືນໃໝ່. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອາຍຸປະຕິ ບັດງານຂອງສະມາຊິກ ຫາຄົນ ທີ່ໄດ້ຖືກເລືອກຕັ້ງໃນຄັ້ງປະຖົມມະລືກນັ້ນ ຈະຕ້ອງສິ້ນສຸດລົງເມື່ອ ຄົບກຳນົດສອງປີ. ຫຼັງຈາກການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງປະຖົມມະລືກນັ້ນ, ປະທານກອງປະຊຸມລັດພາຄີຕາມ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນວັກທີ 3 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງຄັດເລືອກເອົາສະມາຊິກຫາຄົນດັ່ງກ່າວ ໂດຍທັນ ທີ່ດ້ວຍການຈັບສະຫຼາກ.
6. ຖ້າວ່າສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຄົນໃດຄົນໜຶ່ງເສຍຊີວິດ ຫຼື ລາອອກ ຫຼື ດ້ວຍເຫດຜົນອື່ນໃດ ກໍຕາມ ທີ່ບໍ່ສາມາດຮັບໃຊ້ໜ້າທີ່ໃນຄະນະກຳມະການຕໍ່ໄປໄດ້, ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ສົ່ງຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າສະໝັກ ນັ້ນ ຈະຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຊ່ຽວຊານຄົນໃໝ່ທີ່ສັງກັດສັນຊາດຂອງຕົນ ເພື່ອເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງແທນຈົນ ກວ່າໝົດອາຍຸປະຈຳການທີ່ຍັງເຫຼືອນັ້ນ, ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກສູງສ່ວນຫຼາຍຂອງລັດພາ ຄີ. ການແຕ່ງຕັ້ງຊ່ຽວຊານຄົນໃໝ່ດັ່ງກ່າວຈະຖືວ່າໄດ້ຮັບການເຫັນດີ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າລັດພາຄີຈຳ ນວນເຄິ່ງໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ຕອບຄືນໃນທາງລົບພາຍໃນ 6 ອາທິດ ພາຍຫຼັງທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊາບກ່ຽວກັບການສະເໜີແຕ່ງຕັ້ງດັ່ງກ່າວ.
7. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ໃນຂະນະທີ່ເຂົາ ເຈົ້າປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງເລືອກເອົາຄະນະປະຈຳຂອງຕົນໃນທຸກໆສອງປີ. ພວກເຂົາເຈົ້າມີສິດສະໝັກເລືອກຕັ້ງຄືນໃໝ່.
2. ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງສ້າງລະບຽບການດຳເນີນງານຂອງຕົນ, ໃນນັ້ນມີຂໍ້ບັນຍັດເຊັ່ນ:
 - (ກ) ສະມາຊິກທຶກຄົນຈະປະກອບເປັນອົງປະຊຸມ.
 - (ຂ) ການລົງມະຕິຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມາຊິກທີ່ມີໜ້າເຂົ້າຮ່ວມ.
3. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງປະກອບພະນັກງານ ແລະ ອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ເພື່ອໃຫ້ອົງກອນນີ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນລະບຽບການດຳເນີນງານຂອງຕົນ.
4. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລຶກຂອງຄະນະກຳມະການ. ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລຶກນັ້ນ ຄະນະກຳມະການຈະປະຊຸມກັນຕາມກຳນົດທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນລະບຽບການດຳເນີນງານຂອງຕົນ.
5. ລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ພົວພັນກັບການຈັດກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີ ແລະ ຂອງຄະນະກຳມະການ, ລວມທັງການຈ່າຍແທນຄືນໃຫ້ແກ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດສຳລັບທຸກໆການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຈ່າຍໃຫ້ກ່ອນ ຕາມວັກ 3 ຂອງມາດຕານີ້ເຊັ່ນ: ຄ່າຈ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຄ່ານຳໃຊ້ອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 19

1. ໂດຍຜ່ານເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານຂອງຕົນໄປຍັງຄະນະກຳມະການ, ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ຈະມີການລາຍງານກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ຕົນໄດ້ດຳເນີນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດພາຍໃນກຳນົດໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ມີສົນທິສັນຍານີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ພວກເຂົາເຈົ້າຈະສົ່ງບົດລາຍງານເພີ່ມເຕີມທຸກໆສີ່ປີ ກ່ຽວກັບມາດຕະການໃໝ່ໃດໆທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ ແລະ ບົດລາຍງານອື່ນໆທີ່ຄະນະກຳມະການອາດຈະສະເໜີໃຫ້ສົ່ງ.
2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວໄປໃຫ້ໝົດທຸກໆລັດພາຄີ.

3. ບົດລາຍງານແຕ່ລະສະບັບ ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຈາກຄະນະກຳມະການ. ຄະນະກຳມະການອາດຈະໃຫ້ຄຳເຫັນໂດຍທົ່ວໄປກ່ຽວກັບບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວຫາກເຫັນສົມຄວນ ແລະ ຈະຕ້ອງສົ່ງຄຳເຫັນນັ້ນໄປຍັງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ລັດພາຄີດັ່ງກ່າວມີສິດຕອບຄືນດ້ວຍຂໍ້ສັງກຽດໃດໆທີ່ຕົນມີໄປຍັງຄະນະກຳມະການ.
4. ຂຶ້ນກັບການພິຈາລະນາຂອງຕົນ, ຄະນະກຳມະການ ອາດຈະຕົກລົງລວມເອົາທັງຄຳເຫັນຂອງຕົນທີ່ໄດ້ສະເໜີໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 3 ຂອງມາດຕານີ້ ແລະ ຂໍ້ສັງເກດຂອງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນເຂົ້າໃນບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 24. ຖ້າວ່າລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນຫາກຮ້ອງຂໍ, ຄະນະກຳມະການຍັງສາມາດລວມເອົາທັງສຳເນົາບົດລາຍງານພາຍໃຕ້ວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຂັດຕິດໄປນຳບົດລາຍງານປະຈຳປີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 20

1. ຖ້າວ່າຄະນະກຳມະການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ຊຶ່ງມີການບົ່ງບອກອັນໜັກແໜ້ນວ່າ ການທໍລະມານກຳລັງດຳເນີນຢ່າງເປັນລະບົບຢູ່ໃນດິນແດນຂອງລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ, ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງສະເໜີຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນ ແລະ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງນີ້, ສະເໜີໃຫ້ສິ່ງຂໍ້ສັງເກດກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຄະນະກຳມະການ.
2. ໂດຍຄຳນຶງເຖິງທຸກຂໍ້ສັງເກດຂອງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍຄືຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆທີ່ມີຢູ່, ຄະນະກຳມະການອາດສາມາດແຕ່ງຕັ້ງສະມາຊິກຂອງຕົນຜູ້ໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ເພື່ອທຳການສືບສວນແບບບົດລັບ, ຖ້າວ່າຄະນະກຳມະການຫາກຕົກລົງວ່າມີເຫດຜົນອັນເໝາະສົມ, ແລ້ວລາຍງານຜົນຂອງການສືບສວນນັ້ນໃຫ້ຄະນະກຳມະການໂດຍດ່ວນ.
3. ຖ້າວ່າມີການສືບສວນຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງຂໍການຮ່ວມມືຈາກລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ດ້ວຍການຕົກລົງກັບລັດພາຄີດັ່ງກ່າວ, ການສືບສວນນັ້ນອາດຈະລວມທັງການໄປຢ້ຽມຢາມດິນແດນຂອງລັດພາຄີດັ່ງກ່າວ.
4. ຫຼັງຈາກພິຈາລະນາເບິ່ງຜົນຂອງການສືບສວນທີ່ສະມາຊິກຂອງຕົນໄດ້ສົ່ງໃຫ້ຕາມວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງນຳສົ່ງຜົນດັ່ງກ່າວໄປໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍຄຳເຫັນ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີແນະໃດໆທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມກັບສະພາບດັ່ງກ່າວ.
5. ທຸກການດຳເນີນບາດກ້າວຂອງຄະນະກຳມະການ ດັ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ແຕ່ວັກ 1 ເຖິງ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງເປັນຄວາມລັບ, ແລະ ຈະຕ້ອງຂໍການຮ່ວມມືຈາກລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນບາດກ້າວດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ພາຍຫຼັງສຳເລັດການດຳເນີນການສືບສວນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 2, ແລະ ເມື່ອວ່າໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ຄະນະກຳມະການອາດສາມາດ

ຕັດສິນທີ່ຈະລວມເອົາບົດລາຍງານຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການດຳເນີນບາດກ້າວຂ້າງເທິງນັ້ນເຂົ້າໃນ
ບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງຕົນຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 24.

ມາດຕາ 21

1. ພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະປະກາດເມື່ອໃດກໍໄດ້ວ່າຕົນຮັບຮູ້
ສິດອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ຈະຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງຄວາມ ທີ່ລັດພາຄີໜຶ່ງກ່າວ
ຫາອີກລັດພາຄີໜຶ່ງວ່າ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມພັນທະຂອງຕົນໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ໜັງສືແຈ້ງຄວາມດັ່ງ
ກ່າວ ຈະຖືກຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນມາດຕານີ້ກໍຕໍ່ເມື່ອວ່າ ໜັງສືແຈ້ງ
ຄວາມນັ້ນແມ່ນ ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ປະກາດຮັບຮູ້ສິດອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການນັ້ນ ເປັນຜູ້ຍື່ນຕໍ່
ຄະນະກຳມະການ. ພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການຈະບໍ່ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງ
ຄວາມໃດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລັດພາຄີ ທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການປະກາດດັ່ງກ່າວ. ໜັງສືແຈ້ງຄວາມທີ່ໄດ້ຮັບພາຍໃຕ້
ມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງຖືກພິຈາລະນາຕາມຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປນີ້:
 - (ກ) ຖ້າວ່າລັດພາຄີໃດໜຶ່ງຫາກເຫັນວ່າ ລັດພາຄີອື່ນບໍ່ປະຕິບັດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້,
ລັດພາຄີນັ້ນ ມີສິດສະເໜີເລື່ອງດັ່ງກ່າວເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຫາລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ພາຍ
ໃນສາມເດືອນ ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບໜັງສືແຈ້ງຄວາມແລ້ວ, ລັດທີ່ຮັບຈະຕ້ອງໃຫ້ຄຳຕອບເປັນລາຍລັກ
ອັກສອນແກ່ລັດທີ່ສົ່ງໜັງສືແຈ້ງຄວາມນັ້ນ ໂດຍມີການອະທິບາຍ ຫຼື ຄຳຖະແຫຼງທີ່ໃຫ້ຄວາມ
ກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບເລື່ອງທີ່ເກີດຂຶ້ນເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ຄຳ
ຕອບດັ່ງກ່າວອາດຈະກວມເອົາທັງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂພາຍໃນປະເທດທີ່
ໄດ້ປະຕິບັດ, ກຳລັງປະຕິບັດ ຫຼື ຈະປະຕິບັດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ;
 - (ຂ) ຖ້າວ່າບັນຫາດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ຖືກແກ້ໄຂໃຫ້ເປັນທີ່ພໍໃຈແກ່ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງສອງ ພາຍໃນຫົກ
ເດືອນ ພາຍຫຼັງລັດທີ່ຮັບໄດ້ຮັບໜັງສືແຈ້ງຄວາມເບື້ອງຕົ້ນ, ລັດຄູ່ກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ຈະຕ້ອງມີສິດ
ສະເໜີ ບັນຫານັ້ນຕໍ່ຄະນະກຳມະການ ໂດຍສົ່ງແຈ້ງການໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ແລະ ອີກລັດໜຶ່ງ
ຊາບ;
 - (ຄ) ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາບັນຫາທີ່ໄດ້ນຳຂຶ້ນສະເໜີຕໍ່ຕົນພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້ ກໍຕໍ່
ເມື່ອຄະນະກຳມະການມີຄວາມແນ່ໃຈວ່າ ທຸກວິທີການແກ້ໄຂພາຍໃນປະເທດ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າ
ໃນບັນຫາດັ່ງກ່າວໝົດແລ້ວຕາມຫຼັກການ ທີ່ຮັບຮູ້ໂດຍທົ່ວໄປຂອງກົດໝາຍສາກົນແຕ່ບໍ່ໄດ້ຜົນ.
ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄະນະກຳມະການກໍຈະບໍ່ຖືຫຼັກການນີ້ຢ່າງຕາຍຕົວ ໃນກໍລະນີການແກ້ໄຂ
ຫາກແກ່ຍາວຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີຊ່ອງທາງວ່າ ຈະນຳມາຊຶ່ງການບັນເທົາຄວາມອັບປະ
ໂຫຍດອັນແທ້ຈິງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການລະເມີດສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້;

(ງ) ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງຈັດກອງປະຊຸມລັບຂຶ້ນ ເມື່ອມີການພິຈາລະນາທັງສີ່ແຈ້ງຄວາມຕາມມາດຕານີ້;

(ຈ) ໂດຍເປັນໄປຕາມຂໍ້ບັນຍັດ (ຄ), ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງກຽມພ້ອມເປັນຜູ້ໄກ່ເກ່ຍໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແນໃສ່ແກ້ໄຂບັນຫາແບບຖານມົດບິນພື້ນຖານຄວາມເຄົາລົບພັນທະທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ, ຄະນະກຳມະການອາດຈະຕ້ອງຄະນະກຳມາທິການປະນີປະນອມສະເພາະກົດຂຶ້ນ;

(ສ) ທຸກບັນຫາທີ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ຕົນພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການມີສິດສະເໜີໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນຂໍ້ (ຂ) ນັ້ນ ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຕົນ;

(ຊ) ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນຂໍ້ (ຂ) ນັ້ນ ຈະຕ້ອງມີສິດມີຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາບັນຫາດັ່ງກ່າວຂອງຄະນະກຳມະການ ແລະ ມີສິດສະເໜີຄຳເຫັນທາງປາກເປົ່າ ແລະ /ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນ;

(ຢ) ພາຍໃນກຳນົດສິບສອງເດືອນ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການຕາມຂໍ້ (ຂ), ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານສະບັບໜຶ່ງດັ່ງນີ້:

(1) ຖ້າຫາກວ່າວິທີແກ້ໄຂແບບໃດແບບໜຶ່ງຫາກບັນລຸໄດ້ຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງຂໍ້ (ຈ), ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງຈຳກັດບົດລາຍງານຂອງຕົນເປັນພຽງຄຳຖະແຫຼງໂດຍຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບຂໍ້ເທັດຈິງ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນນັ້ນ;

(2) ຖ້າວ່າບໍ່ສາມາດບັນລຸວິທີການແກ້ໄຂຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງຂໍ້ (ຈ), ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານຂອງຕົນເປັນພຽງຄຳຖະແຫຼງໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ເທັດຈິງ. ຄຳເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ບົນທຶກຄຳເຫັນທາງປາກເປົ່າຂອງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງຕິດແນບໃສ່ນຳບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ.

ໃນທຸກໆກໍລະນີ, ບົດລາຍງານຈະຖືກສົ່ງໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບນຳດ້ວຍ.

2. ຂໍ້ບັນຍັດຂອງມາດຕານີ້ ຈະເລີ່ມຕົ້ນມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນເມື່ອລັດພາຄີ ຫ້າລັດ ຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ປະກາດຕາມທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້. ຄຳປະກາດດັ່ງກ່າວຂອງລັດພາຄີຈະຖືກເກັບໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຊຶ່ງຈະເປັນຜູ້ສົ່ງສຳເນົາຂອງຄຳປະກາດນັ້ນໄປໃຫ້ລັດພາຄີອື່ນໆ. ແຕ່ລະລັດທີ່ໄດ້ມີການປະກາດດັ່ງກ່າວ ສາມາດຖອນຄຳປະກາດຂອງຕົນເມື່ອໃດກໍໄດ້ ໂດຍແຈ້ງຈຸດປະສົງນີ້ໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່. ການຖອນດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການພິຈາລະນາບັນຫາໃດ ທີ່ເປັນເນື້ອໃນຂອງທັງສີ່ແຈ້ງຄວາມ ທີ່ໄດ້ສົ່ງໃຫ້ຄະນະກຳມະການຕາມມາດຕານີ້ກ່ອນແລ້ວ. ຫຼັງຈາກເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຮັບແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບການ

ຖອນຄຳປະກາດນັ້ນແລ້ວ, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງຮັບໜັງສືແຈ້ງຄວາມ ກ່ຽວກັບລັດພາຄີທີ່ໄດ້ ຖອນຄຳປະກາດພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້ຕໍ່ໄປອີກ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫາກໄດ້ແຈ້ງເຈດຕະ ນາຂອງຕົນຄືນໃໝ່.

ມາດຕາ 22

1. ພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງປະກາດເມື່ອໃດກໍໄດ້ວ່າ ຕົນ ຮັບຮູ້ສິດອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ຈະຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງຄວາມຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດສານຂອງລັດດັ່ງກ່າວ, ຊຶ່ງອ້າງວ່າເປັນຜູ້ທີ່ຖືກ ເຄາະຮ້າຍຈາກການລະເມີດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍລັດພາຄີທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.
2. ຄະນະກຳມະການ ຈະຖືວ່າໜັງສືແຈ້ງຄວາມໃດໜຶ່ງບໍ່ເປັນທີ່ຮັບເອົາໄດ້ຕາມມາດຕານີ້, ຖ້າໜັງສື ແຈ້ງຄວາມນັ້ນບໍ່ໃສ່ຊື່ຜູ້ສົ່ງ ຫຼື ເປັນການໃຊ້ສິດໃນການຍື່ນໜັງສືແຈ້ງຄວາມໄປໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ຂັດກັບຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.
3. ໂດຍເປັນໄປຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກ 2, ຄະນະກຳມະການຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບທຸກໜັງສືແຈ້ງຄວາມທີ່ຕົນ ໄດ້ຮັບຕາມມາດຕານີ້ ໄປຍັງລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ໄດ້ປະກາດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນວັກ 1 ແລະ ຖືກກ່າວຫາວ່າກຳລັງມີການລະເມີດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ພາຍໃນ 6 ເດືອນ, ລັດທີ່ຮັບ ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄຳອະທິບາຍ ຫຼື ຄຳຖະແຫຼງເປັນລາຍລັກອັກສອນແກ່ຄະນະກຳມະການ ເພື່ອ ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ, ຖ້າມີ, ທີ່ລັດດັ່ງກ່າວໄດ້ ນຳໃຊ້.
4. ຄະນະກຳມະການ ຈະພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງຄວາມທີ່ໄດ້ຮັບພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້ ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທັງໝົດທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າບຸກຄົນ ແລະ ຈາກລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
5. ຄະນະກຳມະການ ຈະບໍ່ພິຈາລະນາ ໜັງສືແຈ້ງຄວາມໃດໆຈາກບຸກຄົນພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ເວັ້ນເສຍ ແຕ່ແນ່ໃຈວ່າ:
 - (ກ) ບັນຫາດຽວກັນນັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ ບໍ່ຢູ່ໃນວາລະການພິຈາລະນາພາຍໃຕ້ລະ ບຽບການສືບສວນ ຫຼື ການແກ້ໄຂອື່ນຂອງສາກົນ;
 - (ຂ) ຄະດີຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຜ່ານໝົດທຸກວິທີການແກ້ໄຂພາຍໃນປະເທດແລ້ວແຕ່ບໍ່ໄດ້ຜົນ, ອັນ ນີ້ຈະບໍ່ເປັນຫຼັກການຢ່າງຕາຍຕົວ ຖ້າວ່າການແກ້ໄຂນັ້ນຫາກແກ່ຍາວຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ ຫຼື ບໍ່ ມີຊ່ອງທາງວ່າ ຈະນຳມາຊຶ່ງການປັນເທົາຄວາມອັບປະໂຫຍດອັນແທ້ຈິງ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນຜູ້ຖືກ ເຄາະຮ້າຍຈາກການລະເມີດສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

6. ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງຈັດກອງປະຊຸມແບບປິດລັບ ເພື່ອພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງຄວາມພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້.
7. ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງສົ່ງຄຳເຫັນຂອງຕົນໄປໃຫ້ລັດພາຄີ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ.
8. ຂັ້ນຕອນຂອງມາດຕານີ້ ຈະເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ເມື່ອລັດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ປະກາດຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້. ຄຳປະກາດດັ່ງກ່າວຂອງລັດພາຄີ ຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະສົ່ງສຳເນົາຄຳປະກາດດັ່ງກ່າວໄປໃຫ້ລັດພາຄີອື່ນໆຊາບ. ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ມີການປະກາດນັ້ນ ສາມາດຖອນຄຳປະກາດຂອງຕົນໄດ້ໃນທຸກເວລາ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ຊາບ. ການຖອນດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການພິຈາລະນາບັນຫາໃດໆ ທີ່ເປັນເນື້ອໃນຂອງໜັງສືແຈ້ງຄວາມ ທີ່ໄດ້ສົ່ງໃຫ້ຄະນະກຳມະການພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້. ພາຍຫຼັງເລຂາທິການໃຫຍ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການດັ່ງກ່າວແລ້ວ, ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງບໍ່ຮັບໜັງສືແຈ້ງຄວາມຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າບຸກຄົນໃດອີກພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ເວັ້ນເສຍແຕ່ລັດພາຄີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ປະກາດເຈດຕະນາຂອງຕົນຄືນໃໝ່.

ມາດຕາ 23

ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ແລະ ຄະນະກຳມະການປະນີປະນອມສະເພາະກົດ ຊຶ່ງອາດຈະແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນພາຍໃຕ້ມາດຕາ 21, ວັກ 1 (ຈ) ນັ້ນ ຈະຕ້ອງມີສິດໄດ້ຮັບສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ເອກະສິດ ແລະ ອະພິສິດຂອງຊ່ຽວຊານ ທີ່ພວມປະຕິບັດງານໃຫ້ແກ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດັ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍເອກະສິດ ແລະ ອະພິສິດ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 24

ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວປະຈຳປີຂອງຕົນ ໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີ ແລະ ສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ພາກທີ III

ມາດຕາ 25

1. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດຮັບການລົງນາມຂອງໝົດທຸກລັດ.
2. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ. ສານສັດຕະຍາບັນຈະຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 26

ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດຮັບການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງພົດທຸກລັດ. ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຈະມີຜົນເມື່ອມີການຍື່ນສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 27

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີສາມສິບ ນັບແຕ່ວັນທີທີ່ມີການມອບສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີສະບັບທີຊາວ ໃຫ້ແກ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ສຳລັບລັດທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຕາມຫຼັງການມອບສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີສະບັບທີຊາວນັ້ນ, ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີສາມສິບ ນັບແຕ່ວັນທີທີ່ມີການມອບສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງລັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 28

1. ໃນເວລາລົງນາມ ຫຼື ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີນັ້ນ, ແຕ່ລະລັດມີສິດຖະແຫຼງວ່າ ຕົນບໍ່ຮັບຮູ້ສິດອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 20.
2. ລັດພາຄີໃດກໍຕາມທີ່ໄດ້ເຮັດຂໍສະຫງວນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ສາມາດຖອນຂໍສະຫງວນນີ້ຄືນໄດ້ໃນທຸກເວລາ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບ.

ມາດຕາ 29

1. ທຸກໆລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ມີສິດສະເໜີຂໍ້ດັດແກ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ ໂດຍຍື່ນຂໍສະເໜີດັ່ງກ່າວໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ຫຼັງຈາກນັ້ນເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຕ້ອງແຈ້ງຂໍສະເໜີດັດແກ້ນັ້ນໃຫ້ທຸກໆລັດພາຄີຊາບ ທັງຂໍຄຳເຫັນວ່າ ຄວນຈະມີກອງປະຊຸມຂອງລັດພາຄີເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງຮັບຮອງເອົາຂໍສະເໜີດັດແກ້ນັ້ນ ຫຼືບໍ່. ໃນກໍລະນີພາຍໃນສີ່ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ມີການແຈ້ງດັ່ງກ່າວ, ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີເຫັນດີໃຫ້ມີກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມນັ້ນ ພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ຂໍ້ດັດແກ້ໃດທີ່ໄດ້ຖືກຕົກລົງຮັບເອົາໂດຍສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງລັດພາຄີທີ່ມີໜ້າເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງໃນກອງປະຊຸມນັ້ນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະສົ່ງໄປໃຫ້ທຸກລັດພາຄີ ເພື່ອໃຫ້ການຮັບຮອງ.

2. ຂໍ້ດັດແກ້ໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາຕາມວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະເລີ່ມມີຜົນສັກສິດເມື່ອສອງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຮູ້ຂໍ້ດັດແກ້ນັ້ນຕາມຂະບວນການກົດໝາຍພາຍໃນຂອງແຕ່ລະລັດ.
3. ເມື່ອໃດຂໍ້ດັດແກ້ມີຜົນສັກສິດ ເມື່ອນັ້ນຂໍ້ດັດແກ້ດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນຜູກມັດລັດພາຄີ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຮັບຮອງຂໍ້ດັດແກ້ດັ່ງກ່າວ. ສ່ວນລັດພາຄີອື່ນໆນັ້ນກໍຍັງຈະຖືກຜູກມັດໂດຍຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ຜ່ານມາ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຮອງແລ້ວ.

ມາດຕາ 30

1. ທຸກໆຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງສອງ ຫຼື ຫຼາຍລັດພາຄີ ກ່ຽວກັບການຕີຄວາມໝາຍ ຫຼື ການນຳໃຊ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ອັນບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໂດຍການເຈລະຈາ, ຈະຕ້ອງນຳສະເໜີແກ້ໄຂດ້ວຍອະນຸຍາໂຕຕຸລາການ, ຕາມການສະເໜີຂອງລັດພາຄີໃດໜຶ່ງໃນບັນດາລັດຄູ່ຄວາມ. ພາຍໃນຫົກເດືອນນັບແຕ່ມື້ທີ່ໄດ້ມີການສະເໜີແກ້ໄຂໂດຍສານອະນຸຍາໂຕຕຸລາການນັ້ນ, ຖ້າວ່າທຸກຝ່າຍໃນຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫາກບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງອະນຸຍາໂຕຕຸລາການນັ້ນ ໜຶ່ງໃນບັນດາລັດຄູ່ຄວາມນັ້ນມີສິດນຳຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວສະເໜີຕໍ່ສານຍຸຕິທຳສາກົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບທຳມະນູນຂອງສານດັ່ງກ່າວ.
2. ໃນເວລາລົງນາມ, ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ແຕ່ລະລັດມີສິດປະກາດວ່າ ຕົນບໍ່ຍິນຍອມປະຕິບັດຕາມວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ແລະ ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ລັດພາຄີອື່ນໆ ກໍຈະບໍ່ຖືກວັກດັ່ງກ່າວຜູກມັດໃນການພົວພັນກັບລັດພາຄີທີ່ໄດ້ເຮັດຂໍສະຫງວນດັ່ງກ່າວ.
3. ລັດພາຄີໃດກໍຕາມທີ່ໄດ້ເຮັດຂໍສະຫງວນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 2 ຂອງມາດຕານີ້ ສາມາດຖອນຂໍສະຫງວນຂອງຕົນໄດ້ທຸກເວລາ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບ.

ມາດຕາ 31

1. ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ມີສິດຖອນຕົວຈາກສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍແຈ້ງຈຸດປະສົງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບ. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ມື້ທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການດັ່ງກ່າວນັ້ນ.
2. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ລັດພາຄີດັ່ງກ່າວພົ້ນຈາກພັນທະຂອງຕົນພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳ ຫຼື ການລະເວັ້ນທີ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນກ່ອນວັນທີ່ການຖອນຕົວນັ້ນມີຜົນສັກສິດ, ແລະ ຈະແມ່ນດ້ວຍວິທີໃດກໍຕາມ ການຖອນຕົວນັ້ນກໍຈະຕ້ອງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສືບຕໍ່ພິຈາລະນາບັນຫາ ທີ່ກຳລັງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຂອງຄະນະກຳມະການກ່ອນການຖອນຕົວມີຜົນສັກສິດ.

3. ນັບແຕ່ວັນທີທີ່ການຖອນຕົວຂອງລັດໃດໜຶ່ງມີຜົນສັກສິດ, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງບໍ່ດຳເນີນການພິຈາລະນາບັນຫາໃໝ່ໃດໆອີກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບລັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 32

ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ໝົດທຸກລັດສະມາຊິກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ໝົດທຸກລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຫຼື ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ນັ້ນຊາບກ່ຽວກັບເລື່ອງຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

- (ກ) ການລົງນາມ, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີພາຍໃຕ້ມາດຕາ 25 ແລະ 26,
- (ຂ) ວັນທີທີ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 27 ແລະ ວັນທີທີ່ຂໍ້ດັດແກ້ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 29 ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້,
- (ຄ) ການຖອນຕົວພາຍໃຕ້ມາດຕາ 31.

ມາດຕາ 33

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຊຶ່ງສະບັບຕົ້ນທີ່ເປັນພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ລັດເຊຍ ແລະ ແອັດສະປາຍ ລ້ວນແຕ່ມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນນັ້ນ, ຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງນຳສົ່ງສຳເນົາທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມສະບັບເດີມຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໄປໃຫ້ໝົດທຸກລັດ.

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ ສະຫະປະຊາຊາດ

ໃນວັນທີ 20 ທັນວາ 2006 ທີ່ ນິວຢອກ, ຕາມຍັດຕິ ເລກທີ A/RES/61/177

ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້: ນັບແຕ່ວັນທີ 23 ທັນວາ 2010, ຕາມມາດຕາ 39(1)

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ລົງນາມ: 29 ກັນຍາ 2008

ອາລຳພະບົດ

ໂດຍພິຈາລະນາ ພັນທະຂອງບັນດາລັດພາຍໃຕ້ກົດບັດສະຫະປະຊາຊາດໃນການສົ່ງເສີມການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ ແລະ ອິດສະລະພາບພື້ນຖານ,

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ຖະແຫຼງການສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ,

ໂດຍຫວນຄົນເຖິງ ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ພົນລະເມືອງ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆໃນຂົງເຂດສິດທິມະນຸດ, ກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ ແລະ ກົດໝາຍອາຍາສາກົນ,

ໂດຍຫວນຄົນອີກເຖິງ ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຊຶ່ງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບຮອງເອົາໃນຍັດຕິເລກທີ 47/133 ລົງວັນທີ 18 ທັນວາ 1992,

ໂດຍເຫັນໄດ້ເຖິງ ຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ຊຶ່ງປະກອບເປັນອາຊະຍາກຳ ແລະ ຖືກກຳນົດເປັນອາຊະຍາກຳຕ້ານມວນມະນຸດໃນກົດໝາຍສາກົນໃນບາງສະພາບການ,

ໂດຍຕັດສິນໃຈ ສະກັດກັ້ນການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ແລະ ຕໍ່ສູ້ກັບອາຊະຍາກຳຫາຍສາບສູນ ແບບບັງຄັບທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກລົງໂທດ,

ໂດຍພິຈາລະນາເຖິງ ສິດຂອງທຸກຄົນຈະບໍ່ຖືກເປັນເປົ້າຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ສິດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນການໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທຳ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄວາມເສຍຫາຍ,

ໂດຍຍືນຍັນເຖິງ ສິດຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນການໄດ້ຮັບຊາບຂໍເທັດຈິງ ກ່ຽວກັບສະພາບຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ແລະ ໂຊກຊາຕາກຳຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ແລະ ສິດເສລີພາບໃນການສະແຫວງຫາ, ຮັບ ແລະ ກະຈາຍຂ່າວສານເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້,

ບັນດາລັດພາຄີ ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ພາກທີ I

ມາດຕາ 1

1. ບໍ່ມີໃຜທີ່ຈະເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ.
2. ບໍ່ມີສະພາບການພິເສດໃດໆ ທີ່ຈະຖືກຖືເປັນຂໍ້ອ້າງໃຫ້ແກ່ການກະທຳກໍ່ໃຫ້ມີການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບເປັນສິ່ງທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ຈະແມ່ນໃນສະພາວະສົງຄາມກໍດີ ຫຼື ຈະແມ່ນການຂົ່ມຂູ່ຈາກສົງຄາມກໍດີ, ການຂາດສະຖານລະພາບທາງດ້ານການເມືອງພາຍໃນ ຫຼື ສະພາບສຸກເສີນໃດຢູ່ພາຍໃນປະເທດກໍດີຈະບໍ່ຖືກນຳມາເປັນຂໍ້ອ້າງໃນຈຸດປະສົງນີ້.

ມາດຕາ 2

ສຳລັບຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄຳວ່າ “ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ” ແມ່ນໝາຍເຖິງການຈັບຕົວ, ການກັກຕົວ, ການຫຼັກພາຕົວ ຫຼື ການຕັດອິສະລະພາບໃນທຸກຮູບການ, ຊຶ່ງແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດເປັນຜູ້ກະທຳ, ຫຼື ບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນເປັນຜູ້ກະທຳດ້ວຍການມອບ ໝາຍ, ການສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ດ້ວຍການເມີນເສີຍຂອງລັດ, ແລະ ຕາມມາດ້ວຍການປະຕິເສດບໍ່ຮູ້ ກ່ຽວກັບການຕັດອິສະລະພາບນັ້ນ ຫຼື ບົດບັງໂຊກຊະຕາກຳ ຫຼື ບ່ອນກັກຂັງຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 3

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອທຳການສືບສວນບັນດາການກະທຳທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 2 ຊຶ່ງແມ່ນບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມຄົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນໂດຍປາສະຈາກການມອບ ໝາຍ, ການສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ການເມີນເສີຍຂອງລັດ ແລະ ເພື່ອນຳພວກທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກະທຳຜິດນັ້ນຂຶ້ນຕັດສິນຢູ່ສານ.

ມາດຕາ 4

ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການປະຕິບັດກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບເປັນການກະທຳຜິດຕາມກົດໝາຍອາຍາຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 5

ການປະຕິບັດກໍານານຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບແບບແຜ່ຫຼາຍ ຫຼື ເປັນລະບົບນັ້ນ ປະ ກອບເປັນ ອາຊະຍາກຳຕ້ານມວນມະນຸດດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜົນສະ ທ້ອນຕາມມາດຕິດ້ວຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 6

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງ ອາຍາ ຢ່າງໜ້ອຍ:

(ກ). ທຸກຄົນທີ່ໄດ້ກໍ່, ອອກຄຳສັ່ງ, ຊັກຊວນ ຫຼື ນຳໄປສູ່ການກໍ່, ການພະຍາຍາມທີ່ຈະກະທຳຜິດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ເປັນຜູ້ສົມຮູ້ຮວມຄິດ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມການກະທຳຜິດທີ່ພາໃຫ້ມີການ ຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;

(ຂ). ຜູ້ບັງຄັບບັນຊາທີ່:

(i) ໄດ້ຮັບຊາບ, ຫຼື ຈົງໃຈບໍ່ຫົວຊານຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບົ່ງບອກແຈ້ງວ່າ ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການບັງຄັບບັນຊາ ຂອງຕົນກຳລັງກໍ່ ຫຼື ກຳລັງຈະກໍ່ອາຊະຍາກຳຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;

(ii) ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄວບຄຸມກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອາຊະຍາກຳ ກ່ຽວກັບ ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;

(iii) ບໍ່ສາມາດໃຊ້ມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນ ເພື່ອ ສະກັດກັ້ນ ຫຼື ປາບປາມການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ມີການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ ສົ່ງບັນຫາດັ່ງກ່າວໃຫ້ອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອທຳການສືບສວນ ແລະ ກ່າວຟ້ອງ;

(ຄ) ຂໍ້ (ຂ) ຂ້າງເທິງແມ່ນປາສະຈາກການສ້າງຜົນເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ມາດຕະຖານຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ເຂັ້ມ ງວດກ່ວາ ຊຶ່ງນຳໃຊ້ໄດ້ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ບັງຄັບບັນຊາທະຫານ ຫຼື ກັບບຸກຄົນ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ບັງຄັບບັນຊາທະຫານຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

2. ບໍ່ມີຄຳສັ່ງ ຫຼື ການຊີ້ນຳໃດໆ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ, ຈະແມ່ນພົນລະເຮືອນ, ທະຫານ ຫຼື ອື່ນໆ ຈະເປັນຂໍ້ອ້າງ ເພື່ອຍັງຍືນຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງການກະທຳຜິດໃນການກໍ່ການຫາຍສາບສູນ ດ້ວຍການບັງຄັບ.

ມາດຕາ 7

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ການກະທຳຜິດຂອງການກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຖືກລົງໂທດໄດ້ດ້ວຍໂທດທີ່ເໝາະສົມໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຂອງມັນ.

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະສາມາດກຳນົດ:

- (ກ) ສະພາວະການທີ່ພາໃຫ້ໂທດຜ່ອນເບົາລົງ, ໂດຍສະເພາະສຳລັບບຸກຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ມີການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຊຶ່ງໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນເຂົ້າໃນການກອບກູ້ເອົາຊີວິດຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຫຼື ໃນການເຮັດໃຫ້ຄະດີຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບແຈ້ງຂຶ້ນຕື່ມ ຫຼື ໃນການກຳນົດໂຕການຂອງການກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;
- (ຂ) ໂດຍປາສະຈາກການສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ລະບຽບການດຳເນີນຄະດີອາຍາອື່ນໆ, ສະພາວະການທີ່ເຮັດໃຫ້ໂທດໜັກຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີມີການເສຍຊີວິດຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ໃນກໍລະນີຜູ້ຫາຍສາບສູນເປັນແມ່ຍິງທີ່ກຳລັງຖືພາ, ເດັກນ້ອຍ, ຄົນພິການ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວປະເພດອື່ນໆ.

ມາດຕາ 8

ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງມາດຕາ 5,

1. ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ທີ່ນຳໃຊ້ກົດໝາຍຈຳກັດອາຍຸຄວາມຂອງຄະດີກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄລຍະຈຳກັດສຳລັບການດຳເນີນຄະດີອາຍາ:

- (ກ) ມີຄວາມຍາວນານ ແລະ ມີຄວາມສົມສ່ວນກັບລະດັບຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງການກະທຳຜິດນີ້;
- (ຂ) ເລີ່ມແຕ່ເວລາທີ່ການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບຍຸດຕິລົງ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງລັກສະນະຕໍ່ເນື່ອງຂອງມັນ.

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຄັ້ງປະກັນສິດທິຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບໃນການຟ້ອງຮ້ອງ ແລະ ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຈາກສານໃນໄລຍະອາຍຸຄວາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ນັ້ນ.

ມາດຕາ 9

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນເພື່ອກຳນົດສິດອຳນາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການດຳເນີນຄະດີການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ:

- (ກ) ເມື່ອການກະທຳຜິດຖືກກໍ່ຂຶ້ນໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ ຫຼື ຢູ່ເທິງກຳປັ່ນ ຫຼື ເຮືອບິນຂອງລັດດັ່ງກ່າວ;
- (ຂ) ເມື່ອຜູ້ຕ້ອງຫາເປັນຄົນສັນຊາດຂອງຕົນ;
- (ຄ) ເມື່ອຜູ້ຫາຍສາບສູນເປັນຄົນສັນຊາດຂອງຕົນ ແລະ ລັດພາຄີນັ້ນເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ.

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການໃນທຳນອງດຽວກັນຕາມຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ ໃນການດຳເນີນຄະດີການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ເມື່ອຜູ້ຕ້ອງຫາມີໜ້າຢູ່ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າລັດດັ່ງກ່າວຈັດສົ່ງ ຫຼື ມອບຕົວຜູ້ກ່ຽວໃຫ້ລັດອື່ນຕາມພັນທະສາກົນຂອງຕົນ ຫຼື ມອບຕົວຜູ້ກ່ຽວ ໃຫ້ສານອາຍາສາກົນສະເພາະກົດໃດໜຶ່ງທີ່ລັດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບຮູ້ສິດອຳນາດຂອງສານນັ້ນ.

3. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ບໍ່ໄດ້ຍົກເວັ້ນສິດອຳນາດເພີ່ມເຕີມທາງອາຍາໃດໆຕາມກົດໝາຍພາຍໃນ.

ມາດຕາ 10

1. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຕົນມີແລ້ວ, ໃນເມື່ອເປັນທີ່ພິຈາລະນາສະພາບການໄດ້ຄຳປະກັນໃຫ້, ທຸກລັດພາຄີທີ່ມີຜູ້ຕ້ອງສົງໄສວ່າໄດ້ກໍ່ການກະທຳຜິດ ກ່ຽວກັບ ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ ຈະຕ້ອງນຳຜູ້ກ່ຽວໄປກັກຂັງໄວ້ ຫຼື ໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຫຼົບໜີໄປ. ການກັກຂັງ ຫຼື ມາດຕະການອື່ນດ້ານກົດໝາຍຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີແຕ່ວ່າ ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດໄດ້ສະເພາະແຕ່ໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວມີໜ້າໃນການດຳເນີນການພິຈາລະນາຄະດີອາຍາ, ການມອບຕົວ ຫຼື ຈັດສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ.

2. ລັດພາຄີ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນມາດຕະການຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຂັ້ນຕົ້ນ ຫຼື ສືບສວນຫາຂໍ້ມູນຄວາມຈິງໃນທັນທີ. ລັດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 9, ວັກທີ 1 ຊາບກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມວັກທີ 1 ຂອງ

ມາດຕານີ້, ນັບທັງການກັກຂັງ ແລະ ສະຖານະການທີ່ຄ້ຳປະກັນການກັກຂັງນັ້ນ ແລະ ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຊຶ່ງບົ່ງບອກຄວາມຕັ້ງໃຈຂອງລັດດັ່ງກ່າວ ແນໃສ່ການປະຕິບັດສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ.

3. ບຸກຄົນໃດທີ່ຢູ່ໃນການກັກຂັງຕາມວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ສາມາດແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດຂອງລັດທີ່ຜູ້ກ່ຽວເປັນພົນລະເມືອງ, ຫຼື ຖ້າຜູ້ກ່ຽວເປັນຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງລັດທີ່ຜູ້ກ່ຽວມີໜ້າຢູ່ປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 11

1. ລັດພາຄີ ຊຶ່ງໄດ້ພົບເຫັນບຸກຄົນທີ່ຖືກກ່າວຫາວ່າໄດ້ກະທຳຜິດຖານກໍ່ການຫາຍ ສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ສິດອຳນາດສານຂອງຕົນ ຈະຕ້ອງສົ່ງຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ອົງການທີ່ມີອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງຂອງຕົນ ເພື່ອທຳການສັ່ງຟ້ອງຕໍ່ສານ ຖ້າວ່າລັດພາຄີດັ່ງກ່າວບໍ່ຈັດສົ່ງຜູ້ກ່ຽວໃນຖານະສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຫຼື ມອບຕົວຜູ້ກ່ຽວຕາມພັນທະສາກົນໃຫ້ສານອາຍາສາກົນສະເພາະກິດໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງລັດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບຮູ້ອຳນາດຂອງສານດັ່ງກ່າວເພື່ອດຳເນີນຄະດີ.

2. ບັນດາອົງການຈະຕ້ອງຕົກລົງໃນລັກສະນະດຽວກັນກັບກໍລະນີການກະທຳຜິດທຳມະດາອື່ນໆ ທີ່ມີລັກສະນະຮ້າຍແຮງຕາມກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີນັ້ນ. ໃນກໍລະນີຄະດີທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 9, ວັກທີ 2, ມາດຕະຖານດ້ານຫຼັກຖານທີ່ຕ້ອງການສຳລັບການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຕັດສິນລົງໂທດນັ້ນ ຕ້ອງເຂັ້ມງວດບໍ່ໜ້ອຍໄປກວ່າມາດຕະຖານທີ່ນຳໃຊ້ກັບກໍລະນີຕ່າງໆທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 9, ວັກທີ 1.

3. ທຸກຄົນທີ່ຖືກດຳເນີນຄະດີ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຈະຕ້ອງຄ້ຳປະກັນການປະຕິບັດທີ່ຍຸຕິທຳໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ. ທຸກຄົນທີ່ຖືກໄຕ່ສວນຄະດີກະທຳຜິດໃນຖານໄດ້ກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຈາກການໄຕ່ສວນທີ່ຍຸຕິທຳໂດຍສານທີ່ມີສິດອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ, ມີຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ບໍ່ລຳອຸ່ງ ຫຼື ສານສະເພາະກິດທີ່ຖືກສ້າງຕັ້ງໂດຍກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 12

1. ທຸກລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຄົນທີ່ກ່າວຢືນຢັນວ່າມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງກຳລັງຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ມີສິດລາຍງານຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ອົງການທີ່ມີອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງ, ຊຶ່ງຈະກວດສອບເບິ່ງການກ່າວຫານັ້ນຢ່າງໄວວາ ແລະ ທ່ຽງທຳ ແລະ ໃນກໍລະນີຈຳເປັນຕ້ອງທຳການສືບສວນຢ່າງລະອຽດຄົບຖ້ວນ ແລະ ທ່ຽງທຳໂດຍບໍ່ໄດ້ລໍຊ້າ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນກໍຕ້ອງປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ເໝາະ

ສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຟ້ອງຮ້ອງ, ພະຍານ, ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ແລະ ທີ່ປົກສາດ້ານກົດໝາຍຂອງພວກເຂົາ, ກໍຄືທຸກບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສືບສວນ ໄດ້ຮັບປົກປ້ອງຈາກການກະທຳທີ່ບໍ່ດີ ຫຼື ການນາບຊູ່ ຊຶ່ງເປັນຜົນມາຈາກການຟ້ອງຮ້ອງນັ້ນ ຫຼື ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃດໆ ທີ່ໄດ້ແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ.

2. ໃນກໍລະນີມີຫຼັກຖານສົມເຫດສົມຜົນທີ່ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ອົງການທີ່ມີອຳນາດກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການສືບສວນ, ແມ່ນແຕ່ໃນກໍລະນີບໍ່ທັນມີການຟ້ອງຮ້ອງເປັນທາງການໃດໆເທື່ອ.

3. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ບັນດາອົງການທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້:

- (ກ) ມີສິດອຳນາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ນັບທັງການເຂົ້າເຖິງເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສືບສວນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ;
- (ຂ) ມີສິດເຂົ້າຢ້ຽມຢາມທຸກສະຖານທີ່ກັກຂັງ ຫຼື ສະຖານທີ່ອື່ນໆທີ່ມີຫຼັກຖານທີ່ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ຜູ້ຫາຍສາບສູນນັ້ນອາດຈະຖືກກັກຂັງໄວ້ ຖ້າຈຳເປັນ ໂດຍຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດລ່ວງໜ້າຈາກອົງການຕຸລາການກ່ອນ, ຊຶ່ງອົງການດັ່ງກ່າວຈະຕັດສິນໂດຍໄວ.

4. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ລົງໂທດການກະທຳ ທີ່ເປັນການກົດຂວາງຂະບວນການສືບສວນ-ສອບສວນ. ລັດພາຄີນັ້ນຕ້ອງຮັບປະກັນເປັນພິເສດວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຕ້ອງລົງໂສວ່າ ໄດ້ມີການກະທຳຜິດໃນຖານກໍການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບນັ້ນ ຈະບໍ່ມີອິທິພົນຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນດ້ວຍວິທີໃຊ້ຄວາມກົດດັນ ຫຼື ການກະທຳນາບຊູ່ ຫຼື ຕອບໂຕ້ຕໍ່ຜູ້ຟ້ອງຮ້ອງ, ພະຍານ, ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ທີ່ປົກສາທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງເຂົາ ຫຼື ຕໍ່ຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສືບສວນ-ສອບສວນນັ້ນ.

ມາດຕາ 13

1. ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການລົງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນລະຫວ່າງບັນດາປະເທດພາຄີດ້ວຍກັນ, ການກະທຳຜິດໃນຖານກໍການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຈະບໍ່ຖືກຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງດ້ານການເມືອງ ຫຼື ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ມີສ່ວນພົວພັນເຖິງການກະທຳຜິດທາງດ້ານການເມືອງ ຫຼື ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ມີເຫດຜົນທາງດ້ານການເມືອງ. ເພາະສະນັ້ນ, ການຮ້ອງຂໍ ເພື່ອຈັດສົ່ງໃນຖານະຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ທີ່ອີງໃສ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິເສດຍ້ອນເຫດຜົນເຫຼົ່ານີ້ເທົ່ານັ້ນ.

2. ການກະທຳຜິດໃນຖານກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຈະຖືກລວມເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນໄດ້ໃນສິນທິສັນຍາສິ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໃດໆລະຫວ່າງບັນດາລັດພາຄີດ້ວຍກັນ ທີ່ເຮັດຂຶ້ນກ່ອນສິນທິສັນຍານີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

3. ບັນດາລັດພາຄີ ຈະລວມເອົາການກະທຳຜິດໃນຖານກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນໄດ້ໃນບັນດາສິນທິສັນຍາລະຫວ່າງ ບັນດາລັດພາຄີດ້ວຍກັນທີ່ເຮັດຂຶ້ນຕາມຫຼັກສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

5. ຖ້າວ່າລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ ທີ່ຖືເອົາສິນທິສັນຍາເປັນເງື່ອນໄຂໃນການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຫາກໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຈາກອົກລັດພາຄີໜຶ່ງ, ລັດພາຄີນັ້ນສາມາດພິຈາລະນາສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ສຳລັບການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ.

6. ບັນດາລັດພາຄີ ທີ່ບໍ່ຖືເອົາສິນທິສັນຍາເປັນເງື່ອນໄຂໃນການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຈະຮັບຮູ້ການກະທຳຜິດໃນຖານກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນໄດ້ລະຫວ່າງລັດພາຄີດ້ວຍກັນ.

7. ໃນທຸກກໍລະນີ, ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນກຳນົດໄວ້ ຫຼື ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ ກຳນົດໄວ້, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແມ່ນລວມທັງບັນດາເງື່ອນໄຂທີ່ພົວພັນເຖິງຄວາມຕ້ອງການໂທດຕຳສຸດ ສຳລັບ ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ແລະ ເຫດຜົນທີ່ລັດພາຄີອ້າງ ເພື່ອປະຕິເສດການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຫຼື ວາງບາງເງື່ອນໄຂໃສ່ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ.

8. ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກຕີຄວາມໝາຍໄປໃນທາງທີ່ຈະວາງພັນທະໃຫ້ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ຖ້າວ່າ ລັດພາຄີທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນມີເຫດຜົນພຽງພໍທີ່ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ການຮຽກຮ້ອງນັ້ນ ມີຈຸດປະສົງກ່າວຟ້ອງ ຫຼື ລົງໂທດບຸກຄົນຍ້ອນເຫດຜົນທາງເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ສາສະໜາ, ສັນຊາດ, ຊົນເຜົ່າ, ທັດສະນະດ້ານການເມືອງ ຫຼື ການເປັນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມສັງຄົມໃດໜຶ່ງຂອງບຸກຄົນນັ້ນ, ຫຼື ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ການປະຕິບັດຕາມຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຈະເປັນອັນຕະລາຍແກ່ບຸກຄົນນັ້ນ ຍ້ອນໜຶ່ງໃນບັນດາເຫດຜົນເຫຼົ່ານີ້.

ມາດຕາ 14

1. ບັນດາລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນແລະກັນດ້ວຍມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ດີທີ່ສຸດ ຊຶ່ງມີສ່ວນພົວພັນເຖິງການດຳເນີນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດຖານກໍ່ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍ

ການບັງຄັບ, ໂດຍລວມທັງການສະໜອງຫຼັກຖານທີ່ຈຳເປັນແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຢູ່ໃນການຄວບຄຸມຂອງພວກເຂົາ.

2. ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກົດໝາຍພາຍໃນຂອງລັດພາຄີທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຫຼື ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ນັ້ນກຳນົດໄວ້, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງລວມທັງເງື່ອນໄຂທີ່ພົວພັນເຖິງເຫດຜົນທີ່ລັດພາຄີຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນປະຕິເສດການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ວາງເງື່ອນໄຂໃສ່ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອນັ້ນ.

ມາດຕາ 15

ບັນດາລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮ່ວມມືກັນ ແລະ ຈະຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ດ້ວຍມາດຕະການທີ່ດີທີ່ສຸດ ແນໃສ່ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ແລະ ໃນການຊອກຄົ້ນຫາ, ການກຳນົດປ່ອນຢູ່ ແລະ ການປ່ອຍຕົວຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ແລະ ຮ່ວມມືກັນໃນການຊຸດຄຸມຝັງສົບ ແລະ ການກຳນົດຕົວຜູ້ຫາຍສາບສູນ ພ້ອມທັງຈັດສົ່ງຊາກສົບຂອງພວກເຂົາກັບຄືນປະເທດ ໃນກໍລະນີມີການເສຍຊີວິດເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 16

1. ຫ້າມລັດພາຄີຂັບໄລ່, ສົ່ງກັບຄືນ, ມອບຕົວ ຫຼື ສົ່ງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຂ້າມແດນໃຫ້ລັດອື່ນ ທີ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍທີ່ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຈະປະສົບກັບອັນຕະລາຍຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ.

2. ເພື່ອຈຸດປະສົງຢາກຮູ້ໄດ້ວ່າ ມີຫຼັກຖານແນວນັ້ນ ຫຼື ບໍ່, ອົງການທີ່ມີໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງທຸກການພິຈາລະນາທີ່ຢູ່ໃນປະເດັນ, ໃນກໍລະນີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງການລະເມີດສິດທິມະນຸດຢ່າງຕໍ່າດ້ານ, ເປີດແປນ ແລະ ເປັນຂະບວນ ຫຼື ການລະເມີດກົດໝາຍມະນຸດສະທຳຢ່າງຮ້າຍແຮງ ໃນລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 17

1. ບໍ່ມີໃຜທີ່ຈະຖືກກັກຂັງແບບປິດລັບ.
2. ໂດຍບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງພັນທະສາກົນອື່ນຂອງລັດພາຄີກ່ຽວກັບການຕັດອິດສະລະພາບ, ໃນກົດໝາຍຂອງແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງ:

- (ກ) ກຳນົດເງື່ອນໄຂໃນການອອກຄຳສັ່ງຕັດອິດສະລະພາບ;
 - (ຂ) ບົ່ງແຈ້ງບັນດາອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດໃນການອອກຄຳສັ່ງຕັດອິດສະລະພາບ;
 - (ຄ) ຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ ຈະຕ້ອງຖືກກັກຂັງໄວ້ໃນສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບທີ່ຮັບຮູ້ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເປັນທາງການເທົ່ານັ້ນ;
 - (ງ) ຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຕິດຕໍ່ສື່ສານກັບຄອບຄົວ, ທີ່ປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ, ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນຕາມທີ່ເຂົາເລືອກ ແລະ ໃຫ້ຄອບຄົວ ຫຼື ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ເຂົ້າຢ້ຽມຢາມ, ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກົດໝາຍກຳນົດເທົ່ານັ້ນ. ໃນກໍລະນີຜູ້ຖືກຕັດອິດສະລະພາບເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ, ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຕິດຕໍ່ສື່ສານກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ກົງສູນ, ຕາມກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
 - (ຈ) ຮັບປະກັນໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍນັ້ນເຂົ້າຢ້ຽມຢາມສະຖານທີ່ບ່ອນທີ່ຕັດອິດສະລະພາບບຸກຄົນ, ຖ້າຈຳເປັນ ກໍ່ອະນຸຍາດຈາກອົງການຕຸລາການກ່ອນ;
 - (ສ) ຮັບປະກັນວ່າ ບຸກຄົນໃດຖືກຕັດອິດສະລະພາບ ຫຼື, ໃນກໍລະນີສົງໄສມີການກະທຳເຮັດ ໃຫ້ມີການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ, ຍ້ອນວ່າບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນ ບໍ່ສາມາດໃຊ້ສິດນີ້ໄດ້, ບຸກຄົນໃດທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ, ເຊັ່ນຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຜູ້ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ, ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ທີ່ປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ, ຈະຕ້ອງມີສິດນຳຄະດີຂຶ້ນສານ, ເພື່ອໃຫ້ສານຕັດສິນໂດຍໄວກ່ຽວກັບຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງການຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນ ແລະ ອອກຄຳສັ່ງປ່ອຍຕົວບຸກຄົນນັ້ນ ຖ້າວ່າການຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.
3. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປະມວນ ແລະ ການເກັບຮັກສາທະບຽນ ຫຼື ບັນຊີບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ, ໃນເມື່ອອົງການຕຸລາການ ຫຼື ອົງການ ຫຼື ສະຖາບັນອື່ນ ທີ່ມີໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍຕາມກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຕາມສົນທິສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນພາຄີ ເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້ໄດ້ທວງຖາມເອົາ ຈະຕ້ອງມີໃຫ້ພວກເຂົາທັນທີ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານບັນຈຸໃນນັ້ນຢ່າງຕໍ່າຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- (ກ) ລາຍລະອຽດທີ່ບົ່ງບອກເອກະລັກຂອງຜູ້ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ;

- (ຂ) ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບ ພ້ອມດ້ວຍລາຍລະອຽດຂອງອົງການທີ່ຕັດອິດສະລະພາບຂອງບຸກຄົນນັ້ນ;
- (ຄ) ອົງການທີ່ອອກຄຳສັ່ງຕັດອິດສະລະພາບພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນຂອງການຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ງ) ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບການຄຸມຄອງການຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ຈ) ສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບ, ວັນເວລາຮັບເຂົ້າສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ອົງການຮັບຜິດຊອບສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ສ) ອົງປະກອບທີ່ພົວພັນເຖິງສະພາບສຸຂະພາບຂອງບຸກຄົນຜູ້ທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ຊ) ໃນກໍລະນີມີການເສຍຊີວິດເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຂອງການຕັດອິດສະລະພາບ, ສະພາວະການ ແລະ ສາເຫດຂອງການເສຍຊີວິດ ແລະ ຈຸດປາຍທາງບ່ອນສົ່ງເສດຊາກສົບຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ;
- (ຢ) ວັນ ແລະ ເວລາປ່ອຍຕົວ ຫຼື ຍົກຍ້າຍໄປຍັງສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບແຫ່ງອື່ນ, ຈຸດປາຍທາງ ແລະ ອົງການຮັບຜິດຊອບການຍົກຍ້າຍນັ້ນ.

ມາດຕາ 18

1. ຍົກເວັ້ນຂໍ້ບັນຍັດຂອງມາດຕາ 19 ແລະ 20, ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຄຳປະກັນໃຫ້ທຸກຄົນທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳໃນຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້, ເຊັ່ນຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ, ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ທີ່ປຶກສາຂອງພວກເຂົາ, ໄດ້ເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ອົງການທີ່ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ຂ) ວັນທີ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ທີ່ບຸກຄົນນັ້ນຖືກຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ຖືກຮັບເຂົ້າສູ່ສະຖານທີ່ບ່ອນຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ຄ) ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບການຄຸມຄອງການຕັດອິດສະລະພາບ;
- (ງ) ບ່ອນກັກຂັງຜູ້ທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ, ລວມທັງຈຸດປາຍທາງ ແລະ ອົງການຮັບຜິດຊອບການຍົກຍ້າຍ, ໃນກໍລະນີມີການຍົກຍ້າຍໄປສະຖານທີ່ຕັດອິດສະລະພາບແຫ່ງໃໝ່;
- (ຈ) ວັນທີ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ບ່ອນປ່ອຍຕົວ;

(ສ) ບັນດາອົງປະກອບທີ່ພົວພັນເຖິງສຸຂະພາບຂອງຜູ້ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ;

(ຊ) ໃນກໍລະນີມີການເສຍຊີວິດເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຂອງການຕັດອິດສະລະພາບ, ສະພາວະການ ແລະ ສາເຫດຂອງການເສຍຊີວິດ ແລະ ຈຸດປາຍທາງບ່ອນສິ່ງເສດຊາກສົບຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ.

2. ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ຖ້າຈຳເປັນ ເພື່ອປົກປ້ອງບຸກຄົນທີ່ ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້, ກໍຄືບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສືບສວນການກະທຳທີ່ບໍ່ດີ, ການນາບຊູ່ ຫຼື ມາດຕະການລົງໂທດອັນເນື່ອງມາຈາກການຊອກຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບ.

ມາດຕາ 19

1. ຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ, ລວມທັງຂໍ້ມູນດ້ານການແພດ ແລະ ພັນທຸກຳ, ຊຶ່ງໄດ້ເກັບກຳ ແລະ/ຫຼື ຈັດສົ່ງ ພາຍໃນກອບຂອງການຊອກຄົ້ນຫາຜູ້ຫາຍສາບສູນນັ້ນ ຈະຕ້ອງບໍ່ຖືກໃຊ້ ຫຼື ມີໄວ້ສຳລັບຈຸດປະສົງອື່ນນອກ ເໝືອນຈາກການຊອກຄົ້ນຫາຜູ້ຫາຍສາບສູນ. ການທຳມານີ້ ຈະບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງການໃຊ້ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນ ການດຳເນີນຄະດີທີ່ພົວພັນເຖິງການກະທຳຜິດກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຫຼື ການໃຊ້ສິດ ໃນການຮຽກຄ່າຊົດເຊີຍຄວາມເສຍຫາຍ.

2. ການເກັບກຳ, ການວິໄຈ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງສ່ວນບຸກຄົນ, ລວມ ທັງຂໍ້ມູນດ້ານການແພດ ແລະ ພັນທຸກຳຈະຕ້ອງບໍ່ເປັນການລະເມີດ ຫຼື ມີຜົນລະເມີດ ສິດທິມະນຸດ, ເສລີ ພາບພື້ນຖານ ຫຼື ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ.

ມາດຕາ 20

1. ສະເພາະແຕ່ກໍລະນີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຂອງກົດໝາຍ ແລະ ການຕັດອິດສະລະພາບ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຂອງອົງການຕຸລາການເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງສາມາດຈຳກັດສິດໃນການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ນັ້ນ, ຊຶ່ງແມ່ນກໍລະນີພິເສດແທ້ໆຍ້ອນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດ ແລະ ຕ້ອງເປັນໄປ ຕາມກົດໝາຍກຳນົດໄວ້, ແລະ ຖ້າວ່າການແຈກຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນ ຫາກສິ່ງຜົນກະທົບບໍ່ດີຕໍ່ຊີວິດສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງບຸກຄົນນັ້ນ, ຂັດຂວາງການສືບສວນຄະດີອາຍາ, ຫຼື ຍ້ອນເຫດຜົນທຽບເທົ່າອື່ນໆຕາມ ກົດໝາຍ, ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ໃນທຸກກໍລະນີການຈຳກັດສິດໃນການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ຈະປະກອບເປັນ ການປະພຶດທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 2 ຫຼື ເປັນການລະເມີດມາດຕາ 17, ວັກທີ 1.

2. ໂດຍປາສະຈາກການແຕະຕ້ອງເຖິງການພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງການຕັດອິດສະລະພາບຂອງບຸກຄົນ, ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຄຳປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 18, ວັກທີ 1, ສິດທິໃນການຟ້ອງຮ້ອງຕໍ່ສານແລະໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ຈາກສານໂດຍໄວ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນຖານະເປັນວິທີການເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບິ່ງໄວ້ໃນມາດຕາ 18 ວັກທີ 1 ນັ້ນ ໂດຍບໍ່ລໍຊ້າ. ສິດທິໃນການໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາແກ້ໄຂຈາກສານນີ້ຈະບໍ່ສາມາດໂຈະ ຫຼື ຈຳກັດໃນທຸກສະຖານະການ.

ມາດຕາ 21

ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບໄດ້ຮັບການປ່ອຍຕົວໃນລັກສະນະທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການພິສູດໂດຍເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ຮັບການປ່ອຍຕົວແທ້. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນຕື່ມອີກ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມສົມບູນທາງດ້ານຮ່າງກາຍຂອງບຸກຄົນຄືແນວນັ້ນ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງພວກເຂົາໃນການໃຊ້ສິດຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນເວລາປ່ອຍຕົວ, ໂດຍບໍ່ເປັນຜົນສະທ້ອນຕໍ່ພັນທະໃດໆຂອງບຸກຄົນຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕາມກົດໝາຍພາຍໃນຂອງລັດພາຄີ.

ມາດຕາ 22

ໂດຍບໍ່ກະທົບຕໍ່ມາດຕາ 6, ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ວາງມາດຕະການລົງໂທດສຳລັບການປະພຶດຕໍ່ລົງໄປນີ້:

- (ກ) ຖ່ວງເວລາ ຫຼື ກົດຂວາງຂະບວນການຍຸຕິທຳ ຊຶ່ງກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 17 ວັກທີ 2 (ສ), ແລະ ມາດຕາ 20, ວັກທີ 2;
- (ຂ) ການທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັກສາບັນທຶກຂໍ້ມູນການຕັດອິດສະລະພາບຂອງບຸກຄົນໃດໆ, ຫຼື ການບັນທຶກທຸກໆຂໍ້ມູນທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ຮັບຜິດຊອບການຂຶ້ນທະບຽນທາງການນັ້ນໄດ້ຊາບ ຫຼື ຄິດວ່າໄດ້ຮັບຊາບໂດຍບໍ່ຊັດເຈນ;
- (ຄ) ປະຕິເສດໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການຕັດອິດສະລະພາບຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ, ຫຼື ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ, ເຖິງວ່າ ຂໍ້ບັງຄັບທາງດ້ານກົດໝາຍສຳລັບການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນໄດ້ຮັບການປະຕິບັດແລ້ວ.

ມາດຕາ 23

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການຝຶກອົບຮົມເຈົ້າໜ້າທີ່ບັງຄັບປະຕິບັດກົດໝາຍ ທັງຝ່າຍພົນລະເຮືອນ ແລະ ທະຫານ, ພະນັກງານການແພດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນໆ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸມຂັງ ຫຼື ປະຕິບັດຕໍ່ບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະລະພາບນັ້ນ ມີການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈຳເປັນກ່ຽວກັບຂໍ້ບັນຍັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ເພື່ອ:

- (ກ) ສະກັດກັ້ນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ທາງການເຫຼົ່ານັ້ນໃນການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;
- (ຂ) ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສະກັດກັ້ນ ແລະ ສືບສວນທີ່ພົວພັນເຖິງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍ ການບັງຄັບ;
- (ຄ) ຮັບປະກັນວ່າ ຄວາມຕ້ອງການອັນຮີບດ່ວນ ເພື່ອແກ້ໄຂຄະດີການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບໄດ້ຖືກຮັບຮູ້.

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ນຳທີ່ກຳນົດ, ອະນຸຍາດ ຫຼື ຊຸກຍູ້ປຸກລະດົມການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບລ້ວນແຕ່ຖືກຫ້າມ. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຄຳປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ປະຕິເສດທີ່ຈະປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງຄືດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ຖືກລົງໂທດ.

3. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຢັ້ງໄວ້ໃນ ວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຊຶ່ງມີເຫດຜົນທີ່ພາໃຫ້ເຊື່ອວ່າ ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ມີແຜນການແລ້ວນັ້ນ ໄດ້ລາຍງານເລື່ອງນີ້ຕໍ່ຂັ້ນເທິງຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ, ຖ້າຈຳເປັນ, ລາຍງານຕໍ່ບັນດາອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດໃນການກວດກາ ຫຼື ດຳເນີນຂະບວນການຍຸຕິທຳເພື່ອແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 24

1. ສຳລັບຈຸດປະສົງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄຳວ່າ “ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ” ໝາຍເຖິງຜູ້ທີ່ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ບຸກຄົນໃດທີ່ໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບໂດຍກົງ.

2. ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທຸກຄົນມີສິດໄດ້ຮັບຊາບຄວາມຈິງ ກ່ຽວກັບສະພາບການຂອງການຫາຍສາບສູນ, ຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ຜົນຂອງການສືບສວນ ແລະ ຊາຕາກຳຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບບັນຫານີ້.

3. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຊອກຫາ, ກຳນົດປ່ອນຢູ່ ແລະ ການປ່ອຍຕົວຂອງບຸກຄົນທີ່ຫາຍສາບສູນ ແລະ ໃນກໍລະນີມີການເສຍຊີວິດເກີດຂຶ້ນ, ກຳນົດປ່ອນຝັງ, ເຄົາລົບ ແລະ ສິ່ງເສດຊາກສົບກັບປະເທດ.

4. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃນລະບົບກົດໝາຍຂອງຕົນວ່າ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບມີສິດໄດ້ຮັບປົວແປງ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄວາມເສຍຫາຍທົ່ວໄປ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສົມເຫດສົມຜົນ.

5. ສິດທິໃນການໄດ້ຮັບການປົວແປງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຢັ້ງຢືນໃນວັກທີ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ແມ່ນປົວແປງທັງດ້ານວັດຖຸ ແລະ ຈິດໃຈ, ແລະ ຖ້າເໝາະສົມ, ລວມທັງຮູບການປົວແປງອື່ນໆ ເຊັ່ນ:

- (ກ) ການປົວແປງໃຫ້ຄືນສູ່ສະພາບເດີມ;
- (ຂ) ການຟື້ນຟູສະພາບໃຫ້ດີຄືນ;
- (ຄ) ການເຮັດໃຫ້ພໍໃຈ, ນັບທັງການກອບກູ້ກຽດ ແລະ ຊື່ສຽງ;
- (ງ) ການຄຳປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີການຊຳຮອຍ (ບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນອີກ)

6. ໂດຍປາສະຈາກຜົນເສຍຫາຍ ຕໍ່ພັນທະໃນການສືບຕໍ່ການສືບສວນຈົນກວ່າຊາຕາກຳຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນໄດ້ເປັນທີ່ຈະແຈ້ງ, ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງສະພາບການທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຊຶ່ງຊາຕາກຳຍັງບໍ່ທັນເປັນທີ່ຈະແຈ້ງເທື່ອ ແລະ ຂອງຍາດພີ່ນ້ອງໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ບັນຫາທາງດ້ານການເງິນ, ກົດໝາຍຄອບຄົວ ແລະ ກຳມະສິດຊັບສິນ.

7. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຄຳປະກັນສິດໃນການກໍ່ຕັ້ງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະມາຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍພະຍາຍາມກຳນົດສະຖານະການກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ແລະ ຊາຕາກຳຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການຫາຍສາບສູນ.

ມາດຕາ 25

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ລົງໂທດຕາມກົດໝາຍອາຍາຂອງຕົນ:

(ກ) ການຍົກຍ້າຍເດັກນ້ອຍ ຜູ້ທີ່ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບແບບບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ເດັກນ້ອຍທີ່ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການກະທຳ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຫຼື ເດັກນ້ອຍເກີດໃນລະຫວ່າງການຈັບຕົວຂອງແມ່ຜູ້ທີ່ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ;

(ຂ) ການປອມແປງ, ການປົດປັງ ຫຼື ການທຳລາຍເອກະສານຢັ້ງຢືນເອກະລັກອັນແທ້ຈິງຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ໄດ້ປ່ຽນໄວ້ໃນວັກ (ກ) ຂ້າງເທິງ.

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຊອກຫາ ແລະ ພົບເຫັນເດັກນ້ອຍທີ່ກ່າວເຖິງຢູ່ວັກທີ 1 (ກ) ຂອງມາດຕານີ້ ແລະ ຈັດສົ່ງພວກເຂົາກັບຄືນຫາຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ໃນສິນທິສັນຍາສາກົນ.

3. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃນການຊອກຄົ້ນຫາ, ກຳນົດ ເອກະລັກ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ກ່າວເຖິງຢູ່ໃນວັກທີ 1 (ກ) ຂອງມາດຕານີ້.

4. ໂດຍເຫັນຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ວັກທີ 1 (ກ) ຂອງມາດຕານີ້ ແລະ ສິດຂອງພວກເຂົາໃນການຮັກສາ, ຫຼື ໄດ້ໃຫ້ກຳນົດຄືນເອກະລັກຂອງພວກເຂົາ, ລວມທັງສັນຊາດ, ຊື່ ແລະ ສາຍພົວພັນໃນຄອບຄົວຕາມທີ່ກົດໝາຍຮັບຮູ້, ລັດພາຄີ ທີ່ຮັບຮູ້ລະບົບການຮັບເປັນລູກລ້ຽງ ຫຼື ຮູບການຮັບລ້ຽງເດັກແບບອື່ນ ຈະຕ້ອງມີລະບຽບການທາງດ້ານກົດໝາຍເພື່ອທົບທວນເບິ່ງການຮັບເອົາເປັນລູກລ້ຽງ ຫຼື ລະບຽບການສຳລັບການຮັບລ້ຽງເດັກ ແລະ ໃນກໍລະນີເໝາະສົມລົບລ້າງການຮັບເປັນລູກລ້ຽງ ແລະ ການຮັບລ້ຽງດູເດັກທີ່ເລີ່ມຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ.

5. ໃນທຸກກໍລະນີ, ໂດຍສະເພາະໃນທຸກບັນຫາທີ່ພົວພັນເຖິງມາດຕານີ້, ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກນ້ອຍຈະຕ້ອງເປັນພື້ນຖານໃນການພິຈາລະນາ ແລະ ເດັກນ້ອຍຜູ້ທີ່ສາມາດສ້າງທັດສະນະຄະຕິໂດຍຕົນເອງຈະຕ້ອງມີສິດສະແດງຄວາມເຫັນຢ່າງເສລີພາບ, ທັດສະນະຄະຕິຂອງເດັກນ້ອຍ ຈະມີນ້ຳໜັກອັນເໝາະສົມອີງຕາມອາຍຸກະສຽນ ແລະ ຄວາມເປັນຜູ້ໃຫຍ່ຂອງເດັກ.

ພາກທີ II

ມາດຕາ 26

1. ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ (ນັບແຕ່ນີ້ໄປເອີ້ນວ່າ“ຄະນະກຳມະການ”) ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດພາລະໜ້າທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ຄະນະກຳມະການນີ້ຈະປະກອບດ້ວຍນັກຊ່ຽວຊານ 10 ທ່ານທີ່ມີສິນລະທຳສູງສົ່ງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດ

ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນຂົງເຂດສິດທິມະນຸດ, ແລະ ຈະເຮັດໜ້າທີ່ໃນນາມສ່ວນບຸກຄົນ, ເປັນເອກະລາດ ແລະ ບໍ່ລຳອຽງ. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຖືກເລືອກຕັ້ງໂດຍບັນດາລັດພາຄີໂດຍການແບ່ງປັນຢ່າງຍຸຕິທຳຕາມເຂດພູມສາດ. ພ້ອມນີ້ກໍຈະຕ້ອງຄຳນຶງຢ່າງເໝາະສົມເຖິງຄວາມເປັນປະໂຫຍດຂອງການເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະນະກຳມະການໂດຍບຸກຄົນທີ່ມີບົດຮຽນດ້ານກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມດຸນດ່ຽງລະຫວ່າງຍິງຊາຍໃນຄະນະກຳມະການນັ້ນ.

2. ສະມາຊິກຄະນະກຳມະການ ຈະຖືກເລືອກຕັ້ງເອົາໂດຍການລົງຄະແນນສຽງແບບປິດລັບ ຈາກບັນຊີບຸກຄົນທີ່ບັນດາລັດພາຄີສົ່ງເຂົ້າຮັບສະໝັກ, ຊຶ່ງແມ່ນຄົນສັນຊາດຂອງບັນດາລັດພາຄີ. ການເລືອກຕັ້ງຈະມີຂຶ້ນຢູ່ ກອງປະຊຸມບັນດາລັດພາຄີໃນທຸກສອງປີ ທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເປັນຜູ້ຮຽກໂຮມສຳລັບຈຸດປະສົງນີ້. ໃນບັນດາກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, ຄົບອົງປະຊຸມຈະປະກອບດ້ວຍສ່ວນສາມຂອງບັນດາລັດພາຄີ, ບຸກຄົນທີ່ຖືກເລືອກຕັ້ງເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ແມ່ນບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຄະແນນສຽງຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ເປັນສຽງສ່ວນຫຼາຍກາຍເລົ່າຂອງຜູ້ຕາງໜ້າລັດພາຄີທີ່ມີໜ້າໃນກອງປະຊຸມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງ.

3. ການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງປະຖົມມະລືກ ຈະຕ້ອງຖືກຈັດຂຶ້ນຢ່າງຊ້ຳບໍ່ເກີນຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ມີສິນທິສັນຍາເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້. ສີ່ເດືອນ ກ່ອນວັນທີ່ເລືອກຕັ້ງແຕ່ລະຄັ້ງ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະສົ່ງຈົດໝາຍເຊີນເຖິງບັນດາລັດພາຄີໃຫ້ສົ່ງຜູ້ຮັບສະໝັກເລືອກຕັ້ງໃຫ້ພາຍໃນກຳນົດສາມເດືອນ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະກຽມບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຮັບສະໝັກຕາມລຳດັບຕົວອັກສອນ, ໂດຍບົ່ງບອກລັດພາຄີທີ່ສົ່ງບຸກຄົນນັ້ນເຂົ້າສະໝັກແລ້ວ ສົ່ງບັນຊີດັ່ງກ່າວໃຫ້ໝົດທຸກລັດພາຄີ.

4. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຈະຖືກເລືອກຕັ້ງໃຫ້ເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງຊຸດລະສີປີ. ພວກເຂົາມີສິດຖືກເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕື່ມອີກໜຶ່ງຄັ້ງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອາຍຸການດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງສະມາຊິກທຳທ່ານ ໃນການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງປະຖົມມະລືກຈະຈົບລົງເມື່ອຄົບກຳນົດສອງປີ. ໃນທັນທີທີ່ການເລືອກຕັ້ງຄັ້ງປະຖົມມະລືກສິ້ນສຸດລົງ, ລາຍຊື່ຂອງສະມາຊິກທຳທ່ານຈະຖືກເລືອກໂດຍການຈົກສະລາກເອົາໂດຍປະທານກອງປະຊຸມທີ່ກ່າວເຖິງຢູ່ໃນວັກທີ 2 ຂອງມາດຕານີ້.

5. ຖ້າວ່າມີສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເສຍຊີວິດ ຫຼື ລາອອກຈາກຕຳແໜ່ງ ຫຼື ດ້ວຍເຫດຜົນໃດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ໃນຄະນະກຳມະການໄດ້ຕໍ່ໄປອີກ, ລັດພາຄີທີ່ໄດ້ສົ່ງຜູ້ກ່ຽວລົງສະໝັກນັ້ນ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້, ຈະຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ສະໝັກຜູ້ອື່ນ ທີ່ເປັນສັນຊາດຂອງລັດພາຄີດັ່ງກ່າວເຂົ້າດຳລົງຕຳແໜ່ງແທນຈົນກວ່າໝົດອາຍຸການທີ່ຍັງເຫຼືອຂອງສະມາຊິກຜູ້ກ່ອນ ໂດຍຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງບັນດາລັດພາຄີ. ຈະຖືວ່າໄດ້ຮັບ

ການເຫັນດີດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ລັດພາຄີຈຳນວນເຄິ່ງໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງຕອບຂັດຄ້ານພາຍໃນ ກຳນົດທຶກອາທິດ ຫຼັງຈາກເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບການແຕ່ງຕັ້ງດັ່ງກ່າວ.

6. ຄະນະກຳມະການ ຈະກຳນົດລະບຽບການດຳເນີນງານຂອງຕົນເອງ.

7. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະສະໜອງພາຫະນະ, ພະນັກງານ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຮຽກໂຮມກອງປະຊຸມຄັ້ງປະຖົມມະລືກຂອງຄະນະກຳມະການ.

8. ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງມີສິດໄດ້ຮັບສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ອະພິສິດ ແລະ ການຄຸ້ມກັນຂອງນັກຊ່ຽວຊານຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ກຳລັງປະຕິບັດໜ້າທີ່ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອະພິສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

9. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບຄະນະກຳມະການ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ໃນຂອບເຂດພາລະໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ລັດພາຄີໄດ້ຮັບຮູ້.

ມາດຕາ 27

ກອງປະຊຸມໃດໜຶ່ງຂອງລັດພາຄີ ຈະມີຂັ້ນໄວທີ່ສຸດແມ່ນສີ່ປີ ແລະ ຊ້າທີ່ສຸດແມ່ນຫົກປີ ນັບແຕ່ມີສິນທິສັນຍາເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເພື່ອຕິດຕາມການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຄະນະກຳມະການ ແລະ ເພື່ອຕັດສິນຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 44, ວັກທີ 2, ວ່າມັນເໝາະສົມບໍ່ທີ່ ຈະໂອນມອບການຕິດຕາມກວດກາສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໄປໃຫ້ການຈັດຕັ້ງອື່ນ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບພາລະບົດບາດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 28 ເຖິງ 36 ໂດຍບໍ່ໄດ້ປາສະຈາກທຸກຄວາມອາດສາມາດເປັນໄປໄດ້.

ມາດຕາ 28

1. ໃນຂອບຂອງອຳນາດທີ່ຖືກມອບໝາຍໂດຍສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄະນະກຳມະການ ຈະຮ່ວມມືກັບທຸກອົງກອນ, ຫ້ອງການ ແລະ ອົງການວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລະບັນດາກອງທຶນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ກັບບັນດາອົງການຫຼືການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະບານໃນລະດັບພາກ ພື້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກໍຄືຮ່ວມມືກັບບັນດາສະຖາບັນ, ອົງການ ແລະ ຫ້ອງການຂອງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງເຮັດໜ້າທີ່ປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ.

2. ເມື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ, ຄະນະກຳມະການຈະປຶກສາກັບອົງການຕິດຕາມສິນທິສັນຍາອື່ນໆ ຊຶ່ງຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສິນທິສັນຍາສິດທິມະນຸດສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍສະເພາະຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດສ້າງຕັ້ງໂດຍສິນທິສັນຍາສາກົນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ, ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີຕົ້ນສະເໝີປາຍຂອງການເຄົາລົບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ.

ມາດຕາ 29

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ໄດ້ວາງອອກ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະຕາມສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການໂດຍຜ່ານເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດພາຍໃນກຳນົດສອງປີ ຫຼັງຈາກສິນທິສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດຈະຕ້ອງກະກຽມ ເພື່ອມີລາຍງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ທຸກລັດພາຄີ.

3. ແຕ່ລະລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຖືກພິຈາລະນາໂດຍຄະນະກຳມະການ, ຊຶ່ງຈະມີຄຳເຫັນ, ຂໍ້ສັງເກດ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີແນະຕາມທີ່ຄະນະກຳມະການເຫັນວ່າເໝາະສົມ. ຄຳເຫັນ, ຂໍ້ສັງເກດ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີແນະ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ, ຊຶ່ງຈະມີຄຳຕອບຕໍ່ບັນດາຄຳເຫັນ, ຂໍ້ສັງເກດ ຫຼື ຂໍ້ສະເໜີແນະເຫຼົ່ານັ້ນຕາມການລິເລີ່ມຂອງລັດພາຄີນັ້ນເອງ ຫຼື ຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງຄະນະກຳມະການ.

4. ຄະນະກຳມະການຍັງມີສິດສະເໜີໃຫ້ລັດພາຄີສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 30

1. ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງບຸກຄົນຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າທາງດ້ານກົດໝາຍ, ທີ່ປຶກສາ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໃດທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍຈາກພີ່ນ້ອງ, ກໍຄືບຸກຄົນອື່ນໃດທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ຊອກຄົ້ນຫາຜູ້ກ່ຽວນຳຄະນະກຳມະການ, ໃນຖານະເປັນເລື່ອງທີ່ຮີບດ່ວນໄດ້.

2. ຖ້າຄະນະກຳມະການເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍເພື່ອໃຫ້ມີການປະຕິບັດມາດຕະການອັນຮີບດ່ວນ ຊຶ່ງໄດ້ຍື່ນຕາມວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້:

(ກ) ບໍ່ໄດ້ສະແດງຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າບໍ່ມີເຫດຜົນ;

(ຂ) ບໍ່ໄດ້ເປັນການສວຍໃຊ້ສິດໃນການຍື່ນຄຳຮ້ອງຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ;

- (ຄ) ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ເຊັ່ນອົງການທີ່ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃຫ້ທຳການສືບສວນ, ໃນກໍລະນີມີຄວາມອາສາມາດເປັນໄປໄດ້ຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ;
- (ງ) ບໍ່ຂັດກັບຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້; ແລະ
- (ຈ) ເລື່ອງດຽວກັນບໍ່ຖືກພິຈາລະນາພາຍໃຕ້ວິທີການອື່ນຂອງການສືບສວນ ຫຼື ແກ້ໄຂຂອງສາກົນໃນລັກສະນະດຽວກັນ;

ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະພາບຂອງບຸກຄົນທີ່ກຳລັງຖືກຊອກຫາຢູ່ນັ້ນ.

3. ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ລັດພາຄີກ່ຽວຂ້ອງສະໜອງໃຫ້ຕາມວັກທີ 2 ຂອງມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການສາມາດສົ່ງຂໍ້ສະເໜີແນະໄປຍັງລັດພາຄີດັ່ງກ່າວ, ພ້ອມທັງສະເໜີໃຫ້ລັດພາຄີວາງມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ, ລວມທັງມາດຕະການຊົ່ວຄາວ, ເພື່ອກຳນົດບ່ອນຢູ່ ແລະ ປົກປ້ອງບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຄະນະກຳມະການຊາບພາຍໃນໄລຍະເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ ກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ໄດ້ປະຕິບັດ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມຮີບດ່ວນ ຂອງສະຖານະການ. ຄະນະກຳມະການຈະແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ດຳເນີນມາດຕະການສຸກເສີນຕາມການສະເໜີແນະຂອງຄະນະກຳມະການ ແລະ ກ່ຽວກັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄະນະກຳມະການໄດ້ຮັບຈາກລັດພາຄີ.

4. ຄະນະກຳມະການ ຈະສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການຮ່ວມມືກັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈົນກວ່າທີ່ຊາຕາກຳຂອງບຸກຄົນຜູ້ທີ່ຖືກຊອກຫານັ້ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 31

1. ໃນເວລາໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຫຼື ຫຼັງຈາກນັ້ນໃນເວລາໃດກໍໄດ້ ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງສາມາດຖະແຫຼງວ່າ ຕົນຮັບຮູ້ສິດອຳນາດຂອງຄະນະກຳມະການໃນການຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາໜັງສືແຈ້ງຄວາມຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ໃນນາມຂອງບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດສານຂອງລັດພາຄີນັ້ນ ຊຶ່ງໄດ້ກ່າວອ້າງວ່າ ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການລະເມີດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍລັດພາຄີ. ຄະນະກຳມະການຈະບໍ່ຮັບໜັງສືແຈ້ງຄວາມໃດທີ່ກ່ຽວກັບລັດພາຄີທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ຖະແຫຼງຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

2. ຄະນະກຳມະການຈະຖືວ່າໜັງສືແຈ້ງຄວາມບໍ່ເປັນທີ່ຮັບເອົາໄດ້ ເພື່ອພິຈາລະນາໃນກໍລະນີ:

- (ກ) ໜັງສືແຈ້ງຄວາມບໍ່ໄດ້ບົ່ງບອກຊື່;

- (ຂ) ຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມທີ່ເປັນການສວຍໃຊ້ສິດໃນການສົ່ງແຈ້ງຄວາມຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍານີ້;
- (ຄ) ເລື່ອງດຽວກັນນັ້ນກຳລັງຖືກພິຈາລະນາດ້ວຍກົນໄກອື່ນຂອງການສືບສວນ ຫຼື ແກ້ໄຂໃນລັກສະນະ ດຽວກັນ; ຫຼື ໃນກໍລະນີ
- (ງ) ທຸກວິທີການແກ້ໄຂທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນຍັງບໍ່ທັນຖືກນຳໃຊ້ໝົດ. ຫຼັກການນີ້ຈະບໍ່ເປັນກົດ ຕາຍຕົວຖ້າວ່າ ການນຳໃຊ້ວິທີການແກ້ໄຂນີ້ແກ່ຍາວເກີນຄວນ;

3. ຖ້າຄະນະກຳມະການຫາກພິຈາລະນາວ່າ ຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມນັ້ນມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນຕາມຂໍ້ຮຽກຮ້ອງ ໃນວັກທີ 2 ຂອງມາດຕານີ້, ຄະນະກຳມະການຈະຈັດສົ່ງຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມນັ້ນ ໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍ ສະເໜີໃຫ້ລັດພາຄີ ໃຫ້ຂໍ້ສັງເກດ ແລະ ມີຄຳເຫັນພາຍໃນກຳນົດເລລາທີ່ຄະນະກຳມະການກຳນົດໃຫ້.

4. ໃນທຸກເວລາພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມ ແລະ ກ່ອນການຕັດສິນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຫຼັງສື ແຈ້ງຄວາມນັ້ນ ຄະນະກຳມະການມີສິດສະເໜີເຖິງລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ ເພື່ອພິຈາລະນາເປັນການ ຮີບດ່ວນວ່າ ລັດພາຄີດັ່ງກ່າວຄວນເອົາມາດຕະການຊົ່ວຄາວທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນຄວາມເສຍຫາຍອາດ ຈະເກີດຂຶ້ນກັບຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຍ້ອນການລະເມີດທີ່ໄດ້ກ່າວຫານັ້ນ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດປົວແປງໄດ້.

5. ຄະນະກຳມະການ ຈະເປີດກອງປະຊຸມແບບປິດລັບໃນເວລາພິຈາລະນາຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມພາຍໃຕ້ ມາດຕານີ້. ຄະນະກຳມະການຈະແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າຂອງຜູ້ຂຽນຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມກ່ຽວກັບຄຳຕອບຂອງລັດພາຄີທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ. ເມື່ອຄະນະກຳມະການຕົກລົງປິດກອງປະຊຸມພິຈາລະນານັ້ນ, ຄະນະກຳມະການ ຈະແຈ້ງຄວາມ ເຫັນຂອງຕົນໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ເຈົ້າຂອງຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມ.

ມາດຕາ 32

ລັດພາຄີໜຶ່ງຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີສິດຖະແຫຼງໄດ້ທຸກເມື່ອວ່າ ຕົນຮັບຮູ້ອຳນາດຂອງຄະນະ ກຳມະການໃນການຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາຫຼັງສືແຈ້ງຄວາມຈາກລັດພາຄີໃດໜຶ່ງທີ່ກ່າວຫາອີກລັດພາຄີໜຶ່ງ ວ່າ ລັດພາຄີນັ້ນບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນຕາມສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້. ຄະນະກຳມະການຈະບໍ່ຮັບຫຼັງສືແຈ້ງ ຄວາມທີ່ກ່ຽວກັບ ຫຼື ຈາກລັດພາຄີທີ່ບໍ່ໄດ້ຖະແຫຼງຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ມາດຕາ 33

1. ຖ້າຄະນະກຳມະການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປັນໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າ ມີລັດພາຄີໃດໜຶ່ງກຳລັງລະເມີດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຢ່າງຮ້າຍແຮງ, ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ຄະນະກຳມະການສາມາດສະເໜີໃຫ້ສະມາຊິກຄະນະກຳມະການຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງໄປຢັ້ງຢືນຢາມລັດດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເກັບກຳສະພາບແລ້ວລາຍງານຕໍ່ຄະນະກຳມະການ.

2. ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນກ່ຽວກັບແຜນການຢັ້ງຢືນຢາມຂອງສະມາຊິກຄະນະກຳມະການ, ໂດຍບົ່ງບອກເຖິງການປະກອບຄະນະຜູ້ແທນ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງການຢັ້ງຢືນຢາມ. ລັດພາຄີນັ້ນຈະຕ້ອງຕອບຄະນະກຳມະການໃນເວລາອັນຄວນ.

3. ເມື່ອໄດ້ຮັບຂໍ້ສະເໜີທີ່ມີເຫດຜົນຈາກລັດພາຄີ, ຄະນະກຳມະການອາດຈະໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງແຜນການຢັ້ງຢືນຢາມນັ້ນ.

4. ຖ້າວ່າລັດພາຄີເຫັນດີນຳແຜນການຢັ້ງຢືນຢາມ, ຄະນະກຳມະການແລະລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ເພື່ອກຳນົດຮູບແບບການຢັ້ງຢືນຢາມ ແລະ ລັດພາຄີຈະຕ້ອງສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທຸກຢ່າງທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ເພື່ອຊ່ວຍຄະນະກຳມະການສຳເລັດການຢັ້ງຢືນຢາມຢ່າງຈົບງາມ.

5. ຫຼັງຈາກການຢັ້ງຢືນຢາມ, ຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບກ່ຽວກັບຂໍ້ສັງເກດ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ.

ມາດຕາ 34

ຖ້າວ່າ ຄະນະກຳມະການ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄະນະກຳມະການເຫັນວ່າ ບັນຈຸຫຼັກຖານໜັກແໜ້ນວ່າ ການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບກຳລັງຖືກປະຕິບັດຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ຫຼື ເປັນລະບົບໃນດິນແດນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ສິດອຳນາດສານຂອງລັດພາຄີໃດໜຶ່ງ, ພາຍຫຼັງໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສະພາບດັ່ງກ່າວຈາກລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ, ຄະນະກຳມະການສາມາດນຳເອົາເລື່ອງດັ່ງກ່າວສະເໜີຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໂດຍດ່ວນ, ໂດຍຜ່ານເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 35

1. ຄະນະກຳມະການຈະມີສິດສະເພາະແຕ່ບັນຫາການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຊຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນພາຍຫຼັງສົນທິສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.
2. ຖ້າລັດໃດໜຶ່ງກາຍເປັນລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ພາຍຫຼັງທີ່ສົນທິສັນຍາໄດ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ແລ້ວ, ພັນທະຂອງລັດດັ່ງກ່າວຕໍ່ຄະນະກຳມະການຈະພົວພັນເຖິງສະເພາະແຕ່ການຫາຍສາບສູນເທົ່ານັ້ນ ຊຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນພາຍຫຼັງສົນທິສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 36

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານປະຈຳປີ ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳຂອງຕົນພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີ ແລະ ໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ກ່ອນຄຳສັ່ງເກດໜຶ່ງກ່ຽວກັບລັດພາຄີໜຶ່ງຈະຖືກຈັດພິມໃນບົດລາຍງານປະຈຳປີ, ລັດພາຄີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບແຈ້ງລ່ວງໜ້າແລະຈະຕ້ອງມີເວລາສົມເຫດສົມຜົນ ເພື່ອໃຫ້ຄຳຕອບ. ລັດພາຄີນີ້ສາມາດສະເໜີຈັດພິມຄຳເຫັນ ຫຼື ຂໍ້ສັ່ງເກດໃນບົດລາຍງານ.

ພາກທີ III

ມາດຕາ 37

ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຂັ້ນຍັດໃດໆທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນດ້ວຍການບັງຄັບ ຊຶ່ງອາດຈະກຳນົດໄວ້ໃນ:

(ກ) ກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີ;

(ຂ) ກົດໝາຍສາກົນມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບລັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 38

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດຮັບການລົງນາມຂອງບັນດາລັດສະມາຊິກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຈາກບັນດາລັດສະມາຊິກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ສານໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຈະຕ້ອງຍື່ນນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

3. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດຮັບການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງບັນດາລັດສະມາຊິກສະຫະປະຊາຊາດ. ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຈະມີຜົນໂດຍການຍື່ນສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່.

ມາດຕາ 39

1. ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີ 30 ພາຍຫຼັງມື້ທີ່ໄດ້ຍື່ນສານສັດຕະຍາບັນ, ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ສະບັບທີຊາວ ຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ສຳລັບລັດທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ພາຍຫຼັງມີການຍື່ນສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີສະບັບທີຊາວ, ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ໃນມື້ທີສາມສິບນັບແຕ່ວັນທີ່ຍື່ນສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງລັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 40

ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ທຸກລັດສະມາຊິກຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ທຸກລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ກ່ຽວກັບເລື່ອງຕ່າງໆລຸ່ມນີ້:

(ກ) ການລົງນາມ, ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຕາມມາດຕາ 38;

(ຂ) ວັນທີທີ່ສົນທິສັນຍາເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕາມມາດຕາ 39.

ມາດຕາ 41

ຂັ້ນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະນຳໃຊ້ກັບທຸກເຂດແຄວ້ນຂອງບັນດາລັດສະຫະພັນໂດຍປາສະຈາກການຈຳກັດ ຫຼື ຂໍ້ຍົກເວັ້ນໃດໆ.

ມາດຕາ 42

1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃດໆທີ່ເກີດຂຶ້ນລະຫວ່າງສອງ ຫຼື ຫຼາຍລັດພາຄີດ້ວຍກັນກ່ຽວກັບການຕີຄວາມໝາຍ ຫຼື ການນຳໃຊ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ດ້ວຍການເຈລະຈາ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການທີ່ໄດ້ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງໃນສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ສານອານຸຍາໂຕຕຸລາການ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ. ຖ້າວ່າພາຍໃນຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ສະເໜີຂໍການຕັດສິນຂອງສານອະນຸຍາໂຕຕຸລາ

ການ, ຄູ່ກໍລະນີບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງສານອານຸຍາໂຕຕຸລາການ, ຄູ່ກໍລະນີຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງມີສິດນຳຂໍຂັດແຍ່ງນີ້ຂຶ້ນສານຍຸຕິທຳສາກົນ.

2. ໃນເວລາລົງນາມ ຫຼື ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ລັດໃດໜຶ່ງສາມາດຖະແຫຼງວ່າຕົນບໍ່ຖືວ່າຕົນຖືກຜູກມັດໂດຍຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້. ລັດພາຄີອື່ນໆ ຈະບໍ່ຖືກຜູກມັດໂດຍຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ໃນສ່ວນທີ່ພົວພັນກັບລັດ ທີ່ໄດ້ມີການຖະແຫຼງຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

3. ລັດພາຄີໃດທີ່ໄດ້ຖະແຫຼງຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກທີ 2 ຂອງມາດຕານີ້ ສາມາດຖອນຄຳຖະແຫຼງໄດ້ທຸກເມື່ອ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 43

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແມ່ນປາສະຈາກການກະທົບທີ່ເປັນຜົນເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ, ລວມທັງພັນທະຂອງບັນດາພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາເຊີແນວສະບັບລົງວັນທີ 12 ສິງຫາ 1949 ແລະ ສອງອານຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມ ສະບັບລົງວັນທີ 8 ມິຖຸນາ 1977 ຂອງບັນດາສິນທິສັນຍາເຫຼົ່ານັ້ນ, ປາສະຈາກຜົນເສຍຫາຍແກ່ກາລະໂອກາດຂອງທຸກລັດພາຄີໃນການມອບສິດໃຫ້ຄະນະກຳມະການກາແດງສາກົນຢັ້ງຢືມຢາມສະຖານທີ່ກັກຂັງຕ່າງໆ ໃນສະຖານນະການທີ່ບໍ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ.

ມາດຕາ 44

1. ທຸກລັດພາຄີມີສິດສະເໜີດັດແກ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍຍື່ນຂໍສະເໜີດັດແກ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຫຼັງຈາກນັ້ນຈະແຈ້ງຂໍສະເໜີດັດແກ້ນັ້ນໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຊາບ ພ້ອມທັງສະເໜີໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີເຫຼົ່ານັ້ນປຶກສາແຈ້ງວ່າ ພວກເຂົາເຫັນດີຈັດກອງປະຊຸມບັນດາລັດພາຄີເພື່ອຈຸດປະສົງພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງກ່ຽວກັບຂໍສະເໜີດັດແກ້ສິນທິສັນຍາ. ໃນກໍລະນີມີລັດພາຄີຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນລັດພາຄີໄດ້ແຈ້ງພາຍໃນກຳນົດສີ່ເດືອນນັບແຕ່ມີແຈ້ງການຂອງເລຂາທິການໃຫຍ່ວ່າ ພວກເຂົາເຫັນດີຈັດກອງປະຊຸມຄືດັ່ງກ່າວນັ້ນ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຮຽກຮວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ຂໍ້ດັດແກ້ໃດໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂດຍສູງສ່ວນຫຼາຍສອງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີທີ່ມີໜ້າ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງໃນກອງປະຊຸມນັ້ນ ຈະຕ້ອງຖືກສະເໜີໂດຍເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີຮັບຮອງ.

3. ຂໍ້ດັດແກ້ໃດທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອສອງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາຕາມຂັ້ນຕອນຂອງລັດຖະທຳມະນູນຂອງຕົນ

4. ເມື່ອຂໍ້ດັດແກ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ຂໍ້ດັດແກ້ເຫຼົ່ານັ້ນຈະຜູກມັດບັນດາລັດພາຄີທີ່ໄດ້ຮັບຮອງມັນ, ລັດພາຄີອື່ນໆ ຍັງຖືກຜູກມັດໂດຍຂໍ້ບັນຍັດຂອງສິນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ດັດແກ້ຜ່ານມາໃດໆ ທີ່ບັນດາລັດພາຄີເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 45

1. ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງສະບັບພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ຣັດເຊຍ ແລະ ແອັດປາຍທີ່ມີຄຸນຄ່າເປັນສະບັບຕົ້ນເທົ່າທຽມກັນນັ້ນ ຈະຕ້ອງຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງສົ່ງສະບັບສຳເນົາທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນແລ້ວໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີທັງໝົດຕາມມາດຕາ 38.

ອານຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ກ່ຽວກັບ ການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ

ລັດພາຄີຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້

ພິຈາລະນາວ່າ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເຖິງຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມບົດບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ມາດຕາ 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 ແລະ 36 ຈຶ່ງເຫັນສົມຄວນວ່າ ຈະຕ້ອງຂະຫຍາຍມາດຕະການທີ່ປະເທດພາຄີຄວນດຳເນີນການ ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນການປົກປ້ອງເດັກຈາກການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ.

ພິຈາລະນາອີກວ່າ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ໄດ້ຍອມຮັບເຖິງສິດຂອງເດັກທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຈາກການເຮັດວຽກງານທີ່ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍ ຫຼື ກົດຂວາງຕໍ່ການໄດ້ຮັບການສຶກສາຂອງເດັກ ຫຼື ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ຫຼື ພັດທະນາການທາງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ຈິດວິນຍານ, ສິນທຳ ຫຼື ທາງສັງຄົມຂອງເດັກ.

ດ້ວຍຄວາມເປັນຫວ່ງກັນ ຕໍ່ການຍົກຍ້າຍເດັກລະຫວ່າງປະເທດອັນມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອການຄ້າຂາຍເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ຫຼື ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ ທີ່ນັບມື້ມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ.

ດ້ວຍຄວາມເປັນຫວ່ງກັນຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ຕໍ່ການປະຕິບັດທີ່ກວ້າງຂວາງ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງຂອງການທ່ອງທ່ຽວທາງເພດເດັກ ເຊິ່ງເດັກຢູ່ໃນພາວະທີ່ອ່ອນແອ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ໄພອັນຕະລາຍ ເນື່ອງຈາກການທ່ອງທ່ຽວທາງເພດເດັກ ເປັນການສົ່ງເສີມໂດຍກົງຕໍ່ການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ.

ຮັບຮູ້ວ່າ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ອັນຕະລາຍຈຳນວນໜຶ່ງ ລວມທັງເດັກຍິງແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງສູງຫຼາຍຕໍ່ການຖືກ (ເອົາລັດເອົາປຽບ) ຊຸດຮີດທາງເພດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍອມຮັບວ່າເດັກຍິງແມ່ນກຸ່ມທີ່ມີຈຳນວນຫຼາຍກວ່າໝູ່ ໃນບັນດາຜູ້ທີ່ຖືກ (ເອົາລັດເອົາປຽບ) ຊຸດຮີດທາງເພດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ດ້ວຍຄວາມເປັນຫວ່ງກັນ ຕໍ່ການມີສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຢູ່ໃນອິນເຕີເນັດ ແລະ ກ່ຽວກັບເທັກໂນໂລຊີອື່ນໆ ແລະ ການຮຽກຮ້ອງຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສາກົນວ່າດ້ວຍການສະກັດກັ້ນ, ຕ້ານສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກໃນອິນເຕີເນັດ, ຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນຢູ່ນະຄອນວຽນນາ ໃນປີ 1999, ໂດຍສະເພາະຂໍ້ສະຫລຸບຂອງການປະຊຸມທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາທົ່ວໂລກ ໃນການຜະລິດ, ການແຈກຈ່າຍ, ການສົ່ງອອກ, ການສື່ສານ, ການນຳເຂົ້າ, ການມີໄວ້ຄອບຄອງໂດຍເຈດຕະນາ ແລະ ການໂຄສະນາສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກ, ການເນັ້ນຢຳເຖິງຄວາມສຳຄັນໃນການຮ່ວມມືກັນຢ່າງໃກ້ຊິດ ແລະ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງພາກລັດຖະບານ ແລະ ກັບອຸດສະຫະກຳອິນເຕີເນັດ.

ເຊື່ອວ່າການກຳຈັດການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມິກອານາຈານກ່ຽວກັບເດັກ ຈະໄດ້ຮັບການອຳນວຍຄວາມສະດວກໂດຍການຮັບຮອງເອົາແນວທາງທີ່ເປັນແບບດຽວກັນ, ກ່າວເຖິງປັດໄຈສິ່ງເສີມ ລວມທັງຄວາມດ້ອຍພັດທະນາ, ຄວາມທຸກຍາກ, ຄວາມແຕກໂຕນັກທາງເສດຖະກິດ, ໂຄງສ້າງທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ບໍ່ເປັນທຳ, ຄອບຄົວທີ່ບົກຟ່ອງໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ການຂາດການສຶກສາ, ການອົບພະຍົບຈາກຊົນນະບົດມາສູ່ຕົວເມືອງ, ການຈຳແນກທາງເພດ, ພຶດຕິກຳທາງເພດທີ່ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຫຍ່, ການປະຕິບັດທາງວັດທະນະທຳທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ຄວາມຂັດແຍ່ງທາງກຳລັງອາວຸດ ແລະ ການຄ້າຂາຍເດັກນ້ອຍ.

ເຊື່ອອີກວ່າຄວາມພະຍາຍາມໃນການປຸກຈິດສຳນຶກຕໍ່ສາທາລະນະຊົນ ແມ່ນຈຳເປັນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກໃນການຄ້າເດັກ (ຜູ້ຊື້), ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມິກອານາຈານກ່ຽວກັບເດັກ ແລະ ເຊື່ອໃນຄວາມສຳຄັນຂອງການເສີມສ້າງການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນໃນລະດັບໂລກຂອງຜູ້ທີ່ມີບົດບາດທັງຫຼາຍ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງການປັບປຸງການປະຕິບັດກົດໝາຍໃນລະດັບປະເທດໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ຮັບຮູ້ເຖິງບົດບັນຍັດຂອງເອກະສານກົດໝາຍສາກົນທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ ລວມທັງສົນທິສັນຍາເຮັກ ວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນການຮັບເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງລະຫວ່າງປະເທດ, ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນທາງແພ່ງຕໍ່ການການລັກພາຕົວເດັກລະຫວ່າງປະເທດ, ສົນທິສັນຍາເຮັກ ວ່າດ້ວຍ ເຂດອຳນາດ, ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ, ການຮັບຮູ້, ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ການຮ່ວມມື ກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ມາດຕະການໃນການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ສົນທິສັນຍາອົງການແຮງງານສາກົນສະບັບເລກທີ 182 ວ່າດ້ວຍ ການເກືອດຫ້າມ ແລະ ການດຳເນີນການໂດຍທັນທີໃນການກຳຈັດຮູບແບບ ທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຂອງການໃຊ້ແຮງງານເດັກ.

ໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມໂດຍການສະໜັບສະໜູນຢ່າງລື້ນເຫຼືອ ຕໍ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຍືດໝັ້ນຢ່າງກ້ວາງຂວາງຂອງການສິ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຂອງເດັກທີ່ມີຢູ່.

ການຮັບຮູ້ຄວາມສຳຄັນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບົດບັນຍັດຂອງໂຄງການແຜນງານສຳລັບການປ້ອງກັນການຄ້າເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກ ແລະ ສິ່ງລາມິກອານາຈານກ່ຽວກັບເດັກ ແລະ ຂໍ້ຖະແຫລງ ແລະ ວາລະແຜນປະຕິບັດງານ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໃນກອງປະຊຸມລະດັບໂລກ ຕ້ານການຄ້າຂາຍທີ່ເອົາລັດເອົາປຽບທາງເພດເດັກ ຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນຢູ່ ສະຕ້ອກໂຮມ ແຕ່ວັນທີ 27-31 ສິງຫາ 1996 ແລະ ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຂອງອົງການສາກົນກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້.

ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມສຳຄັນຂອງຄຸນຄ່າທາງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ການພັດທະນາຢ່າງກົມກືນຂອງເດັກ.

ໄດ້ຕົກລົງກັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 1

ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງເກືອດຫ້າມການຄ້າຂາຍເດັກ, ການຄ້າປະເວນີ ແລະ ສິ່ງລາມີກອນກ່ຽວກັບເດັກ ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 2

ຈຸດປະສົງຂອງອານຸສັນຍານີ້:

- (ກ). ການຄ້າເດັກ ແມ່ນການກະທຳໃດໜຶ່ງ ຫຼື ການແລກປ່ຽນທີ່ສົ່ງມອບໂດຍບຸກຄົນໃດ ຫຼື ກຸ່ມບຸກຄົນ ໃດໄປຍັງບຸກຄົນໜຶ່ງ ຫຼື ກຸ່ມບຸກຄົນໜຶ່ງ ເພື່ອຄ່າຕອບແທນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຕອບແທນອື່ນໆ.
- (ຂ). ການຄ້າປະເວນີ ແມ່ນການໃຊ້ເດັກເຂົ້າໃນກິດຈະກຳທາງເພດ ເພື່ອຄ່າຕອບແທນ ຫຼື ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຕອບແທນໃນຮູບແບບອື່ນໆ.
- (ຄ). ສິ່ງລາມີກອນກ່ຽວກັບເດັກ ແມ່ນການນຳສະເໜີໃດໜຶ່ງ ໂດຍວິທີການໃດກໍຕາມທີ່ມີເດັກເຂົ້າກ່ຽວຂ້ອງໃນກິດຈະກຳທາງເພດຢ່າງແທ້ຈິງ ຫຼື ການນຳສະເໜີສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາຍເດັກ ຫຼື ຈາກການເຮັດຈຳລອງຂຶ້ນ ເພື່ອຈຸດປະສົງທາງເພດ.

ມາດຕາ 3

1. ລັດພາຄີແຕ່ລະລັດຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຢ່າງນ້ອຍການກະທຳ ແລະ ກິດຈະກຳຕໍ່ໄປນີ້ ໄດ້ບັນຈຸຢູ່ໃນກົດໝາຍອາຍາ ຫຼື ກົດໝາຍທີ່ມີໂທດທາງອາຍາຢ່າງເຕັມທີ່ ບໍ່ວ່າຄວາມຜິດເຫຼົ່ານັ້ນຈະກະທຳພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ຂ້າມປະເທດ ຫຼື ກະທຳໃນລັກສະນະເປັນສ່ວນບຸກຄົນ ຫຼື ກະທຳໃນລັກສະນະເປັນອົງກອນ:

(ກ). ໃນຂອບເຂດຄວາມໝາຍຂອງການຄ້າຂາຍເດັກ ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 2

1. ການສະເໜີ, ການສົ່ງມອບ ຫຼື ການຮັບເອົາເດັກນ້ອຍ ໂດຍວິທີໃດກໍຕາມເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການ:
 - ◆ ສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດທາງເພດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຈາກເດັກ
 - ◆ ຈັດສັ່ງອະໄວຍະຂອງເດັກເພື່ອຜົນກຳໄລ
 - ◆ ເຂົ້າໄປມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂອງເດັກໃນການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ.
2. ຄວາມຍິນຍອມທີ່ເກີດຈາກການຊັກຈູງຢ່າງບໍ່ເໝາະສົມ ໃນຖານະເປັນຄົນກາງໃນການເຈລະຈາເພື່ອຮັບເດັກເປັນລູກລ້ຽງ ຊຶ່ງເປັນການລະເມີດເອກະສານກົດໝາຍສາກົນໃນການຮັບເປັນລູກລ້ຽງທີ່ໃຊ້ປະຕິບັດຢູ່.

- (ຂ). ການສະເໜີ, ການໄດ້ມາ, ການຈັດຫາ ຫຼື ການຈັດໃຫ້ ຊຶ່ງເດັກເພື່ອການຄ້າປະເພນີເດັກ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 2.
- (ຄ). ການຜະລິດ, ການແຈກຈ່າຍ, ການເຜີຍແຜ່, ການນຳເຂົ້າ, ການສົ່ງອອກ, ການສະເໜີ, ການຂາຍ ຫຼື ການຄອບຄອງເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງສິ່ງລາມີກອນກ່ຽວກັບເດັກດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນມາດຕາ 2
2. ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຂອງຕົນ ລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນການເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມພະຍາຍາມໃນການລົງມືດຳເນີນການໃດໜຶ່ງດັ່ງກ່າວ ແລະ ການມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກະທຳໃດໜຶ່ງດັ່ງກ່າວ.
3. ແຕ່ລະລັດພາຄີຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຄວາມຜິດເຫຼົ່ານັ້ນຖືກລົງໂທດໄດ້ໂດຍບົດລົງໂທດທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງລັກສະນະທີ່ຮ້າຍແຮງຂອງຄວາມຜິດນັ້ນ.
4. ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຂອງຕົນ, ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອກຳນົດຄວາມຜິດຂອງນິຕິບຸກຄົນສຳລັບຄວາມຜິດທີ່ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ພາຍໃຕ້ຫຼັກການທາງກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີ ຄວາມຮັບຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນຂອງນິຕິບຸກຄົນອາດຈະເປັນຄວາມຮັບຜິດທາງອາຍາ, ທາງແພ່ງ ຫຼື ທາງບໍລິຫານ.
5. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການທາງກົດໝາຍ ແລະ ທາງດ້ານບໍລິຫານທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າບຸກຄົນທັງຫຼາຍທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການຮັບເປັນບຸດບຸນທຳ ເຮັດໄປໂດຍສອດຄ່ອງກັບເອກະສານດ້ານກົດໝາຍສາກົນທີ່ໃຊ້ປະຕິບັດຢູ່.

ມາດຕາ 4

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການດັ່ງກ່າວນັ້ນເທົ່າທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດຂອບເຂດອຳນາດຂອງຕົນເໜືອຄວາມຜິດທັງຫຼາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ວັກທີ 1, ເມື່ອຄວາມຜິດທັງຫຼາຍນັ້ນກະທຳຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ ຫຼື ເທິງເຮືອ ຫຼື ເຮືອບິນທີ່ຂຶ້ນທະບຽນຢູ່ໃນລັດນັ້ນ.
2. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການດັ່ງກ່າວນັ້ນເທົ່າທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດຂອບເຂດອຳນາດຂອງຕົນເໜືອຄວາມຜິດທັງຫຼາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ວັກທີ 1 ໃນກໍລະນີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
- (ກ). ເມື່ອຜູ້ທີ່ຖືກກ່າວຫາວ່າກະທຳຜິດເປັນຄົນຂອງລັດນັ້ນ ຫລື ບຸກຄົນທີ່ມີທີ່ຢູ່ອາໄສໃນດິນແດນຂອງລັດນັ້ນ.
- (ຂ). ເມື່ອຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນຄົນຊາດຂອງລັດນັ້ນ.

3. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການດັ່ງກ່າວນັ້ນເທົ່າທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອກຳນົດຂອບເຂດອຳນາດຂອງຕົນເໝືອຄວາມຜິດທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ເມື່ອຜູ້ຖືກກ່າວຫາວ່າກະທຳຜິດເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນດິນແດນຂອງລັດນັ້ນ ແລະ ລັດນັ້ນບໍ່ໄດ້ສົ່ງຕົວພວກເຂົາໄປຍັງອີກລັດໜຶ່ງ ບົນພື້ນຖານຄວາມຜິດນັ້ນໄດ້ກະທຳໂດຍຄົນຊາດຂອງຕົນ.
4. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ບໍ່ໄດ້ເປັນການຈຳກັດຂອບເຂດອຳນາດການດຳເນີນການທາງອາຍາທີ່ໃຊ້ຢູ່ຕາມກົດໝາຍພາຍໃນ.

ມາດຕາ 5

1. ຄວາມຜິດທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ຢູ່ໃນມາດຕາ 3 ວັກທີ 1 ຈະຕ້ອງຖືວ່າລວມຢູ່ໃນຄວາມຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໄດ້ ໃນສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໃດທີ່ມີຢູ່ລະຫວ່າງລັດພາຄີ ແລະ ຈະຕ້ອງລວມຢູ່ໃນຄວາມຜິດທີ່ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໄດ້ ໃນສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນທຸກໆສະບັບທີ່ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນລະຫວ່າງກັນໃນເວລາຕໍ່ມາຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວນັ້ນ.
2. ຫາກລັດພາຄີທີ່ກຳນົດໃຫ້ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂທີ່ມີຢູ່ຂອງສົນທິສັນຍາ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຈາກອີກລັດໜຶ່ງ ເຊິ່ງບໍ່ມີສົນທິສັນຍາສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນລັດນັ້ນອາດຈະພິຈາລະນາວ່າ ອານຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມສະບັບນີ້ເປັນພື້ນຖານທາງກົດໝາຍສຳລັບການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຈະຕ້ອງຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍຂອງລັດທີ່ໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍ.
3. ລັດພາຄີທັງຫຼາຍທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນຂຶ້ນຢູ່ກັບເງື່ອນໄຂຂອງການມີຢູ່ຂອງສົນທິສັນຍາ ຈະຕ້ອງຍອມຮັບຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເປັນຄວາມຜິດທີ່ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນລະຫວ່າງກັນໄດ້ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍຂອງລັດທີ່ໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍ.
4. ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນລະຫວ່າງລັດພາຄີທັງຫຼາຍ ຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຄືກັນກັບວ່າ ຄວາມຜິດນັ້ນບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ກະທຳໃນສະຖານທີ່ ທີ່ຄວາມຜິດເຫຼົ່ານັ້ນເກີດ ແຕ່ຍັງໄດ້ກະທຳຜິດໃນດິນແດນຂອງລັດທີ່ຈະຕ້ອງກຳນົດຂອບເຂດອຳນາດຕາມມາດຕາ 4 ອີກດ້ວຍ.
5. ຫາກຄຳຮ້ອງຂໍເພື່ອສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໂດຍກ່ຽວກັບຄວາມຜິດທີ່ກຳນົດລາຍລະອຽດໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ວັກທີ 1 ແລະ ລັດທີ່ໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂໍບໍ່ ຫຼື ຈະບໍ່ສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນບົນພື້ນຖານເລື່ອງສັນຊາດຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ ລັດນັ້ນຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ໃນການຍື່ນສະເໜີຄະດີຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຜູ້ມີອຳນາດຂອງຕົນ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຟ້ອງຮ້ອງດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 6

1. ບັນດາລັດພາຄີຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການໃຫ້ກັບລັດພາຄີອີກລັດໜຶ່ງ ຊຶ່ງມາດຕະການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຢ່າງຫລາຍທີ່ສຸດຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການສືບສວນສອບສວນ ຫຼື ຂະບວນການທາງອາຍາ ຫຼື ຂັ້ນຕອນສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ ທີ່ຮ້ອງຂໍໃນກ່ຽວກັບຄວາມຜິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 3 ວັກທີ 1 ລວມທັງການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການໃຫ້ໄດ້ມາຊຶ່ງຫຼັກຖານ ດ້ວຍການດຳເນີນການຕາມອຳນາດຂອງຕົນທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການດຳເນີນການຕາມຂັ້ນຕອນນັ້ນ.
2. ບັນດາລັດພາຄີຕ່າງໆ ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການຕາມພັນທະກໍລະນີຂອງຕົນພາຍໃຕ້ວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນແລະກັນ ທາງກົດໝາຍທີ່ອາດຈະມີຢູ່ລະຫວ່າງກັນ ໃນກໍລະນີບໍ່ມີສົນທິສັນຍາ ຫຼື ຂໍ້ຕົກລົງແບບນັ້ນ ລັດພາຄີທັງຫຼາຍຈະຕ້ອງຮັບດຳເນີນການໃຫ້ກັບລັດພາຄີອີກລັດໜຶ່ງ ຊຶ່ງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 7

- ພາຍໃຕ້ມາດຕາຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດຂອງຕົນບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງ
- (ກ) ດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອມີການຍຶດ ແລະ ຮີບຊັບຕາມທີ່ເໝາະສົມສຳລັບ:
 - 1) ສິ່ງຂອງເຊັ່ນ: ວັດສະດຸ, ຊັບສິນ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມືອື່ນ ທີ່ໃຊ້ກະທຳຄວາມຜິດ ຫຼື ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການກະທຳຄວາມຜິດພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້.
 - 2) ຜົນໄດ້ທີ່ໄດ້ມາຈາກຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ.
 - (ຂ) ດຳເນີນການຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຈາກລັດພາຄີອີກລັດໜຶ່ງ ເພື່ອຍຶດ ແລະ ຮີບຊັບສິນ ຫຼື ລາຍໄດ້ ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນວັກທີ (ກ) 1) ແລະ 2).
 - (ຄ) ດຳເນີນມາດຕະການທັງຫຼາຍໂດຍເລັ່ງໃສ່ການປິດຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຖາວອນ ຊຶ່ງສະຖານທີ່ ທີ່ໃຊ້ການກະທຳຄວາມຜິດດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ມາດຕາ 8

1. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບຮອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການປະຕິບັດທີ່ຕ້ອງຫ້າມພາຍໃຕ້ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງຂະບວນການທາງຍຸຕິທຳໂດຍສະເພາະ ດ້ວຍ:

- (ກ). ການຍອມຮັບຄວາມອ່ອນແອ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ອັນຕະລາຍຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ການປັບປຸງຂັ້ນຕອນ ເພື່ອຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຕ້ອງການພິເສດເຫຼົ່ານັ້ນ ລວມທັງຄວາມຕ້ອງການເປັນພິເສດໃນຖານະທີ່ເປັນພະຍານ.
 - (ຂ). ການແຈ້ງໃຫ້ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຊາບເຖິງສິດ, ຫຼັກການ ແລະ ຂອບເຂດຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເຫຼົ່ານັ້ນ, ໄລຍະເວລາ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງຂະບວນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ການແກ້ໄຂຄະດີຂອງເດັກຜູ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍເຫຼົ່ານັ້ນ.
 - (ຄ). ການອະນຸຍາດໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນ, ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມເປັນຫວ່ງຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃຫ້ໄດ້ຮັບການສະເໜີ ແລະ ພິຈາລະນາໃນຂະບວນການດຳເນີນຄະດີ ຊຶ່ງຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນລັກສະນະທີ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການດຳເນີນຄະດີຂອງກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ.
 - (ງ). ການຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ບັນດາການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມຕະຫຼອດຂະບວນການທາງກົດໝາຍ.
 - (ຈ). ການປົກປ້ອງທີ່ຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ສະຖານະຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ການດຳເນີນມາດຕະການທີ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຫລີກເວັ້ນການກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ທີ່ອາດຈະນຳໄປສູ່ການກຳນົດສະຖານະຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.
 - (ສ). ການໃຫ້ຄວາມປອດໄພສຳລັບເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນກໍລະນີທີ່ເໝາະສົມ ລວມທັງຄວາມປອດໄພຂອງຄອບຄົວ ແລະ ບັນດາພະຍານຕ່າງໆ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ ແລະ ການແກ້ແຄ້ນ.
 - (ຊ). ການຫລີກເວັ້ນຄວາມຊັກຊ້າໂດຍບໍ່ຈຳເປັນໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ມີການຊົດໃຊ້ຄ່າເສຍຫາຍແກ່ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.
2. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຄວາມບໍ່ຊັດເຈນໃນເລື່ອງຂອງອາຍຸທີ່ແທ້ຈິງຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຈະບໍ່ເປັນການກົດກັນການສືບສວນສອບສວນທາງອາຍາ ລວມທັງການສືບສວນສອບສວນເພື່ອກຳນົດອາຍຸຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍອີກດ້ວຍ.
 3. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ໃນການປະຕິບັດຕາມລະບົບຍຸຕິທຳທາງອາຍາຕໍ່ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກຄວາມຜິດທີ່ກຳນົດລາຍລະອຽດໄວ້ໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິລະນາກ່ອນສິ່ງອື່ນໃດ.
 4. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບຮອງເອົາມາດຕະການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຈະມີການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມໂດຍສະເພາະການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ດ້ານຈິດຕະວິທະຍາແກ່ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກກັບຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການກະທຳຜິດທີ່ໄດ້ຖືກກຳນົດໄວ້ພາຍໃຕ້ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້.

5. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບຮອງເອົາມາດຕະການ ໃນກໍລະນີທີ່ເຫມາະສົມເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມຊື່ສັດຂອງບຸກຄົນ ແລະ / ຫຼື ອົງການເຫລົ່ານັ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການປ້ອງກັນ ແລະ/ ຫລື ປົກປ້ອງ ແລະ ຟື້ນຟູເດັກນ້ອຍທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການກະທຳຜິດເຊັ່ນນັ້ນ.
6. ບໍ່ມີສິ່ງໃດໃນມາດຕານີ້ຈະໄດ້ຮັບການຕີຄວາມໝາຍໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສິດຂອງຜູ້ຕ້ອງຫາ ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢ່າງຍຸຕິທຳ ແລະ ບໍ່ເຂົ້າຂ້າງຝ່າຍໃດ.

ມາດຕາ 9

1. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບຮອງ ຫຼື ເພີ່ມທະວີ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເຜີຍແຜ່ບັນດາກົດໝາຍ, ມາດຕະການທາງດ້ານບໍລິຫານ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ໂຄງການທາງສັງຄົມ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດການກະທຳຜິດທີ່ກ່າວຢູ່ໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດເພື່ອປົກປ້ອງເດັກນ້ອຍຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ ແລະ ສ່ຽງຈາກອັນຕະລາຍຢ່າງຍິ່ງຈາກການກະທຳຜິດເຊັ່ນນັ້ນ.
2. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມ, ປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ສາທາລະນະຊົນ ລວມທັງເດັກນ້ອຍ ໂດຍຜ່ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ວຍວິທີການທັງໝົດທີ່ເຫມາະສົມ, ການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຈາກຄວາມຜິດທີ່ອ້າງເຖິງໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນການດຳເນີນການເພື່ອບັນລຸຕາມພັນທະກໍລະນີພາຍໃຕ້ມາດຕານີ້, ບັນດາລັດພາຄີຈະກະຕຸກຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເດັກນ້ອຍ ແລະ ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນໂຄງການຂໍ້ມູນຂ່າວສານການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນັ້ນ ລວມທັງໃນລະດັບສາກົນອີກດ້ວຍ.
3. ບັນດາລັດພາຄີຈະດຳເນີນມາດຕະການທີ່ສາມາດກະທຳໄດ້ ເພື່ອແນໃສ່ການຮັບປະກັນວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມທັງໝົດ ແກ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການກະທຳຜິດເຊັ່ນນັ້ນ ລວມທັງການກັບຄືນສູ່ສັງຄົມຢ່າງສົມບູນຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ໃນການຟື້ນຟູທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຢ່າງຄົບຖ້ວນຂອງພວກເຂົາ.
4. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍທັງໝົດຈາກການກະທຳຜິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນລາຍລະອຽດໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ເຂົ້າເຖິງຢ່າງຄົບຖ້ວນຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຊົດໃຊ້ສຳລັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກຜູ້ທີ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບທາງກົດໝາຍໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກ.
5. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການທີ່ເຫມາະສົມ ທີ່ແນໃສ່ເກືອດຫ້າມຢ່າງມີປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ບັນດາສື່ໂຄສະນາຕ່າງໆທີ່ຖືວ່າເປັນຄວາມຜິດ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 10

1. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງດຳເນີນຂັ້ນຕອນທັງໝົດທີ່ຈຳເປັນເພື່ອເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືສາກົນ ໂດຍການສ້າງຂໍ້ຕົກລົງຫຼາຍຝ່າຍໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສອງຝ່າຍ ເພື່ອປ້ອງກັນ, ຄົ້ນຫາ, ສືບສວນສອບສວນດຳເນີນຄະດີ ແລະ ລົງໂທດບຸກຄົນທີ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການກະທຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າຂາຍເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກນ້ອຍ, ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກນ້ອຍ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທີ່ໃຊ້ເດັກ ເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວທາງເພດເດັກ. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການປະສານງານສາກົນລະຫວ່າງເຈົ້າໜ້າທີ່, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ.
2. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ໃນການຟື້ນຟູທັງທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ ການສົ່ງກັບຄືນສູ່ສັງຄົມ ແລະ ການກັບຄືນສູ່ທີ່ຢູ່ອາໄສ.
3. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອແກ້ໄຂສາຍເຫດຕົ້ນຕໍເຊັ່ນ ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ດ້ອຍພັດທະນາ ທີ່ເປັນສ່ວນເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ງ່າຍໃນການຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຄ້າຂາຍເດັກ, ການຄ້າປະເວນີເດັກນ້ອຍ, ສິ່ງລາມີກອນາຈານກ່ຽວກັບເດັກນ້ອຍ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທາງເພດເດັກ.
4. ບັນດາລັດພາຄີທີ່ຈະເຮັດປະຕິບັດໄດ້ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະຕ້ອງຈັດທາການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນ, ເຕັກນິກວິຊາການ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານອື່ນໆ ໂດຍຜ່ານໂຄງການຫຼາຍຝ່າຍ, ພາກພື້ນ, ສອງຝ່າຍ ຫລື ໂຄງການອື່ນໆ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ.

ມາດຕາ 11

ບໍ່ມີສິ່ງໃດໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ບົດບັນຍັດໃດ ຊຶ່ງຈະນຳໄປສູ່ການຄຳນຶງເຖິງສິດຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ຫຼາຍກວ່າ ແລະ ທີ່ອາດຈະມີຢູ່ໃນ:

- (ກ). ກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີ,
- (ຂ). ກົດໝາຍສາກົນທີ່ມີຜົນບັງໃຊ້ຕໍ່ລັດພາຄີນັ້ນ.

ມາດຕາ 12

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານຕໍ່ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ພາຍໃນສອງປີຫຼັງຈາກການ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຕໍ່ລັດພາຄີນັ້ນ ໂດຍໃຫ້ຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ລັດພາຄີໄດ້ດຳເນີນການເພື່ອປະຕິບັດຕາມບົດບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາ.

2. ພາຍຫຼັງຍື່ນບົດລາຍງານສົມບູນຄົບຖ້ວນ ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງລວບລວມໄວ້ໃນບົດລາຍງານທີ່ລັດໄດ້ສະເໜີຕໍ່ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ຕາມມາດ 44 ສົນທິສັນຍາ ຊຶ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມໃດໆ ທີ່ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດຕາມອານຸສັນຍາສະບັບນີ້. ບັນດາລັດພາຄີອື່ນຂອງອະນຸສັນຍາຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານໃນທຸກໆ 5 ປີ.
3. ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ອາດຮ້ອງຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມຈາກລັດພາຄີຕ່າງໆກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມອານຸສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 13

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດໃຫ້ມີການລົງນາມໂດຍລັດພາຄີຕ່າງໆ ທີ່ເປັນພາຄີ ຫຼື ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາ.
2. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ເປີດໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມໂດຍລັດພາຄີທີ່ເປັນພາຄີ ຫຼື ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາ. ສານໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມຈະຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 14

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍໃນສາມເດືອນ ຫຼັງຈາກສານໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມສະບັບທີສິບ ໄດ້ຮັບການເກັບຮັກສາໄວ້.
2. ສຳລັບແຕ່ລະລັດພາຄີທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຫຼັງຈາກອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ຕ້ອງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຫຼັງຈາກໜຶ່ງເດືອນ ນັບຈາກວັນທີ່ມີການສານໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມຂອງລັດພາຄີນັ້ນ.

ມາດຕາ 15

1. ລັດພາຄີໃດໜຶ່ງອາດຖອນຕົວອອກຈາກອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ທຸກເວລາ ໂດຍການແຈ້ງເປັນລາຍອັກສອນຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຜູ້ຊຶ່ງຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ລັດພາຄີອື່ນໆຂອງສົນທິສັນຍາ ແລະ ບັນດາລັດພາຄີຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາພາຍຫຼັງຈາກນັ້ນ. ການຖອນຕົວຈະມີຜົນຫຼັງຈາກໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນທີ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບການແຈ້ງ.

2. ການຖອນຕົວເຊັ່ນນັ້ນ ຈະບໍ່ເປັນການປົດປ່ອຍລັດພາຄືຈາກພັນທະກໍລະນີ ພາຍໃຕ້ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການກະທຳຜິດຂຶ້ນກ່ອນວັນທີ່ການຖອນຕົວຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ການຖອນຕົວແບບນັ້ນຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບໃນທາງໃດໆ ຕໍ່ການພິຈາລະນາທີ່ຍັງດຳເນີນຢູ່ໃນເລື່ອງໃດທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການພິຈາລະນາຂອງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ກ່ອນວັນທີ່ການຖອນຕົວຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

ມາດຕາ 16

1. ລັດພາຄືໃດໜຶ່ງອາດຈະສະເໜີຂໍ້ດັດແກ້ ແລະ ຍື່ນຕໍ່ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ຈາກນັ້ນເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຕ້ອງສົ່ງຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ສະເໜີມາ ໄປຍັງບັນດາລັດພາຄືຕ່າງໆ ພ້ອມດຽວກັນກັບຄຳເຫັນດີ ຫຼື ບໍ່ເຫັນດີໃນການຈັດກອງປະຊຸມລະຫວ່າງລັດພາຄືຕ່າງໆ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງຕໍ່ຂໍ້ດັດແກ້ນັ້ນ ຫຼື ບໍ່. ໃນກໍລະນີທີ່ພາຍໃນ 4 ເດືອນນັບຈາກວັນທີ່ໄດ້ແຈ້ງຂໍສະເໜີດັ່ງກ່າວນັ້ນ, ມີຢ່າງນ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄືເຫັນດີກັບການຈັດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີການປະຊຸມພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງສະຫະປະຊາຊາດ. ຂໍ້ດັດແກ້ໃດໆທີ່ໄດ້ຮັບຮອງໂດຍລັດພາຄືສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງໃນກອງປະຊຸມ ຈະຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອໃຫ້ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ.
2. ຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຕາມວັກທີ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ເມື່ອໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບດ້ວຍຄະແນນສຽງສ່ວນຫຼາຍ ຈຳນວນສອງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄື.
3. ເມື່ອຂໍ້ດັດແກ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ຂໍ້ດັດແກ້ເຫຼົ່ານັ້ນຈະມີຜົນຜູກມັດຕໍ່ບັນດາລັດພາຄືຕ່າງໆ ທີ່ໃຫ້ການຍອມຮັບ. ລັດພາຄືອື່ນໆ ຈະຍັງຄົງຜູກພັນຕາມບົດບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຂໍ້ດັດແກ້ອື່ນໆກ່ອນໜ້ານັ້ນ ທີ່ລັດພາຄືເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ໃຫ້ການຍອມຮັບ.

ມາດຕາ 17

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ຈັດພິມເປັນພາສາຮັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ລັດເຊຍ ແລະ ແອັດສະປາຍ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງເທົ່າທຽມກັນ ຊຶ່ງຂຶ້ນທະບຽນເກັບຮັກສາໄວ້ນຳອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.
2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະຈັດສົ່ງສຳເນົາໜັງສືຮັບຮອງຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃຫ້ແກ່ບັນດາລັດພາຄືຕ່າງໆຂອງສົນທິສັນຍາ ແລະ ລັດພາຄືທັງໝົດທີ່ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາ.

**ອານຸສັນຍາຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ
ກ່ຽວກັບການເອົາເດັກເຂົ້າຮ່ວມໃນການ ປະທະກັນທາງດ້ານອາວຸດ**

ຮັບຮອງເອົາ ແລະ ເປີດສຳລັບການລົງນາມດ້ວຍຍັດຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ສປຊ ເລກທີ 54/ 263

ລົງວັນທີ 25 ພຶດສະພາ 2000

ເລີ່ມມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ວັນທີ 12 ກຸມພາ 2002 ໂດຍສອດຄ່ອງກັບມາດຕາ 10.

ບັນດາລັດພາຄີອານຸສັນຍາສະບັບນີ້,

ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຢ່າງຖ້ວມລ້ຽນສຳລັບສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ອັນສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄຳໝັ້ນສັນຍາອັນກວ້າງຂວາງທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອແນໃສ່ພະຍາຍາມສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຂອງເດັກນັ້ນ,

ໂດຍຍືນຍັນອີກວ່າ ບັນດາສິດຂອງເດັກນັ້ນໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງແບບພິເສດ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສືບຕໍ່ປັບປຸງສະພາບຂອງເດັກນັ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກ, ກໍຄືເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການສຶກສາຂອງເດັກໃນເງື່ອນໄຂສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ,

ດ້ວຍຄວາມກັງວົນ ຈາກຜົນກະທົບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ແຜ່ຂະຫຍາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງຂອງການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ແລະ ຜົນກະທົບໄລຍະຍາວຂອງມັນຕໍ່ສັນຕິພາບ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ,

ໂດຍກ່າວປະນາມ ການຖືເອົາເດັກນັ້ນເປັນເປົ້າໝາຍໃນສະຖານະການການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ແລະ ການໂຈມຕີໂດຍກົງຕໍ່ບັນດາສະຖານທີ່ ທີ່ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາກົນ, ລວມທັງສະຖານທີ່ທີ່ມີເດັກນັ້ນເຊັ່ນ ໂຮງຮຽນ ແລະ ໂຮງໝໍ,

ໂດຍຮັບຮູ້ ການຮັບຮອງທຳມະນູນໂຮມວ່າດ້ວຍສານອາຍາສາກົນ ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລວມຢູ່ໃນນັ້ນເປັນອາຊະຍາກຳສົງຄາມ ຫຼື ການເກນເດັກນັ້ນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 15 ປີ ໄປເປັນທະຫານ ຫຼື ນຳໃຊ້ພວກເຂົາ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການປະທະກັນລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ,

ໂດຍພິຈາລະນາເຫັນວ່າ ເພື່ອສືບຕໍ່ເພີ່ມທະວີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາສິດຂອງເດັກນັ້ນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງເພີ່ມທະວີການປົກປ້ອງເດັກນັ້ນຈາກການເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ມາດຕາ 1 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ກຳນົດວ່າເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ເດັກນັ້ນໝາຍເຖິງທຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 18 ປີ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີກົດໝາຍທີ່ມີຜົນນຳໃຊ້ໄດ້ກຳນົດອາຍຸສູງກວ່ານັ້ນ,

ໂດຍເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ອານຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ຊຶ່ງເພີ່ມອາຍຸໃນການເຂົ້າຮ່ວມກຳລັງປະກອບອາວຸດ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການຜົນປະໂຫຍດອັນສູງສຸດຂອງເດັກຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາກ່ອນໝູ່ໃນບັນດາການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເດັກນັ້ນ,

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ກອງປະຊຸມສາກົນຄັ້ງທີ 26 ຂອງຄະນະກຳມະການກາແດງ ແລະ ກາຊິກວົງເດືອນ ແດງສາກົນ ໃນເດືອນທັນວາປີ 1995 ໄດ້ມີຂໍສະເໜີແນະ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຝ່າຍທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນ ດ້ວຍອາວຸດ ຕ້ອງດຳເນີນທຸກບາດກ້າວທີ່ເປັນໄປໄດ້ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ເຂົ້າ ຮ່ວມໃນການຕໍ່ສູ້ຮົບ,

ດ້ວຍຄວາມຍິນດີ ຕໍ່ການຮັບຮອງເອົາສົນທິສັນຍາອົງການແຮງງານສາກົນເລກທີ 182 ວ່າດ້ວຍ ການທ້າມ ແລະ ການດຳເນີນການໂດຍທັນທີ ເພື່ອລົບລ້າງທຸກຮູບແບບທີ່ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດຂອງການໃຊ້ແຮງ ງານເດັກ ເຊິ່ງໃນບັນຫາອື່ນໆ ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວໄດ້ທ້າມການເກນເອົາເດັກແບບບັງຄັບ ຫລື ແບບຈຳ ເປັນເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ,

ໂດຍກ່າວປະນາມ ທັງມີຄວາມກັງວົນອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ການເກນ, ການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ການນຳໃຊ້ ເດັກໃນດິນແດນ ຫຼື ນອກດິນແດນຂອງຕົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດຂອງກຸ່ມຕິດອາວຸດອື່ນ ກັບກຸ່ມຕິດອາວຸດທີ່ຢູ່ນອກເໜືອຈາກການລັງທະຫານຂອງລັດໜຶ່ງ ແລະ ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຜູ້ທີ່ເກນ, ຝຶກແອບ ແລະ ນຳໃຊ້ເດັກໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ,

ໂດຍຫວນຄືນເຖິງພັນທະຂອງທຸກຝ່າຍທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມຂໍ້ບັນຍັດຂອງກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ,

ໂດຍເນັ້ນໜັກວ່າ ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ກໍ່ຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການທີ່ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດບັດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ໂດຍສະເພາະມາດຕາ 51 ຂອງກົດບັດ ແລະ ຂໍ້ບັນ ຍັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ,

ໂດຍຄຳນຶງເຖິງວ່າ ບັນດາເງື່ອນໄຂສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຢ່າງ ເຕັມສ່ວນຕໍ່ຈຸດປະສົງ ແລະ ຫຼັກການຂອງກົດບັດຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ການເຄົາລົບ ປະຕິບັດບັນດາເອກະສານນິຕິກຳສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ນຳໃຊ້ເປັນສິ່ງທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ສຳລັບການປົກປ້ອງ ເດັກຢ່າງເຕັມສ່ວນໂດຍສະເພາະໃນບັນດາການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ ແລະ ການຍຶດຄອງຂອງຕ່າງຊາດ,

ໂດຍຮັບຮູ້ເຖິງ ຄວາມຈຳເປັນແບບພິເສດຕ່າງໆຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວເປັນພິເສດທີ່ ຈະຖືກເກັບເກນ ຫຼື ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະທະກັນທີ່ຂັດກັບອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຍ້ອນສາເຫດຖານະທາງ ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ສາເຫດທາງເພດ,

ໂດຍຮັບຮູ້ເຖິງ ຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງສາເຫດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການ ເມືອງ ຂອງການເອົາເດັກເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ,

ດ້ວຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນເຖິງ ຄວາມຈຳເປັນໃນການເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືສາກົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ກໍຄືການຟື້ນຟູທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ ກໍຄືການນຳເດັກກັບຄືນສູ່ສັງຄົມສຳລັບ ເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ,

ໂດຍຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ແລະ ໂດຍສະເພາະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ ແລະ ເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໃນການເຜີຍແຜ່ບັນດາແຜນງານດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສຶກສາ ທີ່ພົວພັນກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອານຸສັນຍາສະບັບນີ້,

ໄດ້ຕົກລົງກັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 1

ບັນດາລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ບັນດາສະມາຊິກຂອງກຳລັງປະກອບອາວຸດຂອງຕົນເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ອາຍຸບໍ່ເຖິງ 18 ປີ ເຂົ້າຮ່ວມສູ້ຮົບໂດຍກົງ.

ມາດຕາ 2

ບັນດາລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງອາຍຸ 18 ປີ ຈະບໍ່ຖືກເກນໄປແບບຈຳເປັນເຂົ້າໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດ.

ມາດຕາ 3

1. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງເພີ່ມອາຍຸຕໍ່ສູດ ສຳລັບການເກນບຸກຄົນແບບສະໝັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດແຫ່ງຊາດຂອງຕົນ ຈາກອາຍຸຕໍ່ສູດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 38, ວັກ 3 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງບັນດາຫຼັກການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາດັ່ງກ່າວ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 18 ປີ ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງແບບພິເສດ,

2. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງຍື່ນສານຖະແຫຼງໃນເວລາໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫລື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ກ່ຽວກັບການກຳນົດອາຍຸຕໍ່ສູດທີ່ລັດພາຄີຈະອະນຸຍາດການເກນແບບສະໝັກໃຈເຂົ້າຮ່ວມໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຍົກໃຫ້ເຫັນເຖິງການຄັ້ງປະກັນທີ່ຕົນໄດ້ເຮັດຂຶ້ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການເກນຄັ້ງກ່າວບໍ່ແມ່ນການບັງຄັບ ຫຼື ເປັນຂໍ້ຮຽກຮ້ອງ.

3. ບັນດາລັດພາຄີທີ່ ອະນຸຍາດການເກນບຸກຄົນອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 18 ປີ ເຂົ້າໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດແຫ່ງຊາດແບບສະໝັກໃຈ ຈະຕ້ອງມີການຄັ້ງປະກັນຢ່າງນ້ອຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ) ການເກນດັ່ງກ່າວແມ່ນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈຢ່າງແທ້ຈິງ,

(ຂ) ການເກນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດດ້ວຍການເຫັນດີ ໂດຍມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຈາກພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງທາງກົດໝາຍຂອງຜູ້ຖືກເກນ,

(ຄ) ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບຊາບທຸກຢ່າງກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ທີ່ພົວພັນກັບການຮັບໃຊ້ເປັນທະຫານ,

(ງ) ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕ້ອງສະໜອງຫຼັກຖານທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ກ່ຽວກັບອາຍຸຂອງຕົນ ກ່ອນຖືກຮັບເຂົ້າຮັບໃຊ້ເປັນທະຫານ,

4. ແຕ່ລະລັດພາຄີສາມາດຍື່ນຍືນຄວາມໝັກແໝ້ນຂອງຄຳຖະແຫລງຂອງຕົນ ໃນທຸກເວລາດ້ວຍການແຈ້ງກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເຊິ່ງເລຂາທິ

ການໃຫຍ່ ສປຊ ຈະແຈ້ງໄປຍັງທຸກລັດພາຄີກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ການແຈ້ງດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ນັບແຕ່ມີເລຂາທິການໃຫຍ່ໄດ້ຮັບເປັນຕົ້ນໄປ.

5. ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງກ່ຽວກັບການເພີ່ມອາຍຸຕໍ່ສຸດ ຕາມວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ກັບບັນດາໂຮງຮຽນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງກຳລັງປະກອບອາວຸດຂອງລັດພາຄີ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງມາດຕາ 28 ແລະ 29 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ.

ມາດຕາ 4

1. ບັນດາກຸ່ມຕິດອາວຸດທີ່ບໍ່ແມ່ນກຳລັງປະກອບອາວຸດຂອງລັດ ໃນທຸກກໍລະນີບໍ່ຄວນເກນ ຫຼື ນຳໃຊ້ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 18 ປີ ເຂົ້າໃນການສູ້ຮົບ.

2. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການເກນ ຫຼື ການ ນຳໃຊ້ດັ່ງກ່າວ, ລວມທັງການເອົາມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຫ້າມ ແລະ ລົງໂທດທາງອາຍາຕໍ່ພຶດຕິກຳດັ່ງກ່າວ.

3. ການນຳໃຊ້ມາດຕາຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ກະທົບຕໍ່ສະຖານະພາບທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງຝ່າຍໃດກໍຕາມທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ.

ມາດຕາ 5

ບໍ່ມີຂໍ້ບັນຍັດໃດໃນອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກຕີຄວາມໝາຍໄປໃນທາງທີ່ກົດຂວາງຂໍ້ບັນຍັດກົດໝາຍຂອງລັດພາຄີ ຫຼື ເອກະສານນິຕິກຳສາກົນ ຫຼື ກົດໝາຍມະນຸດສະທຳສາກົນ ທີ່ເອື້ອອຳນວຍກວ່ານີ້ ໃນການປະຕິບັດສິດຂອງເດັກນ້ອຍ.

ມາດຕາ 6

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນທາງດ້ານກົດໝາຍ, ບໍລິຫານ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການບັງຄັບປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນບັນດາຂໍ້ບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ພາຍໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດຂອງຕົນ.

2. ບັນດາລັດພາຄີ ຮັບຮອງວ່າຈະເຮັດໃຫ້ບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຂໍ້ບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ໄດ້ຮັບການເຜີຍແຜ່ ແລະ ສົ່ງເສີມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ສຳລັບຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ດ້ວຍວິທີການທີ່ເໝາະສົມ.

3. ບັນດາລັດພາຄີ ຈະຕ້ອງເອົາທຸກມາດຕະການທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ສິດອຳນາດຂອງຕົນ ຊຶ່ງຖືກເກນ ຫຼື ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສູ້ຮົບ ໂດຍຂັດກັບອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຖອນຄືນ ຫຼື ປົດປ່ອຍອອກຈາກການເປັນທະຫານ. ໃນເວລາຈຳເປັນ, ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມທຸກຢ່າງແກ່ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ ໃນການຟື້ນຟູທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ, ນຳເອົາພວກເຂົາກັບຄືນສູ່ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 7

1. ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງໃຫ້ການຮ່ວມມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອານຸສັນຍາສະບັບນີ້, ລວມທັງການສະກັດກັ້ນທຸກການເຄື່ອນໄຫວທີ່ຂັດກັບອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ກໍຄື ການຟື້ນຟູ ແລະ ການນຳກັບຄືນສູ່ສັງຄົມ ບຸກຄົນທີ່ຕົກເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຂອງການກະທຳທີ່ຂັດກັບອານຸສັນຍາສະບັບນີ້, ລວມທັງການຮ່ວມມືດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນ. ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ໂດຍຜ່ານການປຶກສາຫາລື ກັບລັດພາຄີ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2. ບັນດາລັດພາຄີທີ່ມີຄວາມສາມາດ ຈະຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານໂຄງການທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະດັບຫຼາຍຝ່າຍ, ພາກພື້ນ ແລະ ສອງຝ່າຍທີ່ມີ, ຫຼື ຜ່ານກອງທຶນອາສາສະໝັກທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍສອດຄ່ອງກັບລະບຽບຫຼັກການຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ.

ມາດຕາ 8

1. ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານພາຍຫຼັງ 2 ປີ ນັບແຕ່ມີ ອານຸສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ຕໍ່ລັດພາຄີດັ່ງກ່າວ ໄປຍັງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ໂດຍສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄົບຖ້ວນ ກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການທີ່ຕົນໄດ້ຮັບຮອງເອົາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ລວມທັງມາດຕະການທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການເກນ.

2. ຫຼັງຈາກສົ່ງບົດລາຍງານທີ່ຄົບຖ້ວນດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ລະລັດພາຄີຈະຕ້ອງລວມເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ໃສ່ໃນບົດລາຍງານທີ່ຕົນສົ່ງໄປຍັງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ຕາມມາດຕາ 44 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ. ລັດພາຄີອື່ນຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ຈະຕ້ອງສົ່ງບົດລາຍງານໃນທຸກໆ 5 ປີ.

3. ຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ອາດສະເໜີໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ເພີ່ມເຕີມ.

ມາດຕາ 9

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ເປີດສຳລັບການລົງນາມໃຫ້ແກ່ທຸກໆລັດທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ຫຼື ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ.
2. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ແລະ ເປີດສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີໂດຍທຸກໆລັດ. ສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຈະຕ້ອງຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ນຳເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ.
3. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ໃນຖານະເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ແລະ ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີສົນທິສັນຍາ ແລະ ລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບສານຄຳຖະແຫຼງຕາມມາດຕາ 3.

ມາດຕາ 10

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງ 3 ເດືອນ ຫຼັງຈາກມີການຍື່ນສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີສະບັບທີສິບ.
2. ສຳລັບແຕ່ລະລັດທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ພາຍຫຼັງອານຸສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ອານຸສັນຍາມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງ 1 ເດືອນນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບສານສັດຕະຍາບັນ ຫຼື ສານເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີຂອງລັດນັ້ນ.

ມາດຕາ 11

1. ລັດພາຄີໃດກໍຕາມສາມາດຖອນຕົວອອກຈາກອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ໃນເວລາກໍໄດ້ ດ້ວຍການແຈ້ງຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຊຶ່ງເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະແຈ້ງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ແລະ ລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວຊາບ. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວຈະມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງ 1 ປີ ນັບແຕ່ມີທີ່ ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງກ່ຽວກັບການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນເມື່ອສິ້ນສຸດປີດັ່ງກ່າວແລ້ວລັດພາຄີທີ່ຖອນຕົວຈາກອານຸສັນຍາ ກໍາລັງເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ, ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ມີຜົນສັກສິດກ່ອນການສິ້ນສຸດຂອງການປະທະກັນດ້ວຍອາວຸດ.
2. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ມີຜົນສັກສິດໃນການປົດປ່ອຍລັດພາຄີອອກຈາກພັນທະພາຍໃຕ້ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຕໍ່ກັບທຸກການກະທຳທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ອນມີການຖອນຕົວມີຜົນສັກສິດ. ການຖອນຕົວດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສືບຕໍ່ພິຈາລະນາບັນຫາ ທີ່ພວມຢູ່ໃນວາລະຂອງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກກ່ອນມີທີ່ການຖອນຕົວມີຜົນສັກສິດ.

ມາດຕາ 12

1. ລັດພາຄີໃດກໍຕາມ ສາມາດສະເໜີດັດແກ້ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ສະເໜີຂໍ້ດັດແກ້ໄປຍັງເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ຈະແຈ້ງຂໍ້ສະເໜີດັດແກ້ດັ່ງກ່າວໄປຍັງລັດພາຄີອື່ນໆ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກໍສະເໜີຂໍການສະນັບສະໜູນ ຫຼື ບໍ່ ໃນການຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມລັດພາຄີເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີດັດແກ້ດັ່ງກ່າວ. ໃນກໍລະນີພາຍຫຼັງ 4 ເດືອນ ຖ້າມີຢ່າງນ້ອຍໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງລັດພາຄີສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມລັດພາຄີ, ເລຂາທິການໃຫຍ່ຈະຮຽກປະຊຸມລັດພາຄີ. ທຸກຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີດ້ວຍສຽງສ່ວນໃຫຍ່ຂອງລັດພາຄີທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ລົງຄະແນນສຽງຈະຕ້ອງສົ່ງໄປຍັງສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການເຫັນດີ.

2. ຂໍ້ດັດແກ້ທີ່ຖືກຮັບຮອງຕາມວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະຕ້ອງມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຂໍ້ດັດແກ້ນັ້ນໄດ້ຮັບການເຫັນດີໂດຍສະມັດຊາໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຮັບຮອງເອົາດ້ວຍສອງສ່ວນສາມຂອງຈຳນວນລັດພາຄີ.

3. ໃນເມື່ອຂໍ້ດັດແກ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້, ຂໍ້ດັດແກ້ຈະຕ້ອງມີຜົນຜູກມັດຕໍ່ບັນດາລັດພາຄີທີ່ໃຫ້ການຮັບຮອງເອົາຂໍ້ດັດແກ້ນັ້ນ. ສຳລັບບັນດາລັດພາຄີອື່ນແມ່ນຍັງຈະສືບຕໍ່ມີຂໍ້ຜູກມັດດ້ວຍຂໍ້ບັນຍັດຂອງອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຂໍ້ດັດແກ້ໃດໆທີ່ລັດພາຄີຮັບຮອງເອົາກ່ອນໜ້ານັ້ນ.

ມາດຕາ 13

1. ອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງມີຕົ້ນສະບັບເຮັດເປັນພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ລັດເຊຍ ແລະ ແອັດສະປາຍ ມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຽມກັນ ຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສາລະບັນຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ.

2. ເລຂາທິການໃຫຍ່ສະຫະປະຊາຊາດຈະຕ້ອງສົ່ງສຳເນົາອານຸສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ມີການຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ໄປຍັງທຸກລັດພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດຂອງເດັກ ແລະ ລັດທີ່ໄດ້ລົງນາມໃນສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

CONTENT

	Page
Preamble	
Resolution adopted by the General Assembly, 60/251 Human Rights Council	1 - 4
Convention on the Rights of Persons with Disabilities	5 - 32
Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment	33 - 45
International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance	46 - 65
Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography	66 - 74
Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflict	75 - 80

The Department of Treaties and Law, Ministry Of Foreign Affairs with the support of the International Law Project Lao 00062427 has published the Compilation of Human Rights Instruments, Volume III, with a view to disseminating the human rights treaties signed and ratified by the Lao PDR and other international human rights instruments of importance to the Lao PDR as a member of the United Nations. This publication like the previous two publications, Volume I and Volume II, has the purpose to providing information to and raise awareness and understanding of the Lao PDR human rights obligations and commitments among government officials at both central and local levels, as well as academics, researchers, students across the country and the general public.

This publication is made possible thanks to the generous support of the UNDP, the Government of Finland and the EU as part of the International Law Project activities.

Vientiane, December 2011
Department of Treaties and Law
Ministry of Foreign Affairs
(International Law Project
www.ilp.gov.la)

General Assembly

Distr.: General
3 April 2006

Sixtieth session
Agenda items 46 and 120

Resolution adopted by the General Assembly

[without reference to a Main Committee (A/60/L.48)]

60/251. Human Rights Council

The General Assembly,

Reaffirming the purposes and principles contained in the Charter of the United Nations, including developing friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples, and achieving international cooperation in solving international problems of an economic, social, cultural or humanitarian character and in promoting and encouraging respect for human rights and fundamental freedoms for all,

Reaffirming also the Universal Declaration of Human Rights¹ and the Vienna Declaration and Programme of Action,² and recalling the International Covenant on Civil and Political Rights,³ the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights³ and other human rights instruments,

Reaffirming further that all human rights are universal, indivisible, interrelated, interdependent and mutually reinforcing, and that all human rights must be treated in a fair and equal manner, on the same footing and with the same emphasis,

Reaffirming that, while the significance of national and regional particularities and various historical, cultural and religious backgrounds must be borne in mind, all States, regardless of their political, economic and cultural systems, have the duty to promote and protect all human rights and fundamental freedoms,

Emphasizing the responsibilities of all States, in conformity with the Charter, to respect human rights and fundamental freedoms for all, without distinction of any kind as to race, colour, sex, language or religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status,

Acknowledging that peace and security, development and human rights are the pillars of the United Nations system and the foundations for collective security and well-being, and recognizing that development, peace and security and human rights are interlinked and mutually reinforcing,

¹ Resolution 217 A (III).

² A/CONF.157/24 (Part I), chap. III.

³ See resolution 2200 A (XXI), annex.

Affirming the need for all States to continue international efforts to enhance dialogue and broaden understanding among civilizations, cultures and religions, and emphasizing that States, regional organizations, non-governmental organizations, religious bodies and the media have an important role to play in promoting tolerance, respect for and freedom of religion and belief,

Recognizing the work undertaken by the Commission on Human Rights and the need to preserve and build on its achievements and to redress its shortcomings,

Recognizing also the importance of ensuring universality, objectivity and non-selectivity in the consideration of human rights issues, and the elimination of double standards and politicization,

Recognizing further that the promotion and protection of human rights should be based on the principles of cooperation and genuine dialogue and aimed at strengthening the capacity of Member States to comply with their human rights obligations for the benefit of all human beings,

Acknowledging that non-governmental organizations play an important role at the national, regional and international levels, in the promotion and protection of human rights,

Reaffirming the commitment to strengthen the United Nations human rights machinery, with the aim of ensuring effective enjoyment by all of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development, and to that end, the resolve to create a Human Rights Council,

1. *Decides* to establish the Human Rights Council, based in Geneva, in replacement of the Commission on Human Rights, as a subsidiary organ of the General Assembly; the Assembly shall review the status of the Council within five years;

2. *Decides* that the Council shall be responsible for promoting universal respect for the protection of all human rights and fundamental freedoms for all, without distinction of any kind and in a fair and equal manner;

3. *Decides also* that the Council should address situations of violations of human rights, including gross and systematic violations, and make recommendations thereon. It should also promote the effective coordination and the mainstreaming of human rights within the United Nations system;

4. *Decides further* that the work of the Council shall be guided by the principles of universality, impartiality, objectivity and non-selectivity, constructive international dialogue and cooperation, with a view to enhancing the promotion and protection of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development;

5. *Decides* that the Council shall, inter alia:

(a) Promote human rights education and learning as well as advisory services, technical assistance and capacity-building, to be provided in consultation with and with the consent of Member States concerned;

(b) Serve as a forum for dialogue on thematic issues on all human rights;

(c) Make recommendations to the General Assembly for the further development of international law in the field of human rights;

(d) Promote the full implementation of human rights obligations undertaken by States and follow-up to the goals and commitments related to the promotion and

protection of human rights emanating from United Nations conferences and summits;

(e) Undertake a universal periodic review, based on objective and reliable information, of the fulfilment by each State of its human rights obligations and commitments in a manner which ensures universality of coverage and equal treatment with respect to all States; the review shall be a cooperative mechanism, based on an interactive dialogue, with the full involvement of the country concerned and with consideration given to its capacity-building needs; such a mechanism shall complement and not duplicate the work of treaty bodies; the Council shall develop the modalities and necessary time allocation for the universal periodic review mechanism within one year after the holding of its first session;

(f) Contribute, through dialogue and cooperation, towards the prevention of human rights violations and respond promptly to human rights emergencies;

(g) Assume the role and responsibilities of the Commission on Human Rights relating to the work of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, as decided by the General Assembly in its resolution 48/141 of 20 December 1993;

(h) Work in close cooperation in the field of human rights with Governments, regional organizations, national human rights institutions and civil society;

(i) Make recommendations with regard to the promotion and protection of human rights;

(j) Submit an annual report to the General Assembly;

6. *Decides also* that the Council shall assume, review and, where necessary, improve and rationalize all mandates, mechanisms, functions and responsibilities of the Commission on Human Rights in order to maintain a system of special procedures, expert advice and a complaint procedure; the Council shall complete this review within one year after the holding of its first session;

7. *Decides further* that the Council shall consist of forty-seven Member States, which shall be elected directly and individually by secret ballot by the majority of the members of the General Assembly; the membership shall be based on equitable geographical distribution, and seats shall be distributed as follows among regional groups: Group of African States, thirteen; Group of Asian States, thirteen; Group of Eastern European States, six; Group of Latin American and Caribbean States, eight; and Group of Western European and other States, seven; the members of the Council shall serve for a period of three years and shall not be eligible for immediate re-election after two consecutive terms;

8. *Decides* that the membership in the Council shall be open to all States Members of the United Nations; when electing members of the Council, Member States shall take into account the contribution of candidates to the promotion and protection of human rights and their voluntary pledges and commitments made thereto; the General Assembly, by a two-thirds majority of the members present and voting, may suspend the rights of membership in the Council of a member of the Council that commits gross and systematic violations of human rights;

9. *Decides also* that members elected to the Council shall uphold the highest standards in the promotion and protection of human rights, shall fully cooperate with the Council and be reviewed under the universal periodic review mechanism during their term of membership;

10. *Decides further* that the Council shall meet regularly throughout the year and schedule no fewer than three sessions per year, including a main session, for a total duration of no less than ten weeks, and shall be able to hold special sessions, when needed, at the request of a member of the Council with the support of one third of the membership of the Council;

11. *Decides* that the Council shall apply the rules of procedure established for committees of the General Assembly, as applicable, unless subsequently otherwise decided by the Assembly or the Council, and also decides that the participation of and consultation with observers, including States that are not members of the Council, the specialized agencies, other intergovernmental organizations and national human rights institutions, as well as non-governmental organizations, shall be based on arrangements, including Economic and Social Council resolution 1996/31 of 25 July 1996 and practices observed by the Commission on Human Rights, while ensuring the most effective contribution of these entities;

12. *Decides also* that the methods of work of the Council shall be transparent, fair and impartial and shall enable genuine dialogue, be results-oriented, allow for subsequent follow-up discussions to recommendations and their implementation and also allow for substantive interaction with special procedures and mechanisms;

13. *Recommends* that the Economic and Social Council request the Commission on Human Rights to conclude its work at its sixty-second session, and that it abolish the Commission on 16 June 2006;

14. *Decides* to elect the new members of the Council; the terms of membership shall be staggered, and such decision shall be taken for the first election by the drawing of lots, taking into consideration equitable geographical distribution;

15. *Decides also* that elections of the first members of the Council shall take place on 9 May 2006, and that the first meeting of the Council shall be convened on 19 June 2006;

16. *Decides further* that the Council shall review its work and functioning five years after its establishment and report to the General Assembly.

*72nd plenary meeting
15 March 2006*

Convention on the Rights of Persons with Disabilities

*Opened for signature and ratification by General Assembly by Resolution A/RES/61/106
of 30 March 2007.*

Entry into force: 3 May 2008, in accordance with Article 45(1)

Preamble

The States Parties to the present Convention,

- (a) *Recalling* the principles proclaimed in the Charter of the United Nations which recognize the inherent dignity and worth and the equal and inalienable rights of all members of the human family as the foundation of freedom, justice and peace in the world,
- (b) *Recognizing* that the United Nations, in the Universal Declaration of Human Rights and in the International Covenants on Human Rights, has proclaimed and agreed that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind,
- (c) *Reaffirming* the universality, indivisibility, interdependence and interrelatedness of all human rights and fundamental freedoms and the need for persons with disabilities to be guaranteed their full enjoyment without discrimination,
- (d) *Recalling* the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the Convention on the Rights of the Child, and the International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families,
- (e) *Recognizing* that disability is an evolving concept and that disability results from the interaction between persons with impairments and attitudinal and environmental barriers that hinders their full and effective participation in society on an equal basis with others,
- (f) *Recognizing* the importance of the principles and policy guidelines contained in the World Programme of Action concerning Disabled Persons and in the Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities in influencing the promotion, formulation and evaluation of the policies, plans, programmes and actions at the national, regional and international levels to further equalize opportunities for persons with disabilities,
- (g) *Emphasizing* the importance of mainstreaming disability issues as an integral part of relevant strategies of sustainable development,

- (h) *Recognizing also* that discrimination against any person on the basis of disability is a violation of the inherent dignity and worth of the human person,
- (i) *Recognizing further* the diversity of persons with disabilities,
- (j) *Recognizing* the need to promote and protect the human rights of all persons with disabilities, including those who require more intensive support,
- (k) *Concerned* that, despite these various instruments and undertakings, persons with disabilities continue to face barriers in their participation as equal members of society and violations of their human rights in all parts of the world,
- (l) *Recognizing* the importance of international cooperation for improving the living conditions of persons with disabilities in every country, particularly in developing countries,
- (m) *Recognizing* the valued existing and potential contributions made by persons with disabilities to the overall well-being and diversity of their communities, and that the promotion of the full enjoyment by persons with disabilities of their human rights and fundamental freedoms and of full participation by persons with disabilities will result in their enhanced sense of belonging and in significant advances in the human, social and economic development of society and the eradication of poverty,
- (n) *Recognizing* the importance for persons with disabilities of their individual autonomy and independence, including the freedom to make their own choices,
- (o) *Considering* that persons with disabilities should have the opportunity to be actively involved in decision-making processes about policies and programmes, including those directly concerning them,
- (p) *Concerned* about the difficult conditions faced by persons with disabilities who are subject to multiple or aggravated forms of discrimination on the basis of race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic, indigenous or social origin, property, birth, age or other status,
- (q) *Recognizing* that women and girls with disabilities are often at greater risk, both within and outside the of violence, injury or abuse, neglect or negligent treatment, maltreatment or exploitation,
- (r) *Recognizing* that children with disabilities should have full enjoyment of all human rights and fundamental freedoms on an equal basis with other children, and recalling obligations to that end undertaken by States Parties to the Convention on the Rights of the Child,
- (s) *Emphasizing* the need to incorporate a gender perspective in all efforts to promote the full enjoyment of human rights and fundamental freedoms by persons with disabilities,

(t) *Highlighting* the fact that the majority of persons with disabilities live in conditions of poverty, and in this regard recognizing the critical need to address the negative impact of poverty on persons with disabilities,

(u) *Bearing in mind* that conditions of peace and security based on full respect for the purposes and principles contained in the Charter of the United Nations and observance of applicable human rights instruments are indispensable for the full protection of persons with disabilities, in particular during armed conflicts and foreign occupation,

(v) *Recognizing* the importance of accessibility to the physical, social, economic and cultural environment, to health and education and to information and communication, in enabling persons with disabilities to fully enjoy all human rights and fundamental freedoms,

(w) *Realizing* that the individual, having duties to other individuals and to the community to which he or she belongs, is under a responsibility to strive for the promotion and observance of the rights recognized in the International Bill of Human Rights,

(x) *Convinced* that the family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State, and that persons with disabilities and their family members should receive the necessary protection and assistance to enable families to contribute towards the full and equal enjoyment of the rights of persons with disabilities,

(y) *Convinced* that a comprehensive and integral international convention to promote and protect the rights and dignity of persons with disabilities will make a significant contribution to redressing the profound social disadvantage of persons with disabilities and promote their participation in the civil, political, economic, social and cultural spheres with equal opportunities, in both developing and developed countries,

Have agreed as follows:

Article 1 ***Purpose***

The purpose of the present Convention is to promote, protect and ensure the full and equal enjoyment of all human rights and fundamental freedoms by all persons with disabilities, and to promote respect for their inherent dignity.

Persons with disabilities include those who have long-term physical, mental, intellectual or sensory impairments which in interaction with various barriers may hinder their full and effective participation in society on an equal basis with others.

Article 2 ***Definitions***

For the purposes of the present Convention:

"Communication" includes languages, display of text, Braille, tactile communication, large print, accessible multimedia as well as written, audio, plain-language, human-reader and augmentative and alternative modes, means and formats of communication, including accessible information and communication technology;

"Language" includes spoken and signed languages and other forms of non-spoken languages;

"Discrimination on the basis of disability" means any distinction, exclusion or restriction on the basis of disability which has the purpose or effect of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise, on an equal basis with others, of all human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field. It includes all forms of discrimination, including denial of reasonable accommodation;

"Reasonable accommodation" means necessary and appropriate modification and adjustments not imposing a disproportionate or undue burden, where needed in a particular case, to ensure to persons with disabilities the enjoyment or exercise on an equal basis with others of all human rights and fundamental freedoms;

"Universal design" means the design of products, environments, programmes and services to be usable by all people, to the greatest extent possible, without the need for adaptation or specialized design. "Universal design" shall not exclude assistive devices for particular groups of persons with disabilities where this is needed.

Article 3 ***General principles***

The principles of the present Convention shall be:

- (a) Respect for inherent dignity, individual autonomy including the freedom to make one's own choices, and independence of persons;
- (b) Non-discrimination;
- (c) Full and effective participation and inclusion in society;
- (d) Respect for difference and acceptance of persons with disabilities as part of human diversity and humanity;
- (e) Equality of opportunity;
- (f) Accessibility;
- (g) Equality between men and women;

(h) Respect for the evolving capacities of children with disabilities and respect for the right of children with disabilities to preserve their identities.

Article 4 ***General obligations***

1. States Parties undertake to ensure and promote the full realization of all human rights and fundamental freedoms for all persons with disabilities without discrimination of any kind on the basis of disability. To this end, States Parties undertake:

(a) To adopt all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognized in the present Convention;

(b) To take all appropriate measures, including legislation, to modify or abolish existing laws, regulations, customs and practices that constitute discrimination against persons with disabilities;

(c) To take into account the protection and promotion of the human rights of persons with disabilities in all policies and programmes;

(d) To refrain from engaging in any act or practice that is inconsistent with the present Convention and to ensure that public authorities and institutions act in conformity with the present Convention;

(e) To take all appropriate measures to eliminate discrimination on the basis of disability by any person, organization or private enterprise;

(f) To undertake or promote research and development of universally designed goods, services, equipment and facilities, as defined in article 2 of the present Convention, which should require the minimum possible adaptation and the least cost to meet the specific needs of a person with disabilities, to promote their availability and use, and to promote universal design in the development of standards and guidelines;

(g) To undertake or promote research and development of, and to promote the availability and use of new technologies, including information and communications technologies, mobility aids, devices and assistive technologies, suitable for persons with disabilities, giving priority to technologies at an affordable cost;

(h) To provide accessible information to persons with disabilities about mobility aids, devices and assistive technologies, including new technologies, as well as other forms of assistance, support services and facilities;

(i) To promote the training of professionals and staff working with persons with disabilities in the rights recognized in this Convention so as to better provide the assistance and services guaranteed by those rights.

2. With regard to economic, social and cultural rights, each State Party undertakes to take measures to the maximum of its available resources and, where needed, within the framework of international cooperation, with a view to achieving progressively the full realization of these rights, without prejudice to those obligations contained in the present Convention that are immediately applicable according to international law.

3. In the development and implementation of legislation and policies to implement the present Convention, and in other decision-making processes concerning issues relating to persons with disabilities, States Parties shall closely consult with and actively involve persons with disabilities, including children with disabilities, through their representative organizations.

4. Nothing in the present Convention shall affect any provisions which are more conducive to the realization of the rights of persons with disabilities and which may be contained in the law of a State Party or international law in force for that State. There shall be no restriction upon or derogation from any of the human rights and fundamental freedoms recognized or existing in any State Party to the present Convention pursuant to law, conventions, regulation or custom on the pretext that the present Convention does not recognize such rights or freedoms or that it recognizes them to a lesser extent.

5. The provisions of the present Convention shall extend to all parts of federal states without any limitations or exceptions.

Article 5

Equality and non-discrimination

1. States Parties recognize that all persons are equal before and under the law and are entitled without any discrimination to the equal protection and equal benefit of the law.

2. States Parties shall prohibit all discrimination on the basis of disability and guarantee to persons with disabilities equal and effective legal protection against discrimination on all grounds.

3. In order to promote equality and eliminate discrimination, States Parties shall take all appropriate steps to ensure that reasonable accommodation is provided.

4. Specific measures which are necessary to accelerate or achieve de facto equality of persons with disabilities shall not be considered discrimination under the terms of the present Convention.

Article 6

Women with disabilities

1. States Parties recognize that women and girls with disabilities are subject to multiple discrimination, and in this regard shall take measures to ensure the full and equal enjoyment by them of all human rights and fundamental freedoms.

2. States Parties shall take all appropriate measures to ensure the full development, advancement and empowerment of women, for the purpose of guaranteeing them the exercise and enjoyment of the human rights and fundamental freedoms set out in the present Convention.

Article 7
Children with disabilities

1. States Parties shall take all necessary measures to ensure the full enjoyment by children with disabilities of all human rights and fundamental freedoms on an equal basis with other children.

2. In all actions concerning children with disabilities, the best interests of the child shall be a primary consideration.

3. States Parties shall ensure that children with disabilities have the right to express their views freely on all matters affecting them, their views being given due weight in accordance with their age and maturity, on an equal basis with other children, and to be provided with disability and age-appropriate assistance to realize that right.

Article 8
Awareness-raising

1. States Parties undertake to adopt immediate, effective and appropriate measures:

(a) To raise awareness throughout society, including at the family level, regarding persons with disabilities, and to foster respect for the rights and dignity of persons with disabilities;

(b) To combat stereotypes, prejudices and harmful practices relating to persons with disabilities, including those based on sex and age, in all areas of life;

(c) To promote awareness of the capabilities and contributions of persons with disabilities.

2. Measures to this end include:

(a) Initiating and maintaining effective public awareness campaigns designed:

(i) To nurture receptiveness to the rights of persons with disabilities;

(ii) To promote positive perceptions and greater social awareness towards persons with disabilities;

(iii) To promote recognition of the skills, merits and abilities of persons with disabilities, and of their contributions to the workplace and the labour market;

- (b) Fostering at all levels of the education system, including in all children from an early age, an attitude of respect for the rights of persons with disabilities;
- (c) Encouraging all organs of the media to portray persons with disabilities in a manner consistent with the purpose of the present Convention;
- (d) Promoting awareness-training programmes regarding persons with disabilities and the rights of persons with disabilities.

Article 9 ***Accessibility***

1. To enable persons with disabilities to live independently and participate fully in all aspects of life, States Parties shall take appropriate measures to ensure to persons with disabilities access, on an equal basis with others, to the physical environment, to transportation, to information and communications, including information and communications technologies and systems, and to other facilities and services open or provided to the public, both in urban and in rural areas. These measures, which shall include the identification and elimination of obstacles and barriers to accessibility, shall apply to, *inter alia*:

- (a) Buildings, roads, transportation and other indoor and outdoor facilities, including schools, housing, medical facilities and workplaces;
- (b) Information, communications and other services, including electronic services and emergency services.

2. States Parties shall also take appropriate measures to:

- (a) Develop, promulgate and monitor the implementation of minimum standards and guidelines for the accessibility of facilities and services open or provided to the public;
- (b) Ensure that private entities that offer facilities and services which are open or provided to the public take into account all aspects of accessibility for persons with disabilities;
- (c) Provide training for stakeholders on accessibility issues facing persons with disabilities;
- (d) Provide in buildings and other facilities open to the public signage in Braille and in easy to read and understand forms;
- (e) Provide forms of live assistance and intermediaries, including guides, readers and professional sign language interpreters, to facilitate accessibility to buildings and other facilities open to the public;

(f) Promote other appropriate forms of assistance and support to persons with disabilities to ensure their access to information;

(g) Promote access for persons with disabilities to new information and communications technologies and systems, including the Internet;

(h) Promote the design, development, production and distribution of accessible information and communications technologies and systems at an early stage, so that these technologies and systems become accessible at minimum cost.

Article 10 ***Right to life***

States Parties reaffirm that every human being has the inherent right to life and shall take all necessary measures to ensure its effective enjoyment by persons with disabilities on an equal basis with others.

Article 11 ***Situations of risk and humanitarian emergencies***

States Parties shall take, in accordance with their obligations under international law, including international humanitarian law and international human rights law, all necessary measures to ensure the protection and safety of persons with disabilities in situations of risk, including situations of armed conflict, humanitarian emergencies and the occurrence of natural disasters.

Article 12 ***Equal recognition before the law***

1. States Parties reaffirm that persons with disabilities have the right to recognition everywhere as persons before the law.

2. States Parties shall recognize that persons with disabilities enjoy legal capacity on an equal basis with others in all aspects of life.

3. States Parties shall take appropriate measures to provide access by persons with disabilities to the support they may require in exercising their legal capacity.

4. States Parties shall ensure that all measures that relate to the exercise of legal capacity provide for appropriate and effective safeguards to prevent abuse in accordance with international human rights law. Such safeguards shall ensure that measures relating to the exercise of legal capacity respect the rights, will and preferences of the person, are free of conflict of interest and undue influence, are proportional and tailored to the person's circumstances, apply for the shortest time possible and are subject to regular review by a competent, independent and impartial authority or judicial body. The safeguards shall be proportional to the degree to which such measures affect the person's rights and interests.

5. Subject to the provisions of this article, States Parties shall take all appropriate and effective measures to ensure the equal right of persons with disabilities to own or inherit property, to control their own financial affairs and to have equal access to bank loans, mortgages and other forms of financial credit, and shall ensure that persons with disabilities are not arbitrarily deprived of their property.

Article 13
Access to justice

1. States Parties shall ensure effective access to justice for persons with disabilities on an equal basis with others, including through the provision of procedural and age-appropriate accommodations, in order to facilitate their effective role as direct and indirect participants, including as witnesses, in all legal proceedings, including at investigative and other preliminary stages.

2. In order to help to ensure effective access to justice for persons with disabilities, States Parties shall promote appropriate training for those working in the field of administration of justice, including police and prison staff.

Article 14
Liberty and security of the person

1. States Parties shall ensure that persons with disabilities, on an equal basis with others:

(a) Enjoy the right to liberty and security of person;

(b) Are not deprived of their liberty unlawfully or arbitrarily, and that any deprivation of liberty is in conformity with the law, and that the existence of a disability shall in no case justify a deprivation of liberty.

2. States Parties shall ensure that if persons with disabilities are deprived of their liberty through any process, they are, on an equal basis with others, entitled to guarantees in accordance with international human rights law and shall be treated in compliance with the objectives and principles of this Convention, including by provision of reasonable accommodation.

Article 15
Freedom from torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment

1. No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment. In particular, no one shall be subjected without his or her free consent to medical or scientific experimentation.

2. States Parties shall take all effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent persons with disabilities, on an equal basis with others, from being subjected to torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 16
Freedom from exploitation, violence and abuse

1. States Parties shall take all appropriate legislative, administrative, social, educational and other measures to protect persons with disabilities, both within and outside the , from all forms of exploitation, violence and abuse, including their gender-based aspects.
2. States Parties shall also take all appropriate measures to prevent all forms of exploitation, violence and abuse by ensuring, inter alia, appropriate forms of gender- and age-sensitive assistance and support for persons with disabilities and their families and caregivers, including through the provision of information and education on how to avoid, recognize and report instances of exploitation, violence and abuse. States Parties shall ensure that protection services are age-, gender- and disability-sensitive.
3. In order to prevent the occurrence of all forms of exploitation, violence and abuse, States Parties shall ensure that all facilities and programmes designed to serve persons with disabilities are effectively monitored by independent authorities.
4. States Parties shall take all appropriate measures to promote the physical, cognitive and psychological recovery, rehabilitation and social reintegration of persons with disabilities who become victims of any form of exploitation, violence or abuse, including through the provision of protection services. Such recovery and reintegration shall take place in an environment that fosters the health, welfare, self-respect, dignity and autonomy of the person and takes into account gender- and age-specific needs.
5. States Parties shall put in place effective legislation and policies, including women- and child-focused legislation and policies, to ensure that instances of exploitation, violence and abuse against persons with disabilities are identified, investigated and, where appropriate, prosecuted.

Article 17
Protecting the integrity of the person

Every person with disabilities has a right to respect for his or her physical and mental integrity on an equal basis with others.

Article 18
Liberty of movement and nationality

1. States Parties shall recognize the rights of persons with disabilities to liberty of movement, to freedom to choose their residence and to a nationality, on an equal basis with others, including by ensuring that persons with disabilities:
 - (a) Have the right to acquire and change a nationality and are not deprived of their nationality arbitrarily or on the basis of disability;

(b) Are not deprived, on the basis of disability, of their ability to obtain, possess and utilize documentation of their nationality or other documentation of identification, or to utilize relevant processes such as immigration proceedings, that may be needed to facilitate exercise of the right to liberty of movement;

(c) Are free to leave any country, including their own;

(d) Are not deprived, arbitrarily or on the basis of disability, of the right to enter their own country.

2. Children with disabilities shall be registered immediately after birth and shall have the right from birth to a name, the right to acquire a nationality and, as far as possible, the right to know and be cared for by their parents.

Article 19

Living independently and being included in the community

States Parties to this Convention recognize the equal right of all persons with disabilities to live in the community, with choices equal to others, and shall take effective and appropriate measures to facilitate full enjoyment by persons with disabilities of this right and their full inclusion and participation in the community, including by ensuring that:

(a) Persons with disabilities have the opportunity to choose their place of residence and where and with whom they live on an equal basis with others and are not obliged to live in a particular living arrangement;

(b) Persons with disabilities have access to a range of in-, residential and other community support services, including personal assistance necessary to support living and inclusion in the community, and to prevent isolation or segregation from the community;

(c) Community services and facilities for the general population are available on an equal basis to persons with disabilities and are responsive to their needs.

Article 20

Personal mobility

States Parties shall take effective measures to ensure personal mobility with the greatest possible independence for persons with disabilities, including by:

(a) Facilitating the personal mobility of persons with disabilities in the manner and at the time of their choice, and at affordable cost;

- (b) Facilitating access by persons with disabilities to quality mobility aids, devices, assistive technologies and forms of live assistance and intermediaries, including by making them available at affordable cost;
- (c) Providing training in mobility skills to persons with disabilities and to specialist staff working with persons with disabilities;
- (d) Encouraging entities that produce mobility aids, devices and assistive technologies to take into account all aspects of mobility for persons with disabilities.

Article 21

Freedom of expression and opinion, and access to information

States Parties shall take all appropriate measures to ensure that persons with disabilities can exercise the right to freedom of expression and opinion, including the freedom to seek, receive and impart information and ideas on an equal basis with others and through all forms of communication of their choice, as defined in article 2 of the present Convention, including by:

- (a) Providing information intended for the general public to persons with disabilities in accessible formats and technologies appropriate to different kinds of disabilities in a timely manner and without additional cost;
- (b) Accepting and facilitating the use of sign languages, Braille, augmentative and alternative communication, and all other accessible means, modes and formats of communication of their choice by persons with disabilities in official interactions;
- (c) Urging private entities that provide services to the general public, including through the Internet, to provide information and services in accessible and usable formats for persons with disabilities;
- (d) Encouraging the mass media, including providers of information through the Internet, to make their services accessible to persons with disabilities;
- (e) Recognizing and promoting the use of sign languages.

Article 22

Respect for privacy

1. No person with disabilities, regardless of place of residence or living arrangements, shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his or her privacy, family, or correspondence or other types of communication or to unlawful attacks on his or her honour and reputation. Persons with disabilities have the right to the protection of the law against such interference or attacks.

2. States Parties shall protect the privacy of personal, health and rehabilitation information of persons with disabilities on an equal basis with others.

Article 23
Respect for and the family

1. States Parties shall take effective and appropriate measures to eliminate discrimination against persons with disabilities in all matters relating to marriage, family, parenthood and relationships, on an equal basis with others, so as to ensure that:

(a) The right of all persons with disabilities who are of marriageable age to marry and to found a family on the basis of free and full consent of the intending spouses is recognized;

(b) The rights of persons with disabilities to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children and to have access to age-appropriate information, reproductive and family planning education are recognized, and the means necessary to enable them to exercise these rights are provided;

(c) Persons with disabilities, including children, retain their fertility on an equal basis with others.

2. States Parties shall ensure the rights and responsibilities of persons with disabilities, with regard to guardianship, wardship, trusteeship, adoption of children or similar institutions, where these concepts exist in national legislation; in all cases the best interests of the child shall be paramount. States Parties shall render appropriate assistance to persons with disabilities in the performance of their child-rearing responsibilities.

3. States Parties shall ensure that children with disabilities have equal rights with respect to family life. With a view to realizing these rights, and to prevent concealment, abandonment, neglect and segregation of children with disabilities, States Parties shall undertake to provide early and comprehensive information, services and support to children with disabilities and their families.

4. States Parties shall ensure that a child shall not be separated from his or her parents against their will, except when competent authorities subject to judicial review determine, in accordance with applicable law and procedures, that such separation is necessary for the best interests of the child. In no case shall a child be separated from parents on the basis of a disability of either the child or one or both of the parents.

5. States Parties shall, where the immediate family is unable to care for a child with disabilities, undertake every effort to provide alternative care within the wider family, and failing that, within the community in a family setting.

Article 24
Education

1. States Parties recognize the right of persons with disabilities to education. With a view to realizing this right without discrimination and on the basis of equal opportunity, States Parties shall ensure an inclusive education system at all levels and life long learning directed to:

- (a) The full development of human potential and sense of dignity and self-worth, and the strengthening of respect for human rights, fundamental freedoms and human diversity;
- (b) The development by persons with disabilities of their personality, talents and creativity, as well as their mental and physical abilities, to their fullest potential;
- (c) Enabling persons with disabilities to participate effectively in a free society.

2. In realizing this right, States Parties shall ensure that:

- (a) Persons with disabilities are not excluded from the general education system on the basis of disability, and that children with disabilities are not excluded from free and compulsory primary education, or from secondary education, on the basis of disability;
- (b) Persons with disabilities can access an inclusive, quality and free primary education and secondary education on an equal basis with others in the communities in which they live;
- (c) Reasonable accommodation of the individual's requirements is provided;
- (d) Persons with disabilities receive the support required, within the general education system, to facilitate their effective education;
- (e) Effective individualized support measures are provided in environments that maximize academic and social development, consistent with the goal of full inclusion.

3. States Parties shall enable persons with disabilities to learn life and social development skills to facilitate their full and equal participation in education and as members of the community. To this end, States Parties shall take appropriate measures, including:

- (a) Facilitating the learning of Braille, alternative script, augmentative and alternative modes, means and formats of communication and orientation and mobility skills, and facilitating peer support and mentoring;
- (b) Facilitating the learning of sign language and the promotion of the linguistic identity of the deaf community;

(c) Ensuring that the education of persons, and in particular children, who are blind, deaf or deafblind, is delivered in the most appropriate languages and modes and means of communication for the individual, and in environments which maximize academic and social development.

4. In order to help ensure the realization of this right, States Parties shall take appropriate measures to employ teachers, including teachers with disabilities, who are qualified in sign language and/or Braille, and to train professionals and staff who work at all levels of education. Such training shall incorporate disability awareness and the use of appropriate augmentative and alternative modes, means and formats of communication, educational techniques and materials to support persons with disabilities.

5. States Parties shall ensure that persons with disabilities are able to access general tertiary education, vocational training, adult education and lifelong learning without discrimination and on an equal basis with others. To this end, States Parties shall ensure that reasonable accommodation is provided to persons with disabilities.

Article 25

Health

States Parties recognize that persons with disabilities have the right to the enjoyment of the highest attainable standard of health without discrimination on the basis of disability. States Parties shall take all appropriate measures to ensure access for persons with disabilities to health services that are gender-sensitive, including health-related rehabilitation. In particular, States Parties shall:

(a) Provide persons with disabilities with the same range, quality and standard of free or affordable health care and programmes as provided to other persons, including in the area of sexual and reproductive health and population-based public health programmes;

(b) Provide those health services needed by persons with disabilities specifically because of their disabilities, including early identification and intervention as appropriate, and services designed to minimize and prevent further disabilities, including among children and older persons;

(c) Provide these health services as close as possible to people's own communities, including in rural areas;

(d) Require health professionals to provide care of the same quality to persons with disabilities as to others, including on the basis of free and informed consent by, inter alia, raising awareness of the human rights, dignity, autonomy and needs of persons with disabilities through training and the promulgation of ethical standards for public and private health care;

(e) Prohibit discrimination against persons with disabilities in the provision of health insurance, and life insurance where such insurance is permitted by national law, which shall be provided in a fair and reasonable manner;

(f) Prevent discriminatory denial of health care or health services or food and fluids on the basis of disability.

Article 26

Habilitation and rehabilitation

1. States Parties shall take effective and appropriate measures, including through peer support, to enable persons with disabilities to attain and maintain maximum independence, full physical, mental, social and vocational ability, and full inclusion and participation in all aspects of life. To that end, States Parties shall organize, strengthen and extend comprehensive habilitation and rehabilitation services and programmes, particularly in the areas of health, employment, education and social services, in such a way that these services and programmes:

(a) Begin at the earliest possible stage, and are based on the multidisciplinary assessment of individual needs and strengths;

(b) Support participation and inclusion in the community and all aspects of society, are voluntary, and are available to persons with disabilities as close as possible to their own communities, including in rural areas.

2. States Parties shall promote the development of initial and continuing training for professionals and staff working in habilitation and rehabilitation services.

3. States Parties shall promote the availability, knowledge and use of assistive devices and technologies, designed for persons with disabilities, as they relate to habilitation and rehabilitation.

Article 27

Work and employment

1. States Parties recognize the right of persons with disabilities to work, on an equal basis with others; this includes the right to the opportunity to gain a living by work freely chosen or accepted in a labour market and work environment that is open, inclusive and accessible to persons with disabilities. States Parties shall safeguard and promote the realization of the right to work, including for those who acquire a disability during the course of employment, by taking appropriate steps, including through legislation, to, inter alia:

(a) Prohibit discrimination on the basis of disability with regard to all matters concerning all forms of employment, including conditions of recruitment, hiring and employment, continuance of employment, career advancement and safe and healthy working conditions;

(b) Protect the rights of persons with disabilities, on an equal basis with others, to just and favourable conditions of work, including equal opportunities and equal remuneration for work of equal value, safe and healthy working conditions, including protection from harassment, and the redress of grievances;

- (c) Ensure that persons with disabilities are able to exercise their labour and trade union rights on an equal basis with others;
- (d) Enable persons with disabilities to have effective access to general technical and vocational guidance programmes, placement services and vocational and continuing training;
- (e) Promote employment opportunities and career advancement for persons with disabilities in the labour market, as well as assistance in finding, obtaining, maintaining and returning to employment;
- (f) Promote opportunities for self-employment, entrepreneurship, the development of cooperatives and starting one's own business;
- (g) Employ persons with disabilities in the public sector;
- (h) Promote the employment of persons with disabilities in the private sector through appropriate policies and measures, which may include affirmative action programmes, incentives and other measures;
- (i) Ensure that reasonable accommodation is provided to persons with disabilities in the workplace;
- (j) Promote the acquisition by persons with disabilities of work experience in the open labour market;
- (k) Promote vocational and professional rehabilitation, job retention and return-to-work programmes for persons with disabilities.

2. States Parties shall ensure that persons with disabilities are not held in slavery or in servitude, and are protected, on an equal basis with others, from forced or compulsory labour.

Article 28

Adequate standard of living and social protection

1. States Parties recognize the right of persons with disabilities to an adequate standard of living for themselves and their families, including adequate food, clothing and housing, and to the continuous improvement of living conditions, and shall take appropriate steps to safeguard and promote the realization of this right without discrimination on the basis of disability.
2. States Parties recognize the right of persons with disabilities to social protection and to the enjoyment of that right without discrimination on the basis of disability, and shall take appropriate steps to safeguard and promote the realization of this right, including measures:

- (a) To ensure equal access by persons with disabilities to clean water services, and to ensure access to appropriate and affordable services, devices and other assistance for disability-related needs;
- (b) To ensure access by persons with disabilities, in particular women and girls with disabilities and older persons with disabilities, to social protection programmes and poverty reduction programmes;
- (c) To ensure access by persons with disabilities and their families living in situations of poverty to assistance from the State with disability-related expenses, including adequate training, counselling, financial assistance and respite care;
- (d) To ensure access by persons with disabilities to public housing programmes;
- (e) To ensure equal access by persons with disabilities to retirement benefits and programmes.

Article 29
Participation in political and public life

States Parties shall guarantee to persons with disabilities political rights and the opportunity to enjoy them on an equal basis with others, and shall undertake to:

- (a) Ensure that persons with disabilities can effectively and fully participate in political and public life on an equal basis with others, directly or through freely chosen representatives, including the right and opportunity for persons with disabilities to vote and be elected, inter alia, by:
 - (i) Ensuring that voting procedures, facilities and materials are appropriate, accessible and easy to understand and use;
 - (ii) Protecting the right of persons with disabilities to vote by secret ballot in elections and public referendums without intimidation, and to stand for elections, to effectively hold office and perform all public functions at all levels of government, facilitating the use of assistive and new technologies where appropriate;
 - (iii) Guaranteeing the free expression of the will of persons with disabilities as electors and to this end, where necessary, at their request, allowing assistance in voting by a person of their own choice;
- (b) Promote actively an environment in which persons with disabilities can effectively and fully participate in the conduct of public affairs, without discrimination and on an equal basis with others, and encourage their participation in public affairs, including:

- (i) Participation in non-governmental organizations and associations concerned with the public and political life of the country, and in the activities and administration of political parties;
- (ii) Forming and joining organizations of persons with disabilities to represent persons with disabilities at international, national, regional and local levels.

Article 30
Participation in cultural life, recreation, leisure and sport

1. States Parties recognize the right of persons with disabilities to take part on an equal basis with others in cultural life, and shall take all appropriate measures to ensure that persons with disabilities:

- (a) Enjoy access to cultural materials in accessible formats;
- (b) Enjoy access to television programmes, films, theatre and other cultural activities, in accessible formats;
- (c) Enjoy access to places for cultural performances or services, such as theatres, museums, cinemas, libraries and tourism services, and, as far as possible, enjoy access to monuments and sites of national cultural importance.

2. States Parties shall take appropriate measures to enable persons with disabilities to have the opportunity to develop and utilize their creative, artistic and intellectual potential, not only for their own benefit, but also for the enrichment of society.

3. States Parties shall take all appropriate steps, in accordance with international law, to ensure that laws protecting intellectual property rights do not constitute an unreasonable or discriminatory barrier to access by persons with disabilities to cultural materials.

4. Persons with disabilities shall be entitled, on an equal basis with others, to recognition and support of their specific cultural and linguistic identity, including sign languages and deaf culture.

5. With a view to enabling persons with disabilities to participate on an equal basis with others in recreational, leisure and sporting activities, States Parties shall take appropriate measures:

- (a) To encourage and promote the participation, to the fullest extent possible, of persons with disabilities in mainstream sporting activities at all levels;
- (b) To ensure that persons with disabilities have an opportunity to organize, develop and participate in disability-specific sporting and recreational activities and, to this end, encourage the provision, on an equal basis with others, of appropriate instruction, training and resources;

- (c) To ensure that persons with disabilities have access to sporting, recreational and tourism venues;
- (d) To ensure that children with disabilities have equal access with other children to participation in play, recreation and leisure and sporting activities, including those activities in the school system;
- (e) To ensure that persons with disabilities have access to services from those involved in the organization of recreational, tourism, leisure and sporting activities.

Article 31
Statistics and data collection

1. States Parties undertake to collect appropriate information, including statistical and research data, to enable them to formulate and implement policies to give effect to the present Convention. The process of collecting and maintaining this information shall:
 - (a) Comply with legally established safeguards, including legislation on data protection, to ensure confidentiality and respect for the privacy of persons with disabilities;
 - (b) Comply with internationally accepted norms to protect human rights and fundamental freedoms and ethical principles in the collection and use of statistics.
2. The information collected in accordance with this article shall be disaggregated, as appropriate, and used to help assess the implementation of States Parties' obligations under the present Convention and to identify and address the barriers faced by persons with disabilities in exercising their rights.
3. States Parties shall assume responsibility for the dissemination of these statistics and ensure their accessibility to persons with disabilities and others.

Article 32
International cooperation

1. States Parties recognize the importance of international cooperation and its promotion, in support of national efforts for the realization of the purpose and objectives of the present Convention, and will undertake appropriate and effective measures in this regard, between and among States and, as appropriate, in partnership with relevant international and regional organizations and civil society, in particular organizations of persons with disabilities. Such measures could include, inter alia:
 - (a) Ensuring that international cooperation, including international development programmes, is inclusive of and accessible to persons with disabilities;

(b) Facilitating and supporting capacity-building, including through the exchange and sharing of information, experiences, training programmes and best practices;

(c) Facilitating cooperation in research and access to scientific and technical knowledge;

(d) Providing, as appropriate, technical and economic assistance, including by facilitating access to and sharing of accessible and assistive technologies, and through the transfer of technologies.

2. The provisions of this article are without prejudice to the obligations of each State Party to fulfil its obligations under the present Convention.

Article 33

National implementation and monitoring

1. States Parties, in accordance with their system of organization, shall designate one or more focal points within government for matters relating to the implementation of the present Convention, and shall give due consideration to the establishment or designation of a coordination mechanism within government to facilitate related action in different sectors and at different levels.

2. States Parties shall, in accordance with their legal and administrative systems, maintain, strengthen, designate or establish within the State Party, a framework, including one or more independent mechanisms, as appropriate, to promote, protect and monitor implementation of the present Convention. When designating or establishing such a mechanism, States Parties shall take into account the principles relating to the status and functioning of national institutions for protection and promotion of human rights.

3. Civil society, in particular persons with disabilities and their representative organizations, shall be involved and participate fully in the monitoring process.

Article 34

Committee on the Rights of Persons with Disabilities

1. There shall be established a Committee on the Rights of Persons with Disabilities (hereafter referred to as "the Committee"), which shall carry out the functions hereinafter provided.

2. The Committee shall consist, at the time of entry into force of the present Convention, of twelve experts. After an additional sixty ratifications or accessions to the Convention, the membership of the Committee shall increase by six members, attaining a maximum number of eighteen members.

3. The members of the Committee shall serve in their personal capacity and shall be of high moral standing and recognized competence and experience in the field covered by the present Convention. When nominating their candidates, States Parties are invited to give due consideration to the provision set out in article 4.3 of the present Convention.

4. The members of the Committee shall be elected by States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution, representation of the different forms of civilization and of the principal legal systems, balanced gender representation and participation of experts with disabilities.
5. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by the States Parties from among their nationals at meetings of the Conference of States Parties. At those meetings, for which two thirds of States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.
6. The initial election shall be held no later than six months after the date of entry into force of the present Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit the nominations within two months. The Secretary-General shall subsequently prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the State Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties to the present Convention.
7. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once. However, the term of six of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these six members shall be chosen by lot by the chairperson of the meeting referred to in paragraph 5 of this article.
8. The election of the six additional members of the Committee shall be held on the occasion of regular elections, in accordance with the relevant provisions of this article.
9. If a member of the Committee dies or resigns or declares that for any other cause she or he can no longer perform her or his duties, the State Party which nominated the member shall appoint another expert possessing the qualifications and meeting the requirements set out in the relevant provisions of this article, to serve for the remainder of the term.
10. The Committee shall establish its own rules of procedure.
11. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention, and shall convene its initial meeting.
12. With the approval of the General Assembly, the members of the Committee established under the present Convention shall receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide, having regard to the importance of the Committee's responsibilities.

13. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 35
Reports by States Parties

1. Each State Party shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, a comprehensive report on measures taken to give effect to its obligations under the present Convention and on the progress made in that regard, within two years after the entry into force of the present Convention for the State Party concerned.

2. Thereafter, States Parties shall submit subsequent reports at least every four years and further whenever the Committee so requests.

3. The Committee shall decide any guidelines applicable to the content of the reports.

4. A State Party which has submitted a comprehensive initial report to the Committee need not, in its subsequent reports, repeat information previously provided. When preparing reports to the Committee, States Parties are invited to consider doing so in an open and transparent process and to give due consideration to the provision set out in article 4.3 of the present Convention.

5. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Convention.

Article 36
Consideration of reports

1. Each report shall be considered by the Committee, which shall make such suggestions and general recommendations on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. The State Party may respond with any information it chooses to the Committee. The Committee may request further information from States Parties relevant to the implementation of the present Convention.

2. If a State Party is significantly overdue in the submission of a report, the Committee may notify the State Party concerned of the need to examine the implementation of the present Convention in that State Party, on the basis of reliable information available to the Committee, if the relevant report is not submitted within three months following the notification. The Committee shall invite the State Party concerned to participate in such examination. Should the State Party respond by submitting the relevant report, the provisions of paragraph 1 of this article will apply.

3. The Secretary-General of the United Nations shall make available the reports to all States Parties.

4. States Parties shall make their reports widely available to the public in their own countries and facilitate access to the suggestions and general recommendations relating to these reports.

5. The Committee shall transmit, as it may consider appropriate, to the specialized agencies, funds and programmes of the United Nations, and other competent bodies, reports from States Parties in order to address a request or indication of a need for technical advice or assistance contained therein, along with the Committee's observations and recommendations, if any, on these requests or indications.

Article 37

Cooperation between States Parties and the Committee

1. Each State Party shall cooperate with the Committee and assist its members in the fulfilment of their mandate.

2. In its relationship with States Parties, the Committee shall give due consideration to ways and means of enhancing national capacities for the implementation of the present Convention, including through international cooperation.

Article 38

Relationship of the Committee with other bodies

In order to foster the effective implementation of the present Convention and to encourage international cooperation in the field covered by the present Convention:

(a) The specialized agencies and other United Nations organs shall be entitled to be represented at the consideration of the implementation of such provisions of the present Convention as fall within the scope of their mandate. The Committee may invite the specialized agencies and other competent bodies as it may consider appropriate to provide expert advice on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their respective mandates. The Committee may invite specialized agencies and other United Nations organs to submit reports on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their activities;

(b) The Committee, as it discharges its mandate, shall consult, as appropriate, other relevant bodies instituted by international human rights treaties, with a view to ensuring the consistency of their respective reporting guidelines, suggestions and general recommendations, and avoiding duplication and overlap in the performance of their functions.

Article 39

Report of the Committee

The Committee shall report every two years to the General Assembly and to the Economic and Social Council on its activities, and may make suggestions and general recommendations based on the examination of reports and information received from the States Parties. Such suggestions

and general recommendations shall be included in the report of the Committee together with comments, if any, from States Parties.

Article 40
Conference of States Parties

1. The States Parties shall meet regularly in a Conference of States Parties in order to consider any matter with regard to the implementation of the present Convention.
2. No later than six months after the entry into force of the present Convention, the Conference of the States Parties shall be convened by the Secretary-General of the United Nations. The subsequent meetings shall be convened by the Secretary-General of the United Nations biennially or upon the decision of the Conference of States Parties.

Article 41
Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Convention.

Article 42
Signature

The present Convention shall be open for signature by all States and by regional integration organizations at United Nations Headquarters in New York as of 30 March 2007.

Article 43
Consent to be bound

The present Convention shall be subject to ratification by signatory States and to formal confirmation by signatory regional integration organizations. It shall be open for accession by any State or regional integration organization which has not signed the Convention.

Article 44
Regional integration organizations

1. "Regional integration organization" shall mean an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention. Such organizations shall declare, in their instruments of formal confirmation or accession, the extent of their competence with respect to matters governed by this Convention. Subsequently, they shall inform the depositary of any substantial modification in the extent of their competence.
2. References to "States Parties" in the present Convention shall apply to such organizations within the limits of their competence.

3. For the purposes of article 45, paragraph 1, and article 47, paragraphs 2 and 3, any instrument deposited by a regional integration organization shall not be counted.

4. Regional integration organizations, in matters within their competence, may exercise their right to vote in the Conference of States Parties, with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 45 ***Entry into force***

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State or regional integration organization ratifying, formally confirming or acceding to the Convention after the deposit of the twentieth such instrument, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the deposit of its own such instrument.

Article 46 ***Reservations***

1. Reservations incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.

2. Reservations may be withdrawn at any time.

Article 47 ***Amendments***

1. Any State Party may propose an amendment to the present Convention and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States Parties, with a request to be notified whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly for approval and thereafter to all States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States Parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State Party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States Parties which have accepted it.

3. If so decided by the Conference of States Parties by consensus, an amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of this article which relates exclusively to articles 34, 38, 39 and 40 shall enter into force for all States Parties on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States Parties at the date of adoption of the amendment.

Article 48
Denunciation

A State Party may denounce the present Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

Article 49
Accessible format

The text of the present Convention shall be made available in accessible formats.

Article 50
Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of the present Convention shall be equally authentic.

In witness thereof the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Convention.

Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment

Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 39/46 of 10 December 1984

Entry into force 26 June 1987, in accordance with article 27 (1)

The States Parties to this Convention,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that those rights derive from the inherent dignity of the human person,

Considering the obligation of States under the Charter, in particular Article 55, to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights, both of which provide that no one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment,

Having regard also to the Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, adopted by the General Assembly on 9 December 1975,

Desiring to make more effective the struggle against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment throughout the world,

Have agreed as follows:

PART I

Article 1

1. For the purposes of this Convention, the term "torture" means any act by which severe pain or suffering, whether physical or mental, is intentionally inflicted on a person for such purposes as obtaining from him or a third person information or a confession, punishing him for an act he or a third person has committed or is suspected of having committed, or intimidating or coercing him or a third person, or for any reason based on discrimination of any kind, when such pain or suffering is inflicted by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. It does not include pain or suffering arising only from, inherent in or incidental to lawful sanctions.

2. This article is without prejudice to any international instrument or national legislation which does or may contain provisions of wider application.

Article 2

1. Each State Party shall take effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

3. An order from a superior officer or a public authority may not be invoked as a justification of torture.

Article 3

1. No State Party shall expel, return ("refouler") or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.

Article 4

1. Each State Party shall ensure that all acts of torture are offences under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture. 2. Each State Party shall make these offences punishable by appropriate penalties which take into account their grave nature.

Article 5

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 4 in the following cases:

(a) When the offences are committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is a national of that State;

(c) When the victim is a national of that State if that State considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over such offences in cases where the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction and it does not extradite him pursuant to article 8 to any of the States mentioned in paragraph I of this article.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 6

1. Upon being satisfied, after an examination of information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is present shall take him into custody or take other legal measures to ensure his presence. The custody and other legal measures shall be as provided in the law of that State but may be continued only for such time as is necessary to enable any criminal or extradition proceedings to be instituted.

2. Such State shall immediately make a preliminary inquiry into the facts.

3. Any person in custody pursuant to paragraph I of this article shall be assisted in communicating immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he is a national, or, if he is a stateless person, with the representative of the State where he usually resides.

4. When a State, pursuant to this article, has taken a person into custody, it shall immediately notify the States referred to in article 5, paragraph 1, of the fact that such person is in custody and of the circumstances which warrant his detention. The State which makes the preliminary inquiry contemplated in paragraph 2 of this article shall promptly report its findings to the said States and shall indicate whether it intends to exercise jurisdiction.

Article 7

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed any offence referred to in article 4 is found shall in the cases contemplated in article 5, if it does not extradite him, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State. In the cases referred to in article 5, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 5, paragraph 1.

3. Any person regarding whom proceedings are brought in connection with any of the offences referred to in article 4 shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings.

Article 8

1. The offences referred to in article 4 shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.
2. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the other conditions provided by the law of the requested State.
3. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.
4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 5, paragraph 1.

Article 9

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of any of the offences referred to in article 4, including the supply of all evidence at their disposal necessary for the proceedings.
2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph I of this article in conformity with any treaties on mutual judicial assistance that may exist between them.

Article 10

1. Each State Party shall ensure that education and information regarding the prohibition against torture are fully included in the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody, interrogation or treatment of any individual subjected to any form of arrest, detention or imprisonment.
2. Each State Party shall include this prohibition in the rules or instructions issued in regard to the duties and functions of any such person.

Article 11

Each State Party shall keep under systematic review interrogation rules, instructions, methods and practices as well as arrangements for the custody and treatment of persons subjected to any form of arrest, detention or imprisonment in any territory under its jurisdiction, with a view to preventing any cases of torture.

Article 12

Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of torture has been committed in any territory under its jurisdiction.

Article 13

Each State Party shall ensure that any individual who alleges he has been subjected to torture in any territory under its jurisdiction has the right to complain to, and to have his case promptly and impartially examined by, its competent authorities. Steps shall be taken to ensure that the complainant and witnesses are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of his complaint or any evidence given.

Article 14

1. Each State Party shall ensure in its legal system that the victim of an act of torture obtains redress and has an enforceable right to fair and adequate compensation, including the means for as full rehabilitation as possible. In the event of the death of the victim as a result of an act of torture, his dependants shall be entitled to compensation.

2. Nothing in this article shall affect any right of the victim or other persons to compensation which may exist under national law.

Article 15

Each State Party shall ensure that any statement which is established to have been made as a result of torture shall not be invoked as evidence in any proceedings, except against a person accused of torture as evidence that the statement was made.

Article 16

1. Each State Party shall undertake to prevent in any territory under its jurisdiction other acts of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment which do not amount to torture as defined in article I, when such acts are committed by or at the instigation of or with the consent or acquiescence of a public official or other person acting in an official capacity. In particular, the obligations contained in articles 10, 11, 12 and 13 shall apply with the substitution for references to torture of references to other forms of cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. The provisions of this Convention are without prejudice to the provisions of any other international instrument or national law which prohibits cruel, inhuman or degrading treatment or punishment or which relates to extradition or expulsion.

PART II

Article 17

1. There shall be established a Committee against Torture (hereinafter referred to as the Committee) which shall carry out the functions hereinafter provided. The Committee shall consist of ten experts of high moral standing and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity. The experts shall be elected by the States Parties, consideration being given to equitable geographical distribution and to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals. States Parties shall bear in mind the usefulness of nominating persons who are also members of the Human Rights Committee established under the International Covenant on Civil and Political Rights and who are willing to serve on the Committee against Torture.

3. Elections of the members of the Committee shall be held at biennial meetings of States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

4. The initial election shall be held no later than six months after the date of the entry into force of this Convention. At least four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election if renominated. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 3 of this article.

6. If a member of the Committee dies or resigns or for any other cause can no longer perform his Committee duties, the State Party which nominated him shall appoint another expert from among its nationals to serve for the remainder of his term, subject to the approval of the majority of the States Parties. The approval shall be considered given unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks after having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

7. States Parties shall be responsible for the expenses of the members of the Committee while they are in performance of Committee duties.

Article 18

1. The Committee shall elect its officers for a term of two years. They may be re-elected.

2. The Committee shall establish its own rules of procedure, but these rules shall provide, *inter alia*, that:

(a) Six members shall constitute a quorum;

(b) Decisions of the Committee shall be made by a majority vote of the members present.

3. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under this Convention.

4. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee. After its initial meeting, the Committee shall meet at such times as shall be provided in its rules of procedure.

5. The States Parties shall be responsible for expenses incurred in connection with the holding of meetings of the States Parties and of the Committee, including reimbursement to the United Nations for any expenses, such as the cost of staff and facilities, incurred by the United Nations pursuant to paragraph 3 of this article.

Article 19

1. The States Parties shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, reports on the measures they have taken to give effect to their undertakings under this Convention, within one year after the entry into force of the Convention for the State Party concerned. Thereafter the States Parties shall submit supplementary reports every four years on any new measures taken and such other reports as the Committee may request.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee which may make such general comments on the report as it may consider appropriate and shall forward these to the State Party concerned. That State Party may respond with any observations it chooses to the Committee.

4. The Committee may, at its discretion, decide to include any comments made by it in accordance with paragraph 3 of this article, together with the observations thereon received from the State Party concerned, in its annual report made in accordance with article 24. If so requested

by the State Party concerned, the Committee may also include a copy of the report submitted under paragraph I of this article.

Article 20

1. If the Committee receives reliable information which appears to it to contain well-founded indications that torture is being systematically practised in the territory of a State Party, the Committee shall invite that State Party to co-operate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations which may have been submitted by the State Party concerned, as well as any other relevant information available to it, the Committee may, if it decides that this is warranted, designate one or more of its members to make a confidential inquiry and to report to the Committee urgently.

3. If an inquiry is made in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee shall seek the co-operation of the State Party concerned. In agreement with that State Party, such an inquiry may include a visit to its territory.

4. After examining the findings of its member or members submitted in accordance with paragraph 2 of this article, the Commission shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments or suggestions which seem appropriate in view of the situation.

5. All the proceedings of the Committee referred to in paragraphs I to 4 of this article shall be confidential, and at all stages of the proceedings the co-operation of the State Party shall be sought. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2, the Committee may, after consultations with the State Party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its annual report made in accordance with article 24.

Article 21

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. Such communications may be received and considered according to the procedures laid down in this article only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee. No communication shall be dealt with by the Committee under this article if it concerns a State Party which has not made such a declaration. Communications received under this article shall be dealt with in accordance with the following procedure;

- (a) If a State Party considers that another State Party is not giving effect to the provisions of this Convention, it may, by written communication, bring the matter to the attention of that State Party. Within three months after the receipt of the communication the receiving State shall afford the State which sent the communication an explanation or any other statement in writing clarifying the matter, which should include, to the extent possible and pertinent, reference to domestic procedures and remedies taken, pending or available in the matter;
- (b) If the matter is not adjusted to the satisfaction of both States Parties concerned within six months after the receipt by the receiving State of the initial communication, either State shall have the right to refer the matter to the Committee, by notice given to the Committee and to the other State;
- (c) The Committee shall deal with a matter referred to it under this article only after it has ascertained that all domestic remedies have been invoked and exhausted in the matter, in conformity with the generally recognized principles of international law. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention;
- (d) The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article; (e) Subject to the provisions of subparagraph
- (e), the Committee shall make available its good offices to the States Parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of respect for the obligations provided for in this Convention. For this purpose, the Committee may, when appropriate, set up an ad hoc conciliation commission;
- (f) In any matter referred to it under this article, the Committee may call upon the States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), to supply any relevant information;
- (g) The States Parties concerned, referred to in subparagraph (b), shall have the right to be represented when the matter is being considered by the Committee and to make submissions orally and/or in writing;
- (h) The Committee shall, within twelve months after the date of receipt of notice under subparagraph (b), submit a report:
- (i) If a solution within the terms of subparagraph (e) is reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts and of the solution reached;
- (ii) If a solution within the terms of subparagraph (e) is not reached, the Committee shall confine its report to a brief statement of the facts; the written submissions and record of the oral submissions made by the States Parties concerned shall be attached to the report.

In every matter, the report shall be communicated to the States Parties concerned.

2. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by any State Party shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State Party concerned has made a new declaration.

Article 22

1. A State Party to this Convention may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of a violation by a State Party of the provisions of the Convention. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider inadmissible any communication under this article which is anonymous or which it considers to be an abuse of the right of submission of such communications or to be incompatible with the provisions of this Convention.

3. Subject to the provisions of paragraph 2, the Committee shall bring any communications submitted to it under this article to the attention of the State Party to this Convention which has made a declaration under paragraph I and is alleged to be violating any provisions of the Convention. Within six months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

4. The Committee shall consider communications received under this article in the light of all information made available to it by or on behalf of the individual and by the State Party concerned. 5. The Committee shall not consider any communications from an individual under this article unless it has ascertained that:

(a) The same matter has not been, and is not being, examined under another procedure of international investigation or settlement;

(b) The individual has exhausted all available domestic remedies; this shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or is unlikely to bring effective relief to the person who is the victim of the violation of this Convention.

6. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under this article.

7. The Committee shall forward its views to the State Party concerned and to the individual.

8. The provisions of this article shall come into force when five States Parties to this Convention have made declarations under paragraph 1 of this article. Such declarations shall be deposited by the States Parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States Parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter which is the subject of a communication already transmitted under this article; no further communication by or on behalf of an individual shall be received under this article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary General, unless the State Party has made a new declaration.

Article 23

The members of the Committee and of the ad hoc conciliation commissions which may be appointed under article 21, paragraph I (e), shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 24

The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

PART III

Article 25

1. This Convention is open for signature by all States. 2. This Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

This Convention is open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 27

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying this Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in article 20.

2. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph I of this article may, at any time, withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 29

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General to all the States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph I of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have notified the Secretary-General of the United Nations that they have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments which they have accepted.

Article 30

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. Each State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph I of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph I of this article with respect to any State Party having made such a reservation.

3. Any State Party having made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw this reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 31

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation becomes effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under this Convention in regard to any act or omission which occurs prior to the date at which the denunciation becomes effective, nor shall denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter which is already under consideration by the Committee prior to the date at which the denunciation becomes effective.

3. Following the date at which the denunciation of a State Party becomes effective, the Committee shall not commence consideration of any new matter regarding that State.

Article 32

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and all States which have signed this Convention or acceded to it of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under articles 25 and 26;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29;
- (c) Denunciations under article 31.

Article 33

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States.

International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance

Opened for signature and ratification by General Assembly by resolution A/RES/61/177 of 20 December 2006

Enter into force: 23 December 2010, in accordance with article 39(1)

Preamble

The States Parties to this Convention,

Considering the obligation of States under the Charter of the United Nations to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to the Universal Declaration of Human Rights,

Recalling the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the other relevant international instruments in the fields of human rights, humanitarian law and international criminal law,

Also recalling the Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance adopted by the General Assembly of the United Nations in its resolution 47/133 of 18 December 1992 ,

Aware of the extreme seriousness of enforced disappearance, which constitutes a crime and, in certain circumstances defined in international law, a crime against humanity,

Determined to prevent enforced disappearances and to combat impunity for the crime of enforced disappearance,

Considering the right of any person not to be subjected to enforced disappearance, the right of victims to justice and to reparation,

Affirming the right of any victim to know the truth about the circumstances of an enforced disappearance and the fate of the disappeared person, and the right to freedom to seek, receive and impart information to this end,

Have agreed on the following articles:

Part I

Article 1

1. No one shall be subjected to enforced disappearance.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification for enforced disappearance.

Article 2

For the purposes of this Convention, "enforced disappearance" is considered to be the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

Article 3

Each State Party shall take appropriate measures to investigate acts defined in article 2 committed by persons or groups of persons acting without the authorization, support or acquiescence of the State and to bring those responsible to justice.

Article 4

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that enforced disappearance constitutes an offence under its criminal law.

Article 5

The widespread or systematic practice of enforced disappearance constitutes a crime against humanity as defined in applicable international law and shall attract the consequences provided for under such applicable international law.

Article 6

1. Each State Party shall take the necessary measures to hold criminally responsible at least:

(a) Any person who commits, orders, solicits or induces the commission of, attempts to commit, is an accomplice to or participates in an enforced disappearance;

(b) A superior who:

(i) Knew, or consciously disregarded information which clearly indicated, that subordinates under his or her effective authority and control were committing or about to commit a crime of enforced disappearance;

(ii) Exercised effective responsibility for and control over activities which were concerned with the crime of enforced disappearance; and

(iii) Failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress the commission of an enforced disappearance or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution;

(c) Subparagraph (b) above is without prejudice to the higher standards of responsibility applicable under relevant international law to a military commander or to a person effectively acting as a military commander.

2. No order or instruction from any public authority, civilian, military or other, may be invoked to justify an offence of enforced disappearance.

Article 7

1. Each State Party shall make the offence of enforced disappearance punishable by appropriate penalties which take into account its extreme seriousness.

2. Each State Party may establish:

(a) Mitigating circumstances, in particular for persons who, having been implicated in the commission of an enforced disappearance, effectively contribute to bringing the disappeared person forward alive or make it possible to clarify cases of enforced disappearance or to identify the perpetrators of an enforced disappearance;

(b) Without prejudice to other criminal procedures, aggravating circumstances, in particular in the event of the death of the disappeared person or the commission of an enforced disappearance in respect of pregnant women, minors, persons with disabilities or other particularly vulnerable persons.

Article 8

Without prejudice to article 5,

1. A State Party which applies a statute of limitations in respect of enforced disappearance shall take the necessary measures to ensure that the term of limitation for criminal proceedings:

(a) Is of long duration and is proportionate to the extreme seriousness of this offence;

(b) Commences from the moment when the offence of enforced disappearance ceases, taking into account its continuous nature.

2. Each State Party shall guarantee the right of victims of enforced disappearance to an effective remedy during the term of limitation.

Article 9

1. Each State Party shall take the necessary measures to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance:

(a) When the offence is committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is one of its nationals;

(c) When the disappeared person is one of its nationals and the State Party considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance when the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction, unless it extradites or surrenders him or her to another State in accordance with its international obligations or surrenders him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized.

3. This Convention does not exclude any additional criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 10

1. Upon being satisfied, after an examination of the information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person suspected of having committed an offence of enforced disappearance is present shall take him or her into custody or take such other legal measures as are necessary to ensure his or her presence. The custody and other legal measures shall be as provided for in the law of that State Party but may be maintained only for such time as is necessary to ensure the person's presence at criminal, surrender or extradition proceedings.

2. A State Party which has taken the measures referred to in paragraph 1 of this article shall immediately carry out a preliminary inquiry or investigations to establish the facts. It shall notify the States Parties referred to in article 9, paragraph 1, of the measures it has taken in pursuance of paragraph 1 of this article, including detention and the circumstances warranting detention, and of the findings of its preliminary inquiry or its investigations, indicating whether it intends to exercise its jurisdiction.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article may communicate immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he or she is a national, or, if he or she is a stateless person, with the representative of the State where he or she usually resides.

Article 11

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed an offence of enforced disappearance is found shall, if it does not extradite that person or surrender him or her to another State in accordance with its international obligations or surrender him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State Party. In the cases referred to in article 9, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 9, paragraph 1.

3. Any person against whom proceedings are brought in connection with an offence of enforced disappearance shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings. Any person tried for an offence of enforced disappearance shall benefit from a fair trial before a competent, independent and impartial court or tribunal established by law.

Article 12

1. Each State Party shall ensure that any individual who alleges that a person has been subjected to enforced disappearance has the right to report the facts to the competent authorities, which shall examine the allegation promptly and impartially and, where necessary, undertake without delay a thorough and impartial investigation. Appropriate steps shall be taken, where necessary, to ensure that the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person and their defence counsel, as well as persons participating in the investigation, are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of the complaint or any evidence given.

2. Where there are reasonable grounds for believing that a person has been subjected to enforced disappearance, the authorities referred to in paragraph 1 of this article shall undertake an investigation, even if there has been no formal complaint.

3. Each State Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 of this article:

(a) Have the necessary powers and resources to conduct the investigation effectively, including access to the documentation and other information relevant to their investigation;

(b) Have access, if necessary with the prior authorization of a judicial authority, which shall rule promptly on the matter, to any place of detention or any other place where there are reasonable grounds to believe that the disappeared person may be present.

4. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and sanction acts that hinder the conduct of an investigation. It shall ensure in particular that persons suspected of having committed an offence of enforced disappearance are not in a position to influence the progress of an investigation by means of pressure or acts of intimidation or reprisal aimed at the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person or their defence counsel, or at persons participating in the investigation.

Article 13

1. For the purposes of extradition between States Parties, the offence of enforced disappearance shall not be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition based on such an offence may not be refused on these grounds alone.

2. The offence of enforced disappearance shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties before the entry into force of this Convention.

3. States Parties undertake to include the offence of enforced disappearance as an extraditable offence in any extradition treaty subsequently to be concluded between them.

4. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the necessary legal basis for extradition in respect of the offence of enforced disappearance.

5. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offence of enforced disappearance as an extraditable offence between themselves.

6. Extradition shall, in all cases, be subject to the conditions provided for by the law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, in particular, conditions relating to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition or make it subject to certain conditions.

7. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or membership of a particular social group, or that compliance with the request would cause harm to that person for any one of these reasons.

Article 14

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of mutual legal assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of an offence of enforced

disappearance, including the supply of all evidence at their disposal that is necessary for the proceedings.

2. Such mutual legal assistance shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable treaties on mutual legal assistance, including, in particular, the conditions in relation to the grounds upon which the requested State Party may refuse to grant mutual legal assistance or may make it subject to conditions.

Article 15

States Parties shall cooperate with each other and shall afford one another the greatest measure of mutual assistance with a view to assisting victims of enforced disappearance, and in searching for, locating and releasing disappeared persons and, in the event of death, in exhuming and identifying them and returning their remains.

Article 16

1. No State Party shall expel, return ("refouler"), surrender or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to enforced disappearance.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations, including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights or of serious violations of international humanitarian law.

Article 17

1. No one shall be held in secret detention.

2. Without prejudice to other international obligations of the State Party with regard to the deprivation of liberty, each State Party shall, in its legislation:

(a) Establish the conditions under which orders of deprivation of liberty may be given;

(b) Indicate those authorities authorized to order the deprivation of liberty;

(c) Guarantee that any person deprived of liberty shall be held solely in officially recognized and supervised places of deprivation of liberty;

(d) Guarantee that any person deprived of liberty shall be authorized to communicate with and be visited by his or her family, counsel or any other person of his or her choice, subject only to the conditions established by law, or, if he or she is a foreigner, to communicate with his or her consular authorities, in accordance with applicable international law;

(*e*) Guarantee access by the competent and legally authorized authorities and institutions to the places where persons are deprived of liberty, if necessary with prior authorization from a judicial authority;

(*f*) Guarantee that any person deprived of liberty or, in the case of a suspected enforced disappearance, since the person deprived of liberty is not able to exercise this right, any persons with a legitimate interest, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, shall, in all circumstances, be entitled to take proceedings before a court, in order that the court may decide without delay on the lawfulness of the deprivation of liberty and order the person's release if such deprivation of liberty is not lawful.

3. Each State Party shall assure the compilation and maintenance of one or more up-to-date official registers and/or records of persons deprived of liberty, which shall be made promptly available, upon request, to any judicial or other competent authority or institution authorized for that purpose by the law of the State Party concerned or any relevant international legal instrument to which the State concerned is a party. The information contained therein shall include, as a minimum:

(*a*) The identity of the person deprived of liberty;

(*b*) The date, time and place where the person was deprived of liberty and the identity of the authority that deprived the person of liberty;

(*c*) The authority that ordered the deprivation of liberty and the grounds for the deprivation of liberty;

(*d*) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;

(*e*) The place of deprivation of liberty, the date and time of admission to the place of deprivation of liberty and the authority responsible for the place of deprivation of liberty;

(*f*) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;

(*g*) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains;

(*h*) The date and time of release or transfer to another place of detention, the destination and the authority responsible for the transfer.

Article 18

1. Subject to articles 19 and 20, each State Party shall guarantee to any person with a legitimate interest in this information, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, access to at least the following information:

- (a) The authority that ordered the deprivation of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and admitted to the place of deprivation of liberty;
- (c) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (d) The whereabouts of the person deprived of liberty, including, in the event of a transfer to another place of deprivation of liberty, the destination and the authority responsible for the transfer;
- (e) The date, time and place of release;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains.

2. Appropriate measures shall be taken, where necessary, to protect the persons referred to in paragraph 1 of this article, as well as persons participating in the investigation, from any ill-treatment, intimidation or sanction as a result of the search for information concerning a person deprived of liberty.

Article 19

1. Personal information, including medical and genetic data, which is collected and/or transmitted within the framework of the search for a disappeared person shall not be used or made available for purposes other than the search for the disappeared person. This is without prejudice to the use of such information in criminal proceedings relating to an offence of enforced disappearance or the exercise of the right to obtain reparation.
2. The collection, processing, use and storage of personal information, including medical and genetic data, shall not infringe or have the effect of infringing the human rights, fundamental freedoms or human dignity of an individual.

Article 20

1. Only where a person is under the protection of the law and the deprivation of liberty is subject to judicial control may the right to information referred to in article 18 be restricted, on an exceptional basis, where strictly necessary and where provided for by law, and if the transmission of the information would adversely affect the privacy or safety of the person, hinder a criminal investigation, or for other equivalent reasons in accordance with the law, and in conformity with applicable international law and with the objectives of this Convention. In no

case shall there be restrictions on the right to information referred to in article 18 that could constitute conduct defined in article 2 or be in violation of article 17, paragraph 1.

2. Without prejudice to consideration of the lawfulness of the deprivation of a person's liberty, States Parties shall guarantee to the persons referred to in article 18, paragraph 1, the right to a prompt and effective judicial remedy as a means of obtaining without delay the information referred to in article 18, paragraph 1. This right to a remedy may not be suspended or restricted in any circumstances.

Article 21

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that persons deprived of liberty are released in a manner permitting reliable verification that they have actually been released. Each State Party shall also take the necessary measures to assure the physical integrity of such persons and their ability to exercise fully their rights at the time of release, without prejudice to any obligations to which such persons may be subject under national law.

Article 22

Without prejudice to article 6, each State Party shall take the necessary measures to prevent and impose sanctions for the following conduct:

(a) Delaying or obstructing the remedies referred to in article 17, paragraph 2 (f), and article 20, paragraph 2;

(b) Failure to record the deprivation of liberty of any person, or the recording of any information which the official responsible for the official register knew or should have known to be inaccurate;

(c) Refusal to provide information on the deprivation of liberty of a person, or the provision of inaccurate information, even though the legal requirements for providing such information have been met.

Article 23

1. Each State Party shall ensure that the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody or treatment of any person deprived of liberty includes the necessary education and information regarding the relevant provisions of this Convention, in order to:

(a) Prevent the involvement of such officials in enforced disappearances;

(b) Emphasize the importance of prevention and investigations in relation to enforced disappearances;

(c) Ensure that the urgent need to resolve cases of enforced disappearance is recognized.

2. Each State Party shall ensure that orders or instructions prescribing, authorizing or encouraging enforced disappearance are prohibited. Each State Party shall guarantee that a person who refuses to obey such an order will not be punished.

3. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that the persons referred to in paragraph 1 of this article who have reason to believe that an enforced disappearance has occurred or is planned report the matter to their superiors and, where necessary, to the appropriate authorities or bodies vested with powers of review or remedy.

Article 24

1. For the purposes of this Convention, "victim" means the disappeared person and any individual who has suffered harm as the direct result of an enforced disappearance.

2. Each victim has the right to know the truth regarding the circumstances of the enforced disappearance, the progress and results of the investigation and the fate of the disappeared person. Each State Party shall take appropriate measures in this regard.

3. Each State Party shall take all appropriate measures to search for, locate and release disappeared persons and, in the event of death, to locate, respect and return their remains.

4. Each State Party shall ensure in its legal system that the victims of enforced disappearance have the right to obtain reparation and prompt, fair and adequate compensation.

5. The right to obtain reparation referred to in paragraph 4 of this article covers material and moral damages and, where appropriate, other forms of reparation such as:

(a) Restitution;

(b) Rehabilitation;

(c) Satisfaction, including restoration of dignity and reputation;

(d) Guarantees of non-repetition.

6. Without prejudice to the obligation to continue the investigation until the fate of the disappeared person has been clarified, each State Party shall take the appropriate steps with regard to the legal situation of disappeared persons whose fate has not been clarified and that of their relatives, in fields such as social welfare, financial matters, family law and property rights.

7. Each State Party shall guarantee the right to form and participate freely in organizations and associations concerned with attempting to establish the circumstances of enforced

disappearances and the fate of disappeared persons, and to assist victims of enforced disappearance.

Article 25

1. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and punish under its criminal law:

(*a*) The wrongful removal of children who are subjected to enforced disappearance, children whose father, mother or legal guardian is subjected to enforced disappearance or children born during the captivity of a mother subjected to enforced disappearance;

(*b*) The falsification, concealment or destruction of documents attesting to the true identity of the children referred to in subparagraph (*a*) above.

2. Each State Party shall take the necessary measures to search for and identify the children referred to in paragraph 1 (*a*) of this article and to return them to their families of origin, in accordance with legal procedures and applicable international agreements.

3. States Parties shall assist one another in searching for, identifying and locating the children referred to in paragraph 1 (*a*) of this article.

4. Given the need to protect the best interests of the children referred to in paragraph 1 (*a*) of this article and their right to preserve, or to have re-established, their identity, including their nationality, name and family relations as recognized by law, States Parties which recognize a system of adoption or other form of placement of children shall have legal procedures in place to review the adoption or placement procedure, and, where appropriate, to annul any adoption or placement of children that originated in an enforced disappearance.

5. In all cases, and in particular in all matters relating to this article, the best interests of the child shall be a primary consideration, and a child who is capable of forming his or her own views shall have the right to express those views freely, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

Part II

Article 26

1. A Committee on Enforced Disappearances (hereinafter referred to as "the Committee") shall be established to carry out the functions provided for under this Convention. The Committee shall consist of ten experts of high moral character and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity and be independent and impartial. The members of the Committee shall be elected by the States Parties according to equitable geographical distribution. Due account shall be taken of the usefulness of the participation in the

work of the Committee of persons having relevant legal experience and of balanced gender representation.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties from among their nationals, at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations for this purpose. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

3. The initial election shall be held no later than six months after the date of entry into force of this Convention. Four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the State Party which nominated each candidate, and shall submit this list to all States Parties.

4. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 2 of this article.

5. If a member of the Committee dies or resigns or for any other reason can no longer perform his or her Committee duties, the State Party which nominated him or her shall, in accordance with the criteria set out in paragraph 1 of this article, appoint another candidate from among its nationals to serve out his or her term, subject to the approval of the majority of the States Parties. Such approval shall be considered to have been obtained unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks of having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

6. The Committee shall establish its own rules of procedure.

7. The Secretary-General of the United Nations shall provide the Committee with the necessary means, staff and facilities for the effective performance of its functions. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee.

8. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations, as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

9. Each State Party shall cooperate with the Committee and assist its members in the fulfilment of their mandate, to the extent of the Committee's functions that the State Party has accepted.

Article 27

A Conference of the States Parties will take place at the earliest four years and at the latest six years following the entry into force of this Convention to evaluate the functioning of the Committee and to decide, in accordance with the procedure described in article 44, paragraph 2, whether it is appropriate to transfer to another body - without excluding any possibility - the monitoring of this Convention, in accordance with the functions defined in articles 28 to 36.

Article 28

1. In the framework of the competencies granted by this Convention, the Committee shall cooperate with all relevant organs, offices and specialized agencies and funds of the United Nations, with the treaty bodies instituted by international instruments, with the special procedures of the United Nations and with the relevant regional intergovernmental organizations or bodies, as well as with all relevant State institutions, agencies or offices working towards the protection of all persons against enforced disappearances.

2. As it discharges its mandate, the Committee shall consult other treaty bodies instituted by relevant international human rights instruments, in particular the Human Rights Committee instituted by the International Covenant on Civil and Political Rights, with a view to ensuring the consistency of their respective observations and recommendations.

Article 29

1. Each State Party shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, a report on the measures taken to give effect to its obligations under this Convention, within two years after the entry into force of this Convention for the State Party concerned.

2. The Secretary-General of the United Nations shall make this report available to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee, which shall issue such comments, observations or recommendations as it may deem appropriate. The comments, observations or recommendations shall be communicated to the State Party concerned, which may respond to them, on its own initiative or at the request of the Committee.

4. The Committee may also request States Parties to provide additional information on the implementation of this Convention.

Article 30

1. A request that a disappeared person should be sought and found may be submitted to the Committee, as a matter of urgency, by relatives of the disappeared person or their legal

representatives, their counsel or any person authorized by them, as well as by any other person having a legitimate interest.

2. If the Committee considers that a request for urgent action submitted in pursuance of paragraph 1 of this article:

(a) Is not manifestly unfounded;

(b) Does not constitute an abuse of the right of submission of such requests;

(c) Has already been duly presented to the competent bodies of the State Party concerned, such as those authorized to undertake investigations, where such a possibility exists;

(d) Is not incompatible with the provisions of this Convention; and

(e) The same matter is not being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature;

it shall request the State Party concerned to provide it with information on the situation of the persons sought, within a time limit set by the Committee.

3. In the light of the information provided by the State Party concerned in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee may transmit recommendations to the State Party, including a request that the State Party should take all the necessary measures, including interim measures, to locate and protect the person concerned in accordance with this Convention and to inform the Committee, within a specified period of time, of measures taken, taking into account the urgency of the situation. The Committee shall inform the person submitting the urgent action request of its recommendations and of the information provided to it by the State as it becomes available.

4. The Committee shall continue its efforts to work with the State Party concerned for as long as the fate of the person sought remains unresolved. The person presenting the request shall be kept informed.

Article 31

1. A State Party may at the time of ratification of this Convention or at any time afterwards declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction claiming to be victims of a violation by this State Party of provisions of this Convention. The Committee shall not admit any communication concerning a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider a communication inadmissible where:

(a) The communication is anonymous;

(b) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of this Convention;

(c) The same matter is being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature; or where

(d) All effective available domestic remedies have not been exhausted. This rule shall not apply where the application of the remedies is unreasonably prolonged.

3. If the Committee considers that the communication meets the requirements set out in paragraph 2 of this article, it shall transmit the communication to the State Party concerned, requesting it to provide observations and comments within a time limit set by the Committee.

4. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party will take such interim measures as may be necessary to avoid possible irreparable damage to the victims of the alleged violation. Where the Committee exercises its discretion, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

5. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present article. It shall inform the author of a communication of the responses provided by the State Party concerned. When the Committee decides to finalize the procedure, it shall communicate its views to the State Party and to the author of the communication.

Article 32

A State Party to this Convention may at any time declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. The Committee shall not receive communications concerning a State Party which has not made such a declaration, nor communications from a State Party which has not made such a declaration.

Article 33

1. If the Committee receives reliable information indicating that a State Party is seriously violating the provisions of this Convention, it may, after consultation with the State Party concerned, request one or more of its members to undertake a visit and report back to it without delay.

2. The Committee shall notify the State Party concerned, in writing, of its intention to organize a visit, indicating the composition of the delegation and the purpose of the visit. The State Party shall answer the Committee within a reasonable time.
3. Upon a substantiated request by the State Party, the Committee may decide to postpone or cancel its visit.
4. If the State Party agrees to the visit, the Committee and the State Party concerned shall work together to define the modalities of the visit and the State Party shall provide the Committee with all the facilities needed for the successful completion of the visit.
5. Following its visit, the Committee shall communicate to the State Party concerned its observations and recommendations.

Article 34

If the Committee receives information which appears to it to contain well-founded indications that enforced disappearance is being practised on a widespread or systematic basis in the territory under the jurisdiction of a State Party, it may, after seeking from the State Party concerned all relevant information on the situation, urgently bring the matter to the attention of the General Assembly of the United Nations, through the Secretary-General of the United Nations.

Article 35

1. The Committee shall have competence solely in respect of enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention.
2. If a State becomes a party to this Convention after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention for the State concerned.

Article 36

1. The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.
2. Before an observation on a State Party is published in the annual report, the State Party concerned shall be informed in advance and shall be given reasonable time to answer. This State Party may request the publication of its comments or observations in the report.

Part III

Article 37

Nothing in this Convention shall affect any provisions which are more conducive to the protection of all persons from enforced disappearance and which may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 38

1. This Convention is open for signature by all Member States of the United Nations.
2. This Convention is subject to ratification by all Member States of the United Nations. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. This Convention is open to accession by all Member States of the United Nations. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

Article 39

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of that State's instrument of ratification or accession.

Article 40

The Secretary-General of the United Nations shall notify all States Members of the United Nations and all States which have signed or acceded to this Convention of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under article 38;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 39.

Article 41

The provisions of this Convention shall apply to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 42

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation or by the procedures expressly

provided for in this Convention shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. A State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a declaration.

3. Any State Party having made a declaration in accordance with the provisions of paragraph 2 of this article may at any time withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 43

This Convention is without prejudice to the provisions of international humanitarian law, including the obligations of the High Contracting Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the two Additional Protocols thereto of 8 June 1977, or to the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 44

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties to this Convention with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations.

2. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all the States Parties for acceptance.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 2 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

4. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendment which they have accepted.

Article 45

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States referred to in article 38.

Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography

Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution A/RES/54/263 of 25 May 2000

Entered into force: 18 January 2002

The States Parties to the present Protocol,

Considering that, in order further to achieve the purposes of the Convention on the Rights of the Child and the implementation of its provisions, especially articles 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 and 36, it would be appropriate to extend the measures that States Parties should undertake in order to guarantee the protection of the child from the sale of children, child prostitution and child pornography,

Considering also that the Convention on the Rights of the Child recognizes the right of the child to be protected from economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development,

Gravely concerned at the significant and increasing international traffic in children for the purpose of the sale of children, child prostitution and child pornography,

Deeply concerned at the widespread and continuing practice of sex tourism, to which children are especially vulnerable, as it directly promotes the sale of children, child prostitution and child pornography,

Recognizing that a number of particularly vulnerable groups, including girl children, are at greater risk of sexual exploitation and that girl children are disproportionately represented among the sexually exploited,

Concerned about the growing availability of child pornography on the Internet and other evolving technologies, and recalling the International Conference on Combating Child Pornography on the Internet, held in Vienna in 1999, in particular its conclusion calling for the worldwide criminalization of the production, distribution, exportation, transmission, importation, intentional possession and advertising of child pornography, and stressing the importance of closer cooperation and partnership between Governments and the Internet industry,

Believing that the elimination of the sale of children, child prostitution and child pornography will be facilitated by adopting a holistic approach, addressing the contributing factors, including underdevelopment, poverty, economic disparities, inequitable socio-economic structure, dysfunctioning families, lack of education, urban-rural migration, gender discrimination, irresponsible adult sexual behaviour, harmful traditional practices, armed conflicts and trafficking in children,

Believing also that efforts to raise public awareness are needed to reduce consumer demand for the sale of children, child prostitution and child pornography, and believing further in the importance of strengthening global partnership among all actors and of improving law enforcement at the national level,

Noting the provisions of international legal instruments relevant to the protection of children, including the Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in Respect of Intercountry Adoption, the Hague Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, the Hague Convention on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Cooperation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children, and International Labour Organization Convention No. 182 on the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour,

Encouraged by the overwhelming support for the Convention on the Rights of the Child, demonstrating the widespread commitment that exists for the promotion and protection of the rights of the child,

Recognizing the importance of the implementation of the provisions of the Programme of Action for the Prevention of the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography and the Declaration and Agenda for Action adopted at the World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children, held in Stockholm from 27 to 31 August 1996, and the other relevant decisions and recommendations of pertinent international bodies,

Taking due account of the importance of the traditions and cultural values of each people for the protection and harmonious development of the child, Have agreed as follows:

Article 1

States Parties shall prohibit the sale of children, child prostitution and child pornography as provided for by the present Protocol.

Article 2

For the purposes of the present Protocol:

- (a) Sale of children means any act or transaction whereby a child is transferred by any person or group of persons to another for remuneration or any other consideration;
- (b) Child prostitution means the use of a child in sexual activities for remuneration or any other form of consideration;

(c) Child pornography means any representation, by whatever means, of a child engaged in real or simulated explicit sexual activities or any representation of the sexual parts of a child for primarily sexual purposes.

Article 3

1. Each State Party shall ensure that, as a minimum, the following acts and activities are fully covered under its criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally or on an individual or organized basis:

(a) In the context of sale of children as defined in article 2:

(i) Offering, delivering or accepting, by whatever means, a child for the purpose of:

- a. Sexual exploitation of the child;
- b. Transfer of organs of the child for profit;
- c. Engagement of the child in forced labour;

(ii) Improperly inducing consent, as an intermediary, for the adoption of a child in violation of applicable international legal instruments on adoption;

(b) Offering, obtaining, procuring or providing a child for child prostitution, as defined in article 2;

(c) Producing, distributing, disseminating, importing, exporting, offering, selling or possessing for the above purposes child pornography as defined in article 2.

2. Subject to the provisions of the national law of a State Party, the same shall apply to an attempt to commit any of the said acts and to complicity or participation in any of the said acts.

3. Each State Party shall make such offences punishable by appropriate penalties that take into account their grave nature.

4. Subject to the provisions of its national law, each State Party shall take measures, where appropriate, to establish the liability of legal persons for offences established in paragraph 1 of the present article. Subject to the legal principles of the State Party, such liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

5. States Parties shall take all appropriate legal and administrative measures to ensure that all persons involved in the adoption of a child act in conformity with applicable international legal instruments.

Article 4

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, when the offences are committed in its territory or on board a ship or aircraft registered in that State.
2. Each State Party may take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, in the following cases:
 - (a) When the alleged offender is a national of that State or a person who has his habitual residence in its territory;
 - (b) When the victim is a national of that State.
3. Each State Party shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the aforementioned offences when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to another State Party on the ground that the offence has been committed by one of its nationals.
4. The present Protocol does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 5

1. The offences referred to in article 3, paragraph 1, shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties and shall be included as extraditable offences in every extradition treaty subsequently concluded between them, in accordance with the conditions set forth in such treaties.
2. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider the present Protocol to be a legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the conditions provided by the law of the requested State.
3. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.
4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 4.
5. If an extradition request is made with respect to an offence described in article 3, paragraph 1, and the requested State Party does not or will not extradite on the basis of the nationality of the

offender, that State shall take suitable measures to submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

Article 6

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in respect of the offences set forth in article 3, paragraph 1, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of the present article in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

Article 7

States Parties shall, subject to the provisions of their national law:

(a) Take measures to provide for the seizure and confiscation, as appropriate, of:

(i) Goods, such as materials, assets and other instrumentalities used to commit or facilitate offences under the present protocol;

(ii) Proceeds derived from such offences;

(b) Execute requests from another State Party for seizure or confiscation of goods or proceeds referred to in subparagraph (a);

(c) Take measures aimed at closing, on a temporary or definitive basis, premises used to commit such offences.

Article 8

1. States Parties shall adopt appropriate measures to protect the rights and interests of child victims of the practices prohibited under the present Protocol at all stages of the criminal justice process, in particular by:

(a) Recognizing the vulnerability of child victims and adapting procedures to recognize their special needs, including their special needs as witnesses;

(b) Informing child victims of their rights, their role and the scope, timing and progress of the proceedings and of the disposition of their cases;

- (c) Allowing the views, needs and concerns of child victims to be presented and considered in proceedings where their personal interests are affected, in a manner consistent with the procedural rules of national law;
 - (d) Providing appropriate support services to child victims throughout the legal process;
 - (e) Protecting, as appropriate, the privacy and identity of child victims and taking measures in accordance with national law to avoid the inappropriate dissemination of information that could lead to the identification of child victims;
 - (f) Providing, in appropriate cases, for the safety of child victims, as well as that of their families and witnesses on their behalf, from intimidation and retaliation;
 - (g) Avoiding unnecessary delay in the disposition of cases and the execution of orders or decrees granting compensation to child victims.
2. States Parties shall ensure that uncertainty as to the actual age of the victim shall not prevent the initiation of criminal investigations, including investigations aimed at establishing the age of the victim.
 3. States Parties shall ensure that, in the treatment by the criminal justice system of children who are victims of the offences described in the present Protocol, the best interest of the child shall be a primary consideration.
 4. States Parties shall take measures to ensure appropriate training, in particular legal and psychological training, for the persons who work with victims of the offences prohibited under the present Protocol.
 5. States Parties shall, in appropriate cases, adopt measures in order to protect the safety and integrity of those persons and/or organizations involved in the prevention and/or protection and rehabilitation of victims of such offences.
 6. Nothing in the present article shall be construed to be prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused to a fair and impartial trial.

Article 9

1. States Parties shall adopt or strengthen, implement and disseminate laws, administrative measures, social policies and programmes to prevent the offences referred to in the present Protocol. Particular attention shall be given to protect children who are especially vulnerable to such practices.
2. States Parties shall promote awareness in the public at large, including children, through information by all appropriate means, education and training, about the preventive measures and harmful effects of the offences referred to in the present Protocol. In fulfilling their obligations

under this article, States Parties shall encourage the participation of the community and, in particular, children and child victims, in such information and education and training programmes, including at the international level.

3. States Parties shall take all feasible measures with the aim of ensuring all appropriate assistance to victims of such offences, including their full social reintegration and their full physical and psychological recovery.

4. States Parties shall ensure that all child victims of the offences described in the present Protocol have access to adequate procedures to seek, without discrimination, compensation for damages from those legally responsible.

5. States Parties shall take appropriate measures aimed at effectively prohibiting the production and dissemination of material advertising the offences described in the present Protocol.

Article 10

1. States Parties shall take all necessary steps to strengthen international cooperation by multilateral, regional and bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of those responsible for acts involving the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism. States Parties shall also promote international cooperation and coordination between their authorities, national and international non-governmental organizations and international organizations.

2. States Parties shall promote international cooperation to assist child victims in their physical and psychological recovery, social reintegration and repatriation.

3. States Parties shall promote the strengthening of international cooperation in order to address the root causes, such as poverty and underdevelopment, contributing to the vulnerability of children to the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism.

4. States Parties in a position to do so shall provide financial, technical or other assistance through existing multilateral, regional, bilateral or other programmes.

Article 11

Nothing in the present Protocol shall affect any provisions that are more conducive to the realization of the rights of the child and that may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 12

1. Each State Party shall, within two years following the entry into force of the present Protocol for that State Party, submit a report to the Committee on the Rights of the Child providing comprehensive information on the measures it has taken to implement the provisions of the Protocol.
2. Following the submission of the comprehensive report, each State Party shall include in the reports they submit to the Committee on the Rights of the Child, in accordance with article 44 of the Convention, any further information with respect to the implementation of the present Protocol. Other States Parties to the Protocol shall submit a report every five years.
3. The Committee on the Rights of the Child may request from States Parties further information relevant to the implementation of the present Protocol.

Article 13

1. The present Protocol is open for signature by any State that is a party to the Convention or has signed it.
2. The present Protocol is subject to ratification and is open to accession by any State that is a party to the Convention or has signed it. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary- General of the United Nations.

Article 14

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the Protocol shall enter into force one month after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 15

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary- General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.
2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any offence that occurs prior to the date on which the denunciation becomes effective. Nor shall such a denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter that is already under consideration by the Committee on the Rights of the Child prior to the date on which the denunciation becomes effective.

Article 16

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to States Parties with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.
2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly and accepted by a two-thirds majority of States Parties.
3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties that have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments they have accepted.

Article 17

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention.

Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the involvement of children in armed conflict

Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution A/RES/54/263 of 25 May 2000

Entry into force: 12 February 2002

The States Parties to the present Protocol,

Encouraged by the overwhelming support for the Convention on the Rights of the Child, demonstrating the widespread commitment that exists to strive for the promotion and protection of the rights of the child,

Reaffirming that the rights of children require special protection, and calling for continuous improvement of the situation of children without distinction, as well as for their development and education in conditions of peace and security,

Disturbed by the harmful and widespread impact of armed conflict on children and the long-term consequences it has for durable peace, security and development,

Condemning the targeting of children in situations of armed conflict and direct attacks on objects protected under international law, including places that generally have a significant presence of children, such as schools and hospitals,

Noting the adoption of the Rome Statute of the International Criminal Court, in particular, the inclusion therein as a war crime, of conscripting or enlisting children under the age of 15 years or using them to participate actively in hostilities in both international and non-international armed conflict,

Considering therefore that to strengthen further the implementation of rights recognized in the Convention on the Rights of the Child there is a need to increase the protection of children from involvement in armed conflict,

Noting that article 1 of the Convention on the Rights of the Child specifies that, for the purposes of that Convention, a child means every human being below the age of 18 years unless, under the law applicable to the child, majority is attained earlier,

Convinced that an optional protocol to the Convention that raises the age of possible recruitment of persons into armed forces and their participation in hostilities will contribute effectively to the implementation of the principle that the best interests of the child are to be a primary consideration in all actions concerning children,

Noting that the twenty-sixth International Conference of the Red Cross and Red Crescent in December 1995 recommended, inter alia, that parties to conflict take every feasible step to ensure that children below the age of 18 years do not take part in hostilities,

Welcoming the unanimous adoption, in June 1999, of International Labour Organization Convention No. 182 on the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour, which prohibits, inter alia, forced or compulsory recruitment of children for use in armed conflict,

Condemning with the gravest concern the recruitment, training and use within and across national borders of children in hostilities by armed groups distinct from the armed forces of a State, and recognizing the responsibility of those who recruit, train and use children in this regard,

Recalling the obligation of each party to an armed conflict to abide by the provisions of international humanitarian law,

Stressing that the present Protocol is without prejudice to the purposes and principles contained in the Charter of the United Nations, including Article 51, and relevant norms of humanitarian law,

Bearing in mind that conditions of peace and security based on full respect of the purposes and principles contained in the Charter and observance of applicable human rights instruments are indispensable for the full protection of children, in particular during armed conflict and foreign occupation,

Recognizing the special needs of those children who are particularly vulnerable to recruitment or use in hostilities contrary to the present Protocol owing to their economic or social status or gender,

Mindful of the necessity of taking into consideration the economic, social and political root causes of the involvement of children in armed conflict,

Convinced of the need to strengthen international cooperation in the implementation of the present Protocol, as well as the physical and psychosocial rehabilitation and social reintegration of children who are victims of armed conflict,

Encouraging the participation of the community and, in particular, children and child victims in the dissemination of informational and educational programmes concerning the implementation of the Protocol,

Have agreed as follows:

Article 1

States Parties shall take all feasible measures to ensure that members of their armed forces who have not attained the age of 18 years do not take a direct part in hostilities.

Article 2

States Parties shall ensure that persons who have not attained the age of 18 years are not compulsorily recruited into their armed forces.

Article 3

1. States Parties shall raise the minimum age for the voluntary recruitment of persons into their national armed forces from that set out in article 38, paragraph 3, of the Convention on the Rights of the Child, taking account of the principles contained in that article and recognizing that under the Convention persons under the age of 18 years are entitled to special protection.

2. Each State Party shall deposit a binding declaration upon ratification of or accession to the present Protocol that sets forth the minimum age at which it will permit voluntary recruitment into its national armed forces and a description of the safeguards it has adopted to ensure that such recruitment is not forced or coerced.

3. States Parties that permit voluntary recruitment into their national armed forces under the age of 18 years shall maintain safeguards to ensure, as a minimum, that:

- (a) Such recruitment is genuinely voluntary;
- (b) Such recruitment is carried out with the informed consent of the person's parents or legal guardians;
- (c) Such persons are fully informed of the duties involved in such military service;
- (d) Such persons provide reliable proof of age prior to acceptance into national military service.

4. Each State Party may strengthen its declaration at any time by notification to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall inform all States Parties. Such notification shall take effect on the date on which it is received by the Secretary-General.

5. The requirement to raise the age in paragraph 1 of the present article does not apply to schools operated by or under the control of the armed forces of the States Parties, in keeping with articles 28 and 29 of the Convention on the Rights of the Child.

Article 4

1. Armed groups that are distinct from the armed forces of a State should not, under any circumstances, recruit or use in hostilities persons under the age of 18 years.
2. States Parties shall take all feasible measures to prevent such recruitment and use, including the adoption of legal measures necessary to prohibit and criminalize such practices.
3. The application of the present article shall not affect the legal status of any party to an armed conflict.

Article 5

Nothing in the present Protocol shall be construed as precluding provisions in the law of a State Party or in international instruments and international humanitarian law that are more conducive to the realization of the rights of the child.

Article 6

1. Each State Party shall take all necessary legal, administrative and other measures to ensure the effective implementation and enforcement of the provisions of the present Protocol within its jurisdiction.
2. States Parties undertake to make the principles and provisions of the present Protocol widely known and promoted by appropriate means, to adults and children alike.
3. States Parties shall take all feasible measures to ensure that persons within their jurisdiction recruited or used in hostilities contrary to the present Protocol are demobilized or otherwise released from service. States Parties shall, when necessary, accord to such persons all appropriate assistance for their physical and psychological recovery and their social reintegration.

Article 7

1. States Parties shall cooperate in the implementation of the present Protocol, including in the prevention of any activity contrary thereto and in the rehabilitation and social reintegration of persons who are victims of acts contrary thereto, including through technical cooperation and financial assistance. Such assistance and cooperation will be undertaken in consultation with the States Parties concerned and the relevant international organizations.
2. States Parties in a position to do so shall provide such assistance through existing multilateral, bilateral or other programmes or, inter alia, through a voluntary fund established in accordance with the rules of the General Assembly.

Article 8

1. Each State Party shall, within two years following the entry into force of the present Protocol for that State Party, submit a report to the Committee on the Rights of the Child providing comprehensive information on the measures it has taken to implement the provisions of the Protocol, including the measures taken to implement the provisions on participation and recruitment.
2. Following the submission of the comprehensive report, each State Party shall include in the reports it submits to the Committee on the Rights of the Child, in accordance with article 44 of the Convention, any further information with respect to the implementation of the Protocol. Other States Parties to the Protocol shall submit a report every five years.
3. The Committee on the Rights of the Child may request from States Parties further information relevant to the implementation of the present Protocol.

Article 9

1. The present Protocol is open for signature by any State that is a party to the Convention or has signed it.
2. The present Protocol is subject to ratification and is open to accession by any State. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The Secretary-General, in his capacity as depositary of the Convention and the Protocol, shall inform all States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention of each instrument of declaration pursuant to article 3.

Article 10

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the Protocol shall enter into force one month after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 11

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General. If, however, on the

expiry of that year the denouncing State Party is engaged in armed conflict, the denunciation shall not take effect before the end of the armed conflict.

2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any act that occurs prior to the date on which the denunciation becomes effective. Nor shall such a denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter that is already under consideration by the Committee on the Rights of the Child prior to the date on which the denunciation becomes effective.

Article 12

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to States Parties with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly and accepted by a two-thirds majority of States Parties.

3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties that have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments they have accepted.

Article 13

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention.

